

2019

NorgesGruppen

Årsregnskap

Innhold

NorgesGruppens årsregnskap

2019

- Side 3** Dette er NorgesGruppen
- Side 4** Fra fjord og jord til bord
- Side 5** Årsberetning 2019
- Side 13** Styret i NorgesGruppen ASA
- Side 15** Innholdsfortegnelse for regnskapet
- Side 16** Årsregnskap for NorgesGruppen konsern
- Side 57** Alternative resultatmål
- Side 58** Finansielle nøkkeltall for konsernet
- Side 59** Årsregnskap for NorgesGruppen ASA
- Side 70** Erklæring fra styrets medlemmer og konsernsjef
- Side 71** Revisjonsberetning
- Side 74** Eierstyring og selskapsledelse
- Side 79** Aksjonærforhold og ledelse

Årsrapporteringen er tilgjengelig på

→ www.norgesgruppen.no

NorgesGruppens rapportering for 2019/2020

Års- og bærekraftsrapport 2019
Rapportering på selskapets finansielle resultater og bærekraftsmål.
Norsk og engelsk versjon.

Årsregnskap 2019
Fullstendig regnskap med noter, årsberetning og presentasjon av styret.

Halvårsrapport 2020
Presentasjon av halvårsresultater 2020.
Offentliggjøres 27. august 2020.

Dette er NorgesGruppen

NorgesGruppen er et handelshus for hele landet. Hver dag jobber våre medarbeidere og kjeder med å tilby det kundene forventer av oss. Vi skal gjøre morgendagens handel billigere og bedre, inspirere til gode matopplevelser og bidra til grønne og sunne valg.

Vårt mål er å gi deg en bedre hverdag og samtidig sikre en bærekraftig morgendag.

40 000
medarbeidere

950
kjøpmannseide
dagligvarebutikker

1,2 millioner
kundebesøk hver dag

900
kjøpmannseide utsalgssteder
innen servicehandel

25 000
varer i sortimentet

→ Én effektiv, lands-
dekkende verdikjede

850
egeneide dagligvarebutikker

**Vi gir deg en
bedre hverdag**

Fra fjord og jord til bord

NorgesGruppen fyller 20 år i 2020, men bygger på 150 års erfaring som grossist og detaljist. I dag er kjernevirksomheten engros- og detaljvirksomhet innen daglige forbruksvarer. Alle ledd i verdikjeden – fra innkjøp og produksjon, via distribusjon til handlekurv – jobber mot ett og samme mål: å imøtekomme kundenes behov.

3,1%

vekst i driftsinntektene
i 2019

56%

økning i omsetning i MENY netthandel
i 2019

Varene folk vil ha

→ NorgesGruppen har 1200 samarbeidspartnere som spenner fra store merkevareleverandører til små produsenter av lokalmat. Mangfoldet av leverandører gjør at vi kan tilby noe for enhver smak. Egne merkevarer fra selskapene UNIL, Joh. Johannsson Kaffe, MatBørsen og Bakehuset gjør vareutvalget i våre butikker unikt.

Leverer effektivt til alle deler av landet

→ Engrosvirksomheten ASKO sørger for at kundene møter salgsklare butikker med bredt sortiment. Gjennom et landsdekkende distribusjonsnett betjener ASKO alle våre butikker, 14 000 kunder i serveringsmarkedet og en rekke selvstendige dagligvareaktører. Effektive og hyppige leveranser sikrer at butikkhyllene er fulle av produkter med lenge holdbarhet.

Til butikker for alle, der folk bor

→ NorgesGruppen har butikker for alle behov, enten det er lave priser, kvalitetsprodukter, raske løsninger eller inspirasjon til store matopplevelser. Vi har lavpriskjeden KIWI, supermarkedkjedene MENY og SPAR samt nærbutikkjedene Joker og Nærbutikken. Over halvparten av butikkene er eid av selvstendige kjøpmenn, og vi er til stede med butikker i 88 prosent av landets kommuner.

Årsberetning 2019

VIKTIGE HENDELSER 2019

God kundevekst

Driftsinntektene i 2019 var på 90 504 MNOK mot 87 813 MNOK året før (ekskl. IFRS 16). Det tilsvarer en økning på 3,1 prosent som gjenspeiler den gode kundeveksten i dagligvarekjedene våre. KIWI leverte gode resultater og styrket sin markedsposisjon, mens MENY var den kjeden med høyest sammenlignbar vekst i markedet. Antall Trumf-medlemmer økte med 180 000 i 2019 og oppspart Trumf-bonus økte med 144 millioner kroner. Hver dag besøkte 1,24 millioner kunder våre butikker.

Supermarkedene vant flest kunder

MENY hadde 3,4 prosent sammenlignbar vekst i 2019. Kjeden hadde god kundevekst og best sammenlignbar vekst i markedet. SPAR vant også flere kunder og økte sin markedsandel med 0,1 prosentpoeng. Totalmarkedet for mat og drikke i Norge er på ca. 300 mrd. kroner hvorav dagligvarebutikker står for ca. 60 prosent (Andhøy og Virke). Lav vekst preger fremdeles det tradisjonelle dagligvaremarkedet.

Fiskekonsumet snur i pluss

Fisk og sjømat hadde en positiv volumutvikling drevet av KIWI sin kampanje i starten av året med etterfølgende Trumf-bonus i KIWI Pluss. KIWI Pluss-medlemmer har nå 15 prosent Trumf-bonus både på all ferskoppakket fisk og all fersk frukt og grønt, og antall medlemmer øker stadig.

MENY netthandel øker

MENY netthandel omsatte for 328 MNOK i 2019. Dette er en økning på 56 prosent fra 2018. Ca. 65 prosent av Norges befolkning har nå tilgang til rundt 9 000 varer gjennom Meny netthandel, og antall kunder økte med ca. 55 prosent i 2019.

Nytt miljøflaggskip – fremtidens butikk

Der hvor KIWI åpnet sin aller første butikk for 40 år siden,

åpnet KIWI i år en ny butikk på Lerberg i Hokksund. Den nye butikken reduserer CO₂-utslippet med 60 prosent og halverer strømforbruket.

Investerer i digital kompetanse

NorgesGruppen har investert i en eierpost på 10 prosent i Forte. Digital som har spisskompetanse på brukerorienterte løsninger. Samarbeidet bidrar til økt kunnskap om sømløse handleopplevelser.

Lokalmatsatsing

Lokalmat fra mer enn 450 små- og mellomstore leverandører leverte mer enn 2500 ulike produkter til MENY i 2019. Omsetningsveksten var på nesten 6 prosent i 2019 mot året før og passerer 1 000 MNOK. For MENY er lokalmatsatsingen en viktig investering for vekst de kommende årene. Satsingen bidrar også til vekst for mange små virksomheter og for bønder over hele landet.

Nye viktige klimasteg innen distribusjon

ASKO har tatt i bruk verdens første hydrogendrevne distribusjonsbiler. Distribusjonsbilene drives elektrisk med strøm fra brenselceller som benytter hydrogen som drivstoff. I tillegg har varetransporten i Nordland blitt flyttet fra vei til tog. I 2019 vant også ASKO Nordic Choice Hotels bærekraftspris.

Forny avtalene med Kirkens Bymisjon og Leger Uten Grenser

NorgesGruppen har fornyet sine samarbeidsavtaler med Kirkens Bymisjon og Leger Uten Grenser.

FØLGER AV KORONA-UTBRUDD 2020

Tiltakene som er iverksatt av myndighetene for å redusere spredning av korona-viruset vil påvirke hele næringslivet. 2020 vil bli et krevende år også for matbransjen, både på

grunn av økte kostnader og økt fravær. Dette til tross for økt omsetning av varer i enkelte butikker. Situasjonen er krevende også for NorgesGruppen. En rekke av våre engroskunder vil oppleve en krevende periode fremover på grunn av tapt salg. NorgesGruppen er imidlertid et solid konsern og er godt rustet til å håndtere situasjonen.

IFRS 16 – NY REGNSKAPSSTANDARD

NorgesGruppen har implementert en ny regnskapsstandard for leasing (IFRS 16) fra 1. januar 2019. IFRS 16 innebærer at balansen skal gjenspeile alle leieavtaler inkludert både forpliktelser og tilhørende rett til bruk av eiendel. Opsjoner som med rimelig sikkerhet utøves, er også inkludert. Opsjonene, som er fremtidige rettigheter og ikke en plikt, gir gode forretningsmuligheter på lengre sikt.

Leiekostnader flyttes fra andre driftskostnader og fordeles mellom avskrivninger og rentekostnader. Det betyr at særlig EBITDA, men også driftsresultat EBIT blir høyere.

IFRS 16 påvirker driftsmargin EBITDA positivt med 2,4 prosentpoeng til 8,4 prosent og driftsmargin EBIT positivt med 0,7 prosentpoeng til 4,7 prosent.

I de første årene med IFRS 16 blir resultatet før skatt noe lavere på grunn av effekter av renteelementer. Balanseføring av leieforpliktelser og bruksrett gir økning i totale eiendeler og forpliktelser. Etter IFRS 16 er konsernets egenkapitalandel på 36 prosent.

Videre velger vi å kommentere resultat og balanse for 2019 eksklusive IFRS 16, fordi det gir et mer korrekt bilde av utviklingen sammenlignet med 2018. Se note 2 i årsregnskapet for mer informasjon.

MARKEDET OG RESULTATUTVIKLING

Nye aktører og kanaler endrer konkurransebildet for dagligvarebransjen. Langt flere aktører enn tidligere selger dagligvarer og mat i farta. Serveringssteder, grensehandel og faghandelsbutikker vokser mer enn rene dagligvarebutikker. Over 5 av 10 sier de handler dagligvarer i andre butikker enn tradisjonelle dagligvarebutikker (Nielsen Shopper Trends). Lav befolkningsvekst og økt bevissthet knyttet til matkasting er andre faktorer som bidrar til lavere markedsvekst.

Lav vekst, behov for effektivisering, økt bransjegliedning, netthandel og globale teknologiaktører driver frem nye former for samarbeid innenfor varehandel og dagligvare. NorgesGruppen har eksempelvis gått sammen med Coop om å etablere et betalingselskap, Aera, for å sikre kostnads-effektive og fleksible løsninger for varehandelen.

Våre kjeder vinner kunder i markedet. I 2019 hadde NorgesGruppen sammenlignbar vekst på 1,7 prosent, mens markedet for tradisjonelle dagligvarebutikker økte med 1,3 prosent totalt (Nielsen). Med markedets høyeste sammenlignbare vekst i 2019 har MENY styrket handleopplevelsen gjennom forbedret vareutvalg og pris, nye matskatter, enklere måltids-løsninger og handel både på nett og i butikk. KIWI forsterker sin markedsposisjon både gjennom sammenlignbar vekst og nye butikker. Samlet vekst på 3,6 prosent gjør at KIWI øker sin markedsandel med 0,5 prosentpoeng. Kjeden styrker sin posisjon som prisleder i markedet. Prisreduksjonen på fiskeprodukter tilsvarende moms gjør det enklere for kundene å velge fisk, som igjen gir effekt både for folkehelsen og for omsetningen. SPAR vinner også flere kunder og øker sin markedsandel med 0,1 prosentpoeng. Joker opprettholder sin sterke distriktprofil og markedsposisjon. MENY netthandel øker på forbrukermarkedet med hele 56 prosent, og mot

serveringskunder bidrar ASKO netthandel både med kundevekst og økt handlekurv.

Driftsinntektene i 2019 økte med 3,1 prosent til 90 504 MNOK. Økningen gjenspeiler den gode kundeveksten i dagligvarekjedene våre til tross for sterk konkurranse fra mange ulike salgskanaler og aktører. Fra 1. januar 2019 ble Dagligvaregruppen Tromsø et datterselskap i NorgesGruppen og dermed inkludert i regnskapet, noe som også påvirket omsetningen positivt. Driftsresultatet (EBIT) var på 3 650 MNOK i 2019, opp 510 MNOK fra året før. Det ga en driftsmargin (EBIT) på 4,0 prosent, sammenlignet med 3,6 prosent i 2018. Resultat før skatt var på 3 450 MNOK. Det tilsvarer en resultatmargin på 3,8 prosent i 2019 sammenlignet med 3,5 prosent i 2018. Årsresultatet var på 2 746 MNOK, som tilsvarer en margin på 3,0 prosent av driftsinntektene.

Andre årsaker til positiv resultatutvikling i konsernet er god kostnadsutvikling og mer effektiv drift. ASKO har forbedret produktiviteten med mer enn 15,5 prosent de siste fem årene. I 2019 produserte ASKO 4,1 prosent flere kolli pr. time sammenlignet med 2018. Driftsinntekter per årsverk har årlig økt med 4 prosent i snitt siden 2012. Samtidig er vi en av Norges største arbeidsgivere og har ansatt ca. 3000 flere siden 2014, en vekst på 7,8 prosent.

Markedsituasjonen er krevende for mange aktører innen varehandel, blant annet på grunn stor konkurranse fra både norske og utenlandske netthandelsaktører. NorgesGruppen foretok en nedskrivning etter konkursen i Cosmetic Group høsten 2019.

Et solid konsern

NorgesGruppen tilpasser egenkapital og øvrig finansieringsstruktur til virksomhetens målsetting, strategi og risikoprofil.

Konsernets egenkapital per 31.12.2019 var på 21 930 MNOK. Det tilsvarte en egenkapitalandel på 53,2 prosent. Netto rentebærende gjeld var 4 467 MNOK per 31.12.2019.

Investerer med et langsiktig perspektiv

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var minus 3 760 MNOK. NorgesGruppen investerer hvert år betydelige beløp i effektiv drift, miljøvennlige løsninger, sterke kjedekonsepser og kompetanse. I 2019 investerte vi 4 669 MNOK, 1,7 ganger mer enn årsresultatet.

Avkastning på anvendt kapital ble 14,6 prosent siste rullende 12 måneder.

Flere av våre bærekraftsmål krever investeringer i miljøvennlige løsninger som utløser merkostnader, for eksempel innen bygg. Årlige merkostnader for miljøinvesteringer beløper seg til omtrent 300 millioner kroner i snitt. Selv om det å teste nye lavutslippsløsninger på kort sikt fordrer høyere investeringer, mener vi at dette er nødvendig for å bli klimanøytral i fremtiden.

Vi har hydrogenlastebiler i Midt-Norge, og vi ønsker å benytte bane fremfor lastebiler der det er mulig. ASKO har i lengre tid jobbet med å finne gode løsninger for leveranser til Nordland og Bodø, både for å redusere miljøbelastningen og transportkostnadene. ASKO Midt-Norges varetransport fra Trondheim til Bodø blir nå flyttet fra vei til tog. Det vil årlig gi 13 000 færre lastebiler på veiene i Nordland.

I 2020 står Norges største industribygg i tre klart. Det er vårt nye kaffebrenneri på Vestby, som har målsetting om Breeam Excellent-sertifisering.

Vi har vært i obligasjons- og sertifikatmarkedet siden 2004. →

Det var helt naturlig for oss å følge opp med grønn finansiering øremerket investeringer i grønne bygg, fornybar energi og ren transport. Vår første investorrappoterering vil skje våren 2020. Den baserer seg på vår etablerte integrerte rapportering.

Vi rapporterer systematisk, åpent og ærlig på våre mål og ambisjoner innen bærekraft. Det betyr at vi setter mål, budsjetterer og rapporterer både innenfor finans og bærekraft. For mer informasjon se års- og bærekraftsrapport 2019.

MORSELSKAPET

NorgesGruppen ASA er konsernets morselskap. Morselskapets virksomhet utgjør primært konsernfunksjonene Økonomi og finans, Kommunikasjon og samfunnskontakt, Kategori, Innkjøp og Kvalitet, Forretningsutvikling og HR. Sum driftsinntekter for morselskapet i 2019 var på 479 MNOK, sammenlignet med 280 MNOK året før. NorgesGruppen ASA sitt driftsresultat i 2019 endte på - 81 MNOK. Resultatet før skatt ble 1 387 MNOK og årsresultat etter skatt 1 391 MNOK.

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Konsernet er i en god økonomisk og finansiell stilling.

Disponering og utbytte

Årsresultatet til morselskapet er disponert som følger.

Årsresultat 2019	1 391 MNOK
Foreslått utbytte	703 MNOK
Overført til annen egenkapital	688 MNOK
Foreslått utbytte pr. aksje	18 NOK

UTVIKLING I VIRKSOMHETSOMRÅDET DETALJ

Totalt driftsinntekter for virksomhetsområdet Detalj er på 54 438 MNOK i 2019 mot 51 326 MNOK i 2018.

Utvikling i KIWI

KIWI er Norges største lavpriskjede målt i antall butikker med 682 butikker og 12 500 grønnkledde medarbeidere over hele landet.

KIWI innledet året med en sunnhetsutfordring. Myndighetenes mål har vært å øke fiskeforbruket med 20 prosent i løpet av fem år. KIWI ville se på om det var mulig å nå det samme målet på seks uker, ved å kutte prisene tilsvarende momsen. Kjeden nådde 42 prosent salgsøkning i perioden og veksten i fiskesalget i KIWI er på hele 23 prosent i år. KIWI vinner flest prisundersøkelser og kundene oppfatter KIWI som den billigste kjeden.

I 2019 åpnet KIWI sin sjettede og sjuende miljøbutikk, i tillegg til å pusse opp en kraftturbin som produserer ren energi tilsvarende energiforbruket til 100 butikker. Samtidig har kjeden siden 2015 kuttet matsvinnet med over 40 prosent og redusert plastforbruket med flere hundre tonn.

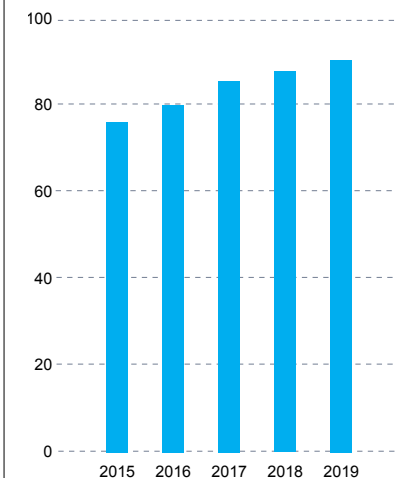
KIWI ble kåret til Norges mest bærekraftige dagligvarekjede for andre året på rad i kåringen Sustainable Brand Index. Analysene til YouGov viser også at kjeden er den mest positivt omtalte merkevarer av hele 325 merkevarer i Norge.

Utvikling i MENY

Norges største supermarkedkjede MENY var vekstvinneren i norsk dagligvarebransje målt i omsetning i sammenlignbare butikker. Rekordmange 83 millioner kunder var innom de 184 butikkene i løpet 2019. Satsingen på ferskvare, utvalg, lokalmat og fagkompetanse etterspørres i et marked hvor lavprisbutikkene blir stadig likere.

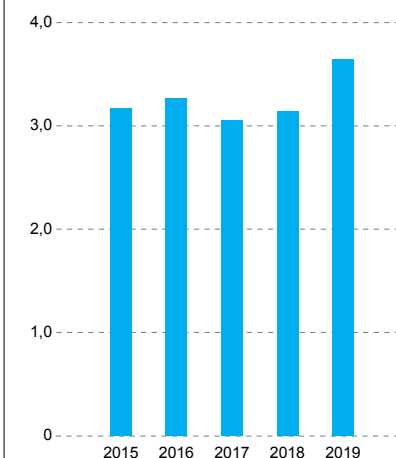
Driftsinntekter

Beløp i mrd. NOK (ekskl. IFRS 16)

Driftsresultat (EBIT)

Beløp i mrd. NOK (ekskl. IFRS 16)

MENY opplever vekst i alle sine regioner. Høyest er veksten i butikkene i Vest-Agder, Trøndelag, Buskerud og Rogaland, som alle vokser med mer enn 5 prosent. Blant enkeltbutikker er MENY Torvet i Kristiansand vekstvinner, etterfulgt av MENY Løren, MENY Nordstrand og MENY Gystadmarka.

MENY netthandel omsatte for 328 MNOK i 2019. Dette er en økning på 56 prosent fra 2018. Målet for 2020 er en omsetning av netthandel på ca. en halv milliard kroner.

I tillegg er MENY opptatt av å skreddersy butikkene ut ifra beliggenhet og kundeunderlag. Reåpningene av MENY Oslo City og MENY CC-Vest i 2019 er eksempler på dette.

Lokalmat fra mer enn 450 små- og mellomstore leverandører leverte mer enn 2500 ulike produkter til MENY i 2019.

Utvikling i SPAR og Joker

SPAR er verdens største supermarkedkjede med mer enn 12.000 butikker i over 40 land. I Norge har vi 293 SPAR-butikker fordelt over hele landet, hvorav 60 prosent drives av selvstendige kjøpmenn. SPAR åpnet 12 nye butikker i 2019.

Endrede bestillingsrutiner på brød har ført til redusert svinn i SPAR. Brødsvinnet på Bakehuset direktelevert er redusert med 50 prosent i 2019.

I 2019 innførte SPAR egen merking av ost med blant annet bruksområde og smaksstyrke - en mer detaljert merking enn andre. SPAR har vokst i ostekategorien etter dette initiativet.

Produktkonseptet Sommervibber var en sterk bidragsyter til at både Joker og SPAR vant sommeren 2019. Konseptet traff godt i våre profiler og ga god omsetning, godt mersalg og redusert svinn mot 2018.

Joker består av 465 butikker spredt over hele Norge. Joker er lokalbutikken som dekker dine behov for daglige forbruksvarer og lokalt etterspurte tjenester, og mange av butikkene holder åpent på søndager.

Kundekonseptet til Joker, Joker Glad, økte medlemsmassen med 55 prosent i 2019.

UTVIKLING I VIRKSOMHETSOMRÅDET ENGRÓS

Totale driftsinntekter for virksomhetsområdet Engros, som inkluderer transaksjoner til andre virksomheter i konsernet, er på 69 925 MNOK i 2019 mot 66 955 MNOK i 2018.

ASKO leverer til dagligvare- og serveringsmarkedet i hele landet. ASKO bidrar til å styrke konkurransekraften til kjedene, og har i 2019 blant annet bygget ut sentrallageret for kjølevarer med 15 prosent høyere kapasitet.

Over 80 prosent av antall dagligvarebutikker og varevolum håndteres nå gjennom NGFLYT-løsningen for automatisert varesupplering.

Videre er varsling til butikker på varer som vil få en utfordring med holdbarhetsdato gjennomført - et viktig tiltak for å redusere matsvinn.

ASKO Servering lanserte i 2019 en pilot for å tilby direkteleveranser fra lokale og regionale leverandører gjennom netthandelsløsningen askoservering.no.

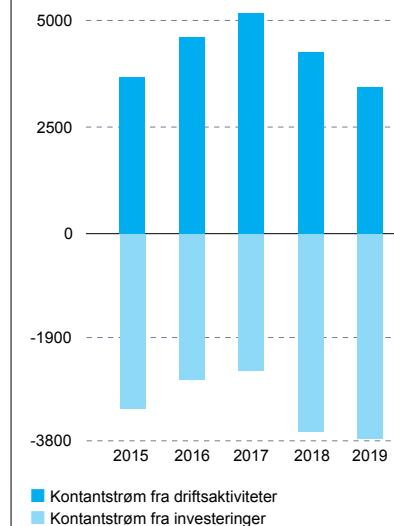
Ringnes har valgt ASKO for distribusjon av varer til serveringsmarkedet.

Med verdens første hydrogenlastebil på norske veier fra 2020, har ASKO tatt nye og viktige steg i retning av klima-

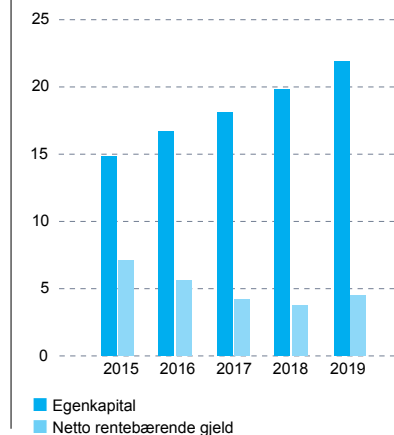
Kontantstrøm og investeringer

Beløp i mill. NOK (ekskl. IFRS 16)

Egenkapital og netto rentebærende gjeld

Beløp i mrd. NOK (ekskl. IFRS 16)

nøytral drift. ASKO produserer nå mer fornybar energi enn sitt totale energiforbruk.

UTVIKLING I VIRKSOMHETSOMRÅDET EIENDOM

Eiendomsområdet understøtter detaljvirksomheten. Totale driftsinntekter for Eiendom, som inkluderer transaksjoner til andre virksomheter i konsernet, var på 498 MNOK i 2019 sammenlignet med 419 MNOK i 2018.

I 2019 fortsatte arbeidet med restrukturering av eiendomsporteføljen. Detalj og Eiendom har i 2019 fortsatt å investere i nye miljøbutikker. Målet med disse prosjektene er å halvere energiforbruket til dagligvarebutikkene sammenlignet med tradisjonelle butikker. I tillegg er det lagt vekt på bruk av miljøvennlige byggematerialer som vil redusere karbonfotavtrykket av byggene betydelig.

UTVIKLING I VIRKSOMHETSOMRÅDET MERKEVARE

Våre heleide selskaper UNIL, Joh. Johannson Kaffe, Matbørsen og Bakehuset skal tilby unike konsepter som sikrer at kunden velger NorgesGruppens butikker. NorgesGruppen gjør årlig store investeringer i hvert selskap for å sikre konkurransekraft for sine butikker. Overordnet mål er å sikre det mest spennende og attraktive sortimentet i markedet til lavest mulig kostnad for våre butikker og kunder. Driftsinntektene for selskapene samlet, inkludert salg til andre virksomheter i konsernet, var 11 499 MNOK i 2019, sammenlignet med 11 147 MNOK i 2018.

Utvikling i Unil

Unil er ansvarlig for utvikling, innkjøp og markedsføring av produkter under NorgesGruppens egne merker og har en portefølje på over 3000 produkter. Unil lanserte 134 nye produkter i 2019, deriblant ny serie på vask (Unik Rent Hjem) og nytt merke og serie på dyremat (Fauna). I 2019 kjøpte de tilbake Våler Distribusjonslager AS i 2019 og eier nå egen

infrastruktur. Unil jobber aktivt med flere prosjekter innenfor ansvarlig verdikjede, kosthold og helse, klima og miljø, og i 2019 signerte selskapet Plastløftet i regi av Grønt Punkt Norge. Jacobs Utvalgte (kvalitetsserie innen egne merkevarer) fylte 10 år i 2019 og har etablert seg som den EMV-serien forbruker er villig til å betale mest for, og den serien som forbruker nest oftest er villig til å anbefale (etter First Price).

Utvikling i Matbørsen

Matbørsen er en håndverksbedrift som produserer spiseferdige måltidsløsninger med god smak og høy kvalitet til dagligvare- og serveringsmarkedet. Løpende drift, økt robusthet og kompetanse i organisasjon har vært hovedfokus i 2019. Matbørsen lanserte 34 nye produkter i 2019. Det ble i 2019 gjennomført et større prosjekt som tydeligere definerer sortiment, produksjon, kapasitet og arealer i fremtidens Matbørsen. Innen bærekraft samarbeider selskapet tett med Matsentraalen for å hindre kasting av mat, samt økt fokus på redusert matsvinn i egen produksjon. Matbørsen vant Mangfoldsprisen 2019 under Regjeringens integreringskonferanse, en utmerkelse for bruk av innvandreres kompetanse i arbeidslivet.

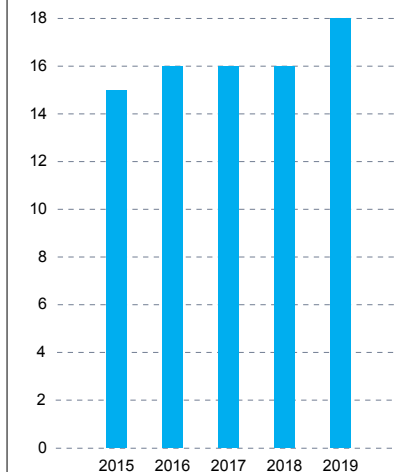
Utvikling i Bakehuset

Bakehuset har jobbet for å ytterligere styrke seg på sesong, lokale- og profilspesifikke produktlanseringer, og Bakehuset har lansert 54 nye produkter i 2019. Brødet «Funkygine Fiberbrød» har fått mye oppmerksomhet og har på kort tid blitt et av de mest solgte brødet i KIWI.

Det er blitt benyttet betydelige ressurser i forberedelse, oppbygging og oppstart av pølse- og hamburgerbrøddlinjen etter brannen høsten 2018. Innen bærekraft er det en pågående jobb som gjøres med å øke sunnheitsprofilen i sortimentet, samt at tiltak er gjort for lavere matsvinn gjennom for eksempel lavere overproduksjon.

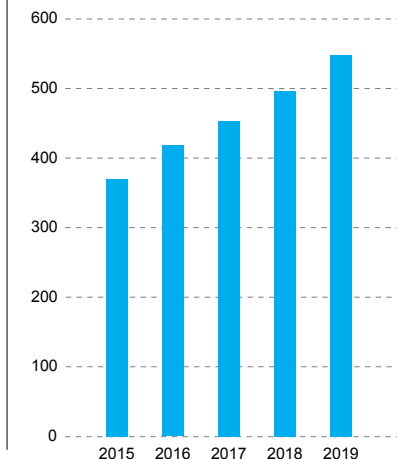
Utbytte per aksje

Beløp i NOK (ekskl. IFRS 16)

Bokført egenkapital per aksje

Beløp i NOK (ekskl. IFRS 16)

Utvikling i Joh. Johansson Kaffe

Evergood og Ali er fortsatt blant Norges sterkeste merker og med høy preferanse hos forbruker.

Utviklingen med at færre kjøper kaffe og fallende totalt volum i dagligvaremarkedet fortsatte i 2019, men våre merker klarer å ta andeler ved å ha en bedre utvikling enn totalmarkedet.

Betydelige ressurser er lagt på arbeidet med det nye kaffe-foredlingsanlegget med miljøvennlige materialvalg, klimanøytral drift og lavutslippsprosess for kaffeforedling. Bygget står ferdig i 2020 og gir konkurransekraft på emballasje, kvalitet, effektivitet og miljø.

UTVIKLING ANDRE OMRÅDER

Jafs er en landsdekkende fast food-kjede med et felles basis-sortiment av gode kvalitetsprodukter. Jafs åpnet ti nye butikker i 2019, og lansert et nyutviklet pizza- og kebabkonsept, samt vegetarburger.

MIX er spisesteder som serverer milkshakes, mat, is og drikke. I 2019 har de blant annet utviklet en egeneid butikk på Oslo Bussterminal. Kategoriene de spesialiserte seg innen er milkshakes og burgere, sistnevnte med lansering av angusburger i 2019.

Deli de Luca selger gode opplevelser av mat og drikke til kunder som vil ha service, kvalitet og tilgjengelighet. I 2019 har de utviklet en ny driftsmodell fra egendrift til franchise på bensinstasjonene. Utsalgsstedene har hatt vekst innenfor mat og kaffe i et marked preget av sterk konkurranse. Deli de Luca ble kåret til årets franchisekjede i 2019.

I Skandinavia har Dagrofa i Danmark bedre utvikling enn tidligere, der MENY-butikkene har god kundevekst. På Grønland

har Pisiffik god utvikling, og i Sverige gjør Eurocash, som vi eier sammen med Axfood, det godt i markedet.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Totalt sykefravær for NorgesGruppen for 2019 var på 6 prosent av total arbeidstid, sammenlignet med 6,2 prosent året før. Dette er en gledelig utvikling drevet av noe lavere langtidfravær. Det legges vekt på trivsel og ledertrening i alle de ulike virksomhetene i NorgesGruppen. Videre er det viktig for redusert sykefravær å se den enkelte medarbeider. Mange av våre virksomheter og da spesielt ASKO, har jobbet med trening av veiledende lederstil med vinkling opp mot «den gode og effektfulle samtalen».

Likestilling og kjønnsbalanse

NorgesGruppen sitt mål for kjønnsbalanse er å ha minimum 40 - 60 prosent av begge kjønn. Totalt i NorgesGruppen er det tilnærmet lik kjønnsfordeling med henholdsvis 49,8 prosent kvinner og 50,2 prosent menn. Det er stor variasjon i ulike deler av virksomheten. NorgesGruppen skal være en foretrukket arbeidsgiver som gir mulighet for begge kjønn i alle deler og nivåer av selskapene. Konsernet jobber videre med å øke andelen kvinner blant mellomledere og toppledere, som i 2019 var på 26,2 prosent. Av alle våre butikksjefer er 42 prosent kvinner, mens 58 prosent er menn.

Diskriminering

NorgesGruppens ambisjon er å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på bakgrunn av blant annet kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, språk og livssyn. Dette skal ivaretas gjennom like vilkår, rettigheter og muligheter i ansettelses- og arbeidsforholdet. Tiltak vurderes og utformes etter behov i virksomhetene. Det er nulltoleranse mot trakassering. NorgesGruppen oppfordrer enhver arbeidstaker til å varsle om kritikkverdige for-

hold. Alle virksomhetsområder i NorgesGruppen skal ha en varslingsordning.

Trygghet på arbeidsplassen

Virksomhetene vektlegger sikkerhet og trygghet på arbeidsplassene. Sikkerhetsansvarlige samarbeider i et felles forum og opp mot hovedorganisasjonen Virke, som koordinerer bransjearbeidet knyttet til sikkerhet i butikk. NorgesGruppen er medlem av Næringslivets Sikkerhetsråd hvor formålet er å bekjempe kriminalitet i og mot næringslivet.

BÆREKRAFT

NorgesGruppen er et ansvarlig og bærekraftig konsern. Helse og sunnhet, klima og miljø, mennesker og distrikt er definerte hovedområder. En bærekraftig verdikjede utgjør fundamentet i alt arbeidet vi gjør. NorgesGruppen jobber systematisk mot målene som er satt innen bærekraft. Bærekraft innebærer at vi tar sosiale, etiske og miljømessige hensyn, og at vi har lønnsomhet. Mer informasjon om selskapets arbeid innenfor bærekraft finnes i års- og bærekraftrapporten for 2019.

RISIKOSTYRING

NorgesGruppens interne kontrollrutiner skal gjøre det mulig å identifisere og håndtere risiko, og sikre effektiv og målrettet styring av virksomhetene. Risikostyring i NorgesGruppen er en integrert del av virksomhetsledelsen og basert på rammeverket COSO Enterprise Risk Management. Formålet med risikostyringen er å øke sannsynligheten for at strategiske og operative mål blir nådd gjennom å identifisere, vurdere, følge opp og håndtere risikofaktorer. Styret og konsernsjef påser at det er forsvarlig risikostyring i konsernet som helhet, vurderer årlig konsernets overordnede risikoområder og etablerer strategier i tråd med ønsket risikoprofil. For datterselskapene ligger ansvaret for risikostyring hos selskapenes daglige leder

og styret. Vurderingen til styret i NorgesGruppen er at konsernet sett under ett har en moderat risikoeksponering.

Sentrale strategiske og operasjonelle risikofaktorer:

Rammebetingelser

Endringer i regulatoriske rammebetingelser kan påvirke mulighetsrommet for vår virksomhet. I november 2019 innledet Konkurransetilsynet undersøkelser hos NorgesGruppen relatert til innkjøpsavtaler med to leverandører i det norske markedet. NorgesGruppen har bidratt med å legge til rette for en effektiv gjennomføring av undersøkelsene. I 2019 fikk bransjen sin egen lov, Lov om god handelsskikk. En stortingsmelding om konkurranseforholdene i dagligvarebransjen forventes levert i løpet av 2020. Konkurransetilsynet varslet også i 2019 at de mener at NorgesGruppen i en eiendomsstransaksjon har brutt den særlige opplysningsplikten som dagligvarekjedene er pålagt.

Markedsvekst

Markedsveksten er vedvarende lav, og konkurransen kommer fra stadig flere aktører. Dagligvarebutikkene utgjør omtrent 60 prosent av matmarkedet, og veksten er høyest utenfor de tradisjonelle dagligvarebutikkene. I et slikt scenario er det risiko for at kostnadsveksten overstiger omsetningsveksten. NorgesGruppen arbeider derfor kontinuerlig med å effektivisere verdikjeden og å utvikle strategier og planer for å møte markedsutviklingen. Konsernet er i ferd med å utvikle en ny femårs konsernstrategi.

Matforsyning

Vi har beredskapsplaner som sikrer rikelige lagerbeholdninger og effektiv varedistribusjon også i krisesituasjoner. Så langt i 2020 har vi klart å opprettholde god tilgang på varer etter korona-utbruddet, selv i en krevende situasjon med hamstring

og fravær som følge av risikotiltak. Samarbeidet med leverandører og norsk landbruk spiller også en viktig rolle i dette arbeidet, i tillegg til samspillet med myndighetene.

Leverandører og matsikkerhet

NorgesGruppen jobber kontinuerlig med å sikre at våre leverandører har tilstrekkelige systemer for å ivareta mattrygghet og kvalitet, arbeidstakerrettigheter, miljø og dyrevelferd i sin verdikjede. Overvåking av hendelser i markedet, rød produktberedskap og leverandøroppfølging har vært prioritert i 2019, sammen med økt innsats for å avdekke matsvindel.

Informasjonssikkerhet

NorgesGruppens virksomhet har et betydelig omfang av transaksjoner og avtaler med leverandører og kunder. Det er viktig for NorgesGruppen at alle avtaleelementer knyttet til bonuser, rabatter og markedsstøtte blir håndtert presist og fordelt gjennom verdikjeden i tråd med etablerte avtaler og prinsipper. På denne måten kommer det sisteleddet og forbrukeren til gode. For å håndtere dette, sammen med hensynene til effektiv og trygg logistikk og håndtering av mattrygghet, har konsernet etablert integrerte IT-løsninger gjennom hele verdikjeden.

IKT-arbeidet skal bidra til økt konkurransekraft ved å effektivisere forretningsprosesser, utnytte stordriftsfordeler og finne nye forretningsmuligheter. I tillegg skal IKT sikre stabil drift og god sikkerhet, systematisering av forretningsprosesser, effektivisering av handelstransaksjoner og rask behandling. Videre skal IKT i NorgesGruppen bidra til å utvikle nye tjenester og kanaler helt ut mot både kunde og samarbeidspartnere. Tiltak innen informasjonssikkerhet må følge endringer i risiko- og trusselbildet, med særlig årvåkenhet for cyberrisiko.

Systemporteføljen til NorgesGruppen består av standardiserte pakkelasninger og egenutviklede løsninger som videreutvikles i tett samarbeid med forretningsvirksomhetene. Infrastruktur og applikasjoner driftes og forvaltes i en sentral IT-organisasjon med bruk av ulike underleverandører. Det er etablert en forvaltningsstruktur for å sikre god drift, arbeidsdeling og internkontroll over IT-systemene.

Personvern

NorgesGruppen behandler personopplysninger for et betydelig antall ansatte og medlemmer i lojalitetsprogrammet Trumf. Teknologi og forretningsutvikling tilsier stadig flere digitale tjenester, per personvern skal ivaretas. Selskapene har et eget ansvar for å etterleve lovverket, mens konsernet har ansvar for styringsmodell og følger opp etterlevelse. Personvernombud er oppnevnt der selskapenes virksomhet tilsier det.

Klima

Klimaendringer og ekstremvær påvirker matproduksjonen, både i og utenfor Norge. For NorgesGruppen innebærer dette risiko knyttet til råvaretilgang, spesielt fra de jordbruksområdene som er mest sårbare for temperaturendringer, tørke eller store nedbørsmengder. NorgesGruppen er i gang med å kartlegge effektene av klimaendringer i verdikjeden for å styrke håndteringen av risiko knyttet til råvaretilgang. Klimaendringene innebærer i tillegg økt risiko for brudd i verdikjeden som følge av naturskader på bygninger og infrastruktur. Samtidig byr klimasaken på muligheter for å utvikle mer klimavennlige og bærekraftige produkter som appellerer til den økende bevisstheten blant kundene.

Antikorrupsjon

Korrupsjon skader grunnleggende samfunnsmekanismer. NorgesGruppen har nulltoleranse for korrupsjon og har etablert et rammeverk for å sikre at denne holdningen

etterleves blant alle medarbeidere, ledere og partnere. Antikorupsjonsarbeidet er forankret i konsernets felles policyer og etiske retningslinjer, etiske retningslinjer for leverandører og retningslinjer for antikorrupsjon for virksomheter i NorgesGruppen. Alle transaksjoner i NorgesGruppen skal være avtalefestede, lovlige og forretningsmessig begrunnet. Ansatte eller tillitsvalgte i NorgesGruppen skal aldri kreve, motta, tilby eller gi bestikkelser, gaver, ytelser, tjenester eller andre begunstigelser utover dette, og heller ikke medvirke til slik adferd.

Finansiell risiko og likviditetsrisiko

NorgesGruppen legger til grunn en forsvarlig finansiell risikostyring. De viktigste finansielle risikoområdene er renterisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko. NorgesGruppen har som målsetting å opprettholde en sterk finansiell handlefrihet. Konsernet har en differensiert låneportefølje bestående av obligasjonslån, sertifikatlån og ulike kommiterte kredittfasiliteter i bank med varierende løpetider. Refinansiering av låneporteføljen er en kontinuerlig prosess.

NorgesGruppen etablerte et grønt rammeverk for finansiering med grønne obligasjoner i starten av 2019. Lån under det grønne rammeverket vil bli brukt utelukkende til å finansiere

eller refinansiere investeringer i miljøvennlig transport, miljøbygg og fornybar energi. NorgesGruppens grønne rammeverk har fått graderingen mørkegrønn av den uavhengige forskningsstiftelsen CICERO.

Styret vurderer konsernets finansielle situasjon og har løpende oppdatering av denne gjennom året. Styrets vurdering er at konsernet har tilfredsstillende lån- og betalingssevne som opprettholder tilstrekkelig finansiell handlefrihet. Låneporteføljen fremstår som godt diversifisert mot risiko med hensyn til forfallstruktur og finansieringskilder.

NorgesGruppen er eksponert mot endringer i pengemarkedsrenten NIBOR, da lånene i stor grad er basert på denne og endringer i rentederivatenes markedsverdi. NorgesGruppens operative virksomhet anses ikke å være spesielt renteutsatt, og konsernet har valgt en høy andel flytende rente. Styret har vedtatt retningslinjer for bruk av finansielle renteinstrumenter for å dempe effekten av svingninger i det kortsiktige rentemarkedet. NorgesGruppen er i hovedsak eksponert for valuta tilknyttet varestrøm, investeringer og tjenester. Konsernet benytter valutainstrumenter for å begrense effekten som følge av svingninger i valutakurser. Konsernet har begrenset kredittrisiko i forbindelse med salg i butikk, salg

til øvrige kunder og kjedemedlemmer, samt utlån. Konsernet har over lang tid hatt lave realiserte tap.

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

NorgesGruppen følger den til enhver tid gjeldende norske anbefaling for eierstyring og selskapsledelse og regnskapslovens § 3-3b. Eierstyring og selskapsledelse er gjengitt i sin helhet på www.norgesgruppen.no.

OM VIRKSOMHETEN

NorgesGruppen gir forbrukerne valgfrihet gjennom supermarkeder, distriktsbutikker og lavprisbutikker. I tillegg tilbyr MENY, SPAR og Joker netthandel. NorgesGruppen gir konkurransedyktige betingelser og sterke kjedekonsepser til kjøpmenn. Effektiv varelevering og et godt vareutvalg fra ASKO sikrer kjøpmenn over hele landet et godt driftsgrunnlag. NorgesGruppen sysselsetter over 27 000 medarbeidere i egeneid virksomhet og mer enn 40 000 totalt når ansatte i kjøpmannseide butikker inkluderes. Nøkkelverdiene til NorgesGruppen er ansvarlig, samarbeidsorientert og kundeorientert. Selskapet opererer i Skandinavia med hovedfokus i Norge.

Oslo 25. mars 2020
I styret for NorgesGruppen ASA

Knut Hartvig Johannsson
Styrets leder

Sverre Lorentzen

Hilde Vatne

Guri Størvold

Ørjan Svanevik

Gisele Marchand

Jan Magne Borgen

Lise Hanne Midtgaard

Mats Gunnar Knudsen

Cecilie Blindern Myhre

Runar Hollevik
Konsernsjef

Styret i NorgesGruppen ASA pr. 31.12.2019

KNUT HARTVIG JOHANNSON (1937)
Styreleder

Styrets leder i Joh. Johannson AS, som innehar 29 760 242 aksjer i NorgesGruppen.

GURI STØRVOLD (1976)
Styremedlem

Partner i Zynk Communication & Leadership AS. Styremedlem i Gammel Nok. Antall aksjer i NorgesGruppen: 0

ØRJAN SVANEVIK (1966)
Styremedlem

Daglig leder i Oavik Capital AS
Antall aksjer i NorgesGruppen: 0

GISELE MARCHAND (1958)
Styremedlem

Heltids styrearbeidende. Styreleder i Gjensidige Forsikring ASA, Selvaag Bolig ASA, Boligbygg KF og NorgesGruppen Finans Holding AS. Styremedlem i Scatec Solar ASA, Eiendomsspar AS og Viktoria Eiendom.
Antall aksjer i NorgesGruppen: 0

SVERRE LORENTZEN (1944)
Styremedlem

Direktør og innehar styreverv i Brødrene Lorentzen AS
Antall aksjer i NorgesGruppen: 3 600 000

HILDE VATNE (1965)
Styremedlem

Regionsdirektør JM Norge AS. Styremedlem DnB Nærings eiendom AS, JM OY, Parteo Bank ASA og NorgesGruppen Finans Holding AS. Styreverv i flere eiendomsutviklings selskaper i regi av JM Norge.
Antall aksjer i NorgesGruppen: 0

LISE HANNE MIDTGAARD (1959)
Styremedlem

Kjøpmann, SPAR Hurdal
Antall aksjer i Norges Gruppen: 0

JAN MAGNE BORGEN (1950)
Styremedlem

Kjøpmann og innehar styreverv i diverse
andre selskaper innen handel og eiendom.
Antall aksjer i Norges Gruppen: 983

MATS GUNNAR KNUDSEN (1986)
Ansatterepresentant, styremedlem

Ansattevalgt styremedlem
Butikksjef KIWI Skedsmokorset
Antall aksjer i Norges Gruppen: 0

CECILIE BLINDERN MYHRE (1965)
Ansatterepresentant, styremedlem

Markedssjef i Norges Gruppen Detalj AS
Antall aksjer i Norges Gruppen: 0

TRINE DAHLSTRØM (1968)
Ansattevalgt observatør

Hovedtillitsvalg MENY
Medarbeider MENY Drøbak
Antall aksjer i Norges Gruppen: 0

STIAN KVALVAAG (1980)
Ansattevalgt observatør

Konserntillitsvalgt ASKO Norge AS
Styremedlem ASKO Midt-Norge AS
Antall aksjer i Norges Gruppen: 0

RUNAR HOLLEVIK (1968)
Konsernsjef i Norges Gruppen

Innhold

NorgesGruppens konsernregnskap og NorgesGruppen ASA

KONSERNREGNSKAP

	Side		Side
Resultatregnskap	16	Note 13 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser	42
Totalresultatoppstilling	17	Note 14 Finansiell risikostyring	43
Balanse	18	Note 15 Langsiktige lån, pantstillelser og garantiansvar	46
Oppstilling over endringer i egenkapitalen	20	Note 16 Annen kortsiktig gjeld	47
Kontantstrømoppstilling	21	Note 17 Finansinntekter og finanskostnader	47
Noter til årsregnskapet	23	Note 18 Finansielle investeringer	48
Note 1 Regnskapsprinsipper	23	Note 19 Skatt	52
Note 2 Effekt av implementering av IFRS 16	29	Note 20 Aksjekapital og aksjonærinformasjon	53
Note 3 Estimatusikkerhet	30	Note 21 Resultat pr. aksje	53
Note 4 Konsernets sammensetning	31	Note 22 Nærstående parter	53
Note 5 Segmentinformasjon	32	Note 23 Andre driftsinntekter	55
Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.	34	Note 24 Langsiktige fordringer, kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	55
Note 7 Varige driftsmidler og investeringseiendom	35	Note 25 Spesifikasjon av utvidet resultat	56
Note 8 Leieavtaler	36	Note 26 Hendelser etter balansedagen	56
Note 9 Immaterielle eiendeler	38		
Note 10 Nedskrivningsvurderinger	38		
Note 11 Kjøp av virksomhet	40		
Note 12 Investeringer i tilknyttede selskaper	40		

NORGESGRUPPEN ASA

	Side
Resultatregnskap	59
Balanse	60
Kontantstrømoppstilling	62
Noter til årsregnskapet	63
Note 1 Regnskapsprinsipper	63
Note 2 Datterselskap	64
Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse, lån til ansatte m.m.	64
Note 4 Mellomværende med selskap i samme konsern	65
Note 5 Varige driftsmidler, goodwill og immaterielle eiendeler	65
Note 6 Investering i tilknyttede selskap	66
Note 7 Pensjonskostnader og -forpliktelser	66
Note 8 Finansiering	67
Note 9 Finansiell risiko	67
Note 10 Pantstillelser og garantiansvar	68
Note 11 Skatt	68
Note 12 Egenkapital	68
Note 13 Nærstående parter	69

NorgesGruppen

Resultatregnskap – konsern

(Alle beløp i 1000 kroner)	Note	2019	2018
Salgsinntekter	5	87 499 055	84 649 792
Andre driftsinntekter	23	2 826 736	3 162 926
Sum driftsinntekter	5	90 325 791	87 812 718
Varekostnader		(66 706 578)	(65 148 516)
Lønnskostnader	6	(10 637 730)	(10 301 031)
Andre driftskostnader		(5 434 981)	(7 371 639)
Av- og nedskrivninger	7,8,9	(3 753 610)	(2 151 414)
Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	12	472 155	300 218
Sum driftskostnader		(86 060 743)	(84 672 382)
Driftsresultat		4 265 048	3 140 337
Finansinntekter	17	235 309	122 067
Finanskostnader	17	(1 460 179)	(205 496)
Netto finansresultat		(1 224 870)	(83 429)
Resultat før skattekostnad		3 040 178	3 056 908
Skattekostnad	19	(613 566)	(646 605)
ÅRSRESULTAT		2 426 612	2 410 303
Minoritetenes andel av årsresultatet		36 592	19 646
Majoritetenes andel av årsresultatet		2 390 020	2 390 656
Resultat pr. aksje /utvannet resultat pr. aksje (kroner)	21	61,16	61,14

*IFRS 16 er implementert med virkning fra og med 01.01.2019, noe som påvirker tallene i 2019 betydelig. Effekten på resultatregnskap og balanse er presentert i sin helhet i note 2.

NorgesGruppen

Totalresultatoppstilling – konsern

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	2019	2018
ÅRSRESULTAT		2 426 612	2 410 303
Utvidet resultat			
<i>Utvidede resultatposter som ikke kan bli reklassifisert over resultatet</i>			
Aktuarmessige gevinster og tap på pensjonsordninger	13	(28 864)	(26 707)
Egenkapitaleffekt fra tilknyttede selskaper		42 579	(33 111)
Andre utvidede resultatposter	25	22 355	107
Skatt	19	1 432	6 118
<i>Utvidede resultatposter som kan bli reklassifisert over resultatet</i>			
Sikring	14	(26 699)	34 087
Omregningsdifferanser valuta		(7 415)	(3 391)
Skatt	19	5 874	(7 840)
Periodens utvidede resultat		9 263	(30 737)
Totalresultat for perioden		2 435 875	2 379 566
Minoritetenes andel av totalresultatet		38 756	34 501
Majoritetenes andel av totalresultatet		2 397 119	2 345 065

NorgesGruppen

Balanse 31. desember – konsern

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	2019	2018
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	9	5 338 101	4 873 070
Utsatt skattefordel	19	220 707	376 482
Varige driftsmidler	7	17 953 578	16 249 146
Investerings eiendom	7	688 588	622 670
Rett til bruk eiendel	8	17 443 275	-
Investeringer i tilknyttede selskaper	12	3 592 885	3 435 617
Andre langsiktige fordringer	24	517 546	1 105 455
Andre finansielle eiendeler	8,18	1 201 698	96 525
Sum anleggsmidler		46 956 377	26 758 964
Omløpsmidler			
Varebeholdning		6 292 072	5 895 922
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	24	4 901 615	4 717 653
Andre finansielle eiendeler	8,18	179 586	20 701
Bankinnskudd og kontanter	18	1 630 894	1 778 162
Sum omløpsmidler		13 004 167	12 412 437
SUM EIENDELER		59 960 544	39 171 402

NorgesGruppen

Balanse 31. desember – konsern

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	2019	2018
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital	20	1 824 862	1 825 209
Opptjent egenkapital		19 509 934	17 757 787
Minoritetsinteresser		274 946	259 586
Sum egenkapital		21 609 741	19 842 581
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	19	713 643	921 450
Pensjonsforpliktelser	13	600 812	560 462
Langsiktig gjeld	15	5 129 483	4 333 225
Langsiktig gjeld IFRS 16	8	16 668 508	-
Andre finansielle forpliktelser	18	8 428	43 604
Sum langsiktig gjeld		23 120 873	5 858 740
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 918 646	5 438 069
Annen kortsiktig gjeld	16	9 626 496	7 384 508
Betalbar skatt	19	682 438	647 497
Andre finansielle forpliktelser	18	2 350	6
Sum kortsiktig gjeld		15 229 930	13 470 080
Sum gjeld		38 350 803	19 328 820
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		59 960 544	39 171 402

Oslo 25. mars 2020
I styret for NorgesGruppen ASA

Knut Hartvig Johannson
Styrets leder

Sverre Lorentzen

Hilde Vatne

Guri Størvold

Ørjan Svanevik

Gisele Marchand

Jan Magne Borgen

Lise Hanne Midtgaard

Mats Gunnar Knudsen

Cecilie Blindern Myhre

Runar Hollevik
Konsernsjef

NorgesGruppen

Oppstilling over endringer i egenkapitalen – konsern

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital			Sum	Minoritetsinteresser	Total egenkapital
		Aksje- kapital	Overkurs	Egne aksjer	Annen egenkapital	Valuta- omregnings- differanser	Verdijusteringer og sikring			
Egenkapital 31.12.17		400 000	1 434 239	(8 887)	16 032 393	84 162	(67 339)	17 874 568	260 079	18 134 647
Årets resultat		-	-	-	2 390 656	-	-	2 390 656	19 646	2 410 303
Årets utvidede resultat	25	-	-	-	(68 448)	(3 391)	26 247	(45 592)	14 855	(30 737)
<i>Årets totalresultat</i>		-	-	-	2 322 208	(3 391)	26 247	2 345 064	34 501	2 379 566
Endring i egne aksjer	20	-	-	(143)	(11 311)	-	-	(11 454)	-	(11 454)
Transaksjoner med minoriteter		-	-	-	590	-	-	590	(7 770)	(7 180)
Utbetalt utbytte	20	-	-	-	(625 774)	-	-	(625 774)	(27 224)	(652 998)
<i>Transaksjoner med aksjonærene</i>		-	-	(143)	(636 495)	-	-	(636 638)	(34 994)	(671 632)
Egenkapital 31.12.18		400 000	1 434 239	(9 030)	17 718 106	80 771	(41 092)	19 582 994	259 586	19 842 581
Årets resultat		-	-	-	2 390 020	-	-	2 390 020	36 592	2 426 612
Årets utvidede resultat	25	-	-	-	35 339	(7 415)	(20 825)	7 099	2 164	9 263
<i>Årets totalresultat</i>		-	-	-	2 425 359	(7 415)	(20 825)	2 397 119	38 756	2 435 875
Endring i egne aksjer	20	-	-	(347)	(18 143)	-	-	(18 490)	-	(18 490)
Transaksjoner med minoriteter		-	-	-	(1 276)	-	-	(1 276)	100	(1 176)
Utbetalt utbytte	20	-	-	-	(625 552)	-	-	(625 552)	(23 496)	(649 048)
<i>Transaksjoner med aksjonærene</i>		-	-	(347)	(644 971)	-	-	(645 318)	(23 396)	(668 714)
Egenkapital 31.12.19		400 000	1 434 239	(9 377)	19 498 495	73 356	(61 918)	21 334 796	274 946	21 609 741

NorgesGruppen

Kontantstrømoppstilling – konsern

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	2019	2018
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:			
Resultat før skattekostnad		3 040 178	3 056 908
Periodens betalte skatt	19	(647 497)	(707 471)
Avskrivninger	7, 8, 9	3 644 775	2 023 736
Nedskrivninger	7, 9	110 270	127 678
Verdijusteringer finansielle instrumenter		146	599
Pensjonskostnad uten kontanteffekt	13	11 486	12 534
Tap/gevinst ved salg av driftsmidler og finansielle eiendeler		(4 012)	(44 541)
Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	12	(472 155)	(300 218)
Mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper	12	291 234	255 811
Endring i varer		(396 150)	353 009
Endring i kundefordringer	24	(185 212)	346 920
Endring i leverandørgjeld		(519 423)	(656 665)
Endring i andre tidsavgrensningsposter		803 509	(219 700)
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		5 677 148	4 248 601
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:			
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler og investeringseiendom		316 796	235 719
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler og investeringseiendom	7	(4 145 316)	(3 053 350)
Utbetaling ved kjøp av immaterielle eiendeler	9	(381 823)	(100 711)
Innbetaling ved salg av finansielle anleggsmidler		3 844	134 954
Utbetaling ved kjøp av finansielle anleggsmidler		(141 555)	(525 983)
Endring i lån til tilknyttede selskaper	24	496 514	(370 153)
Endring i andre langsiktige fordringer	24	91 395	41 162
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(3 760 145)	(3 638 363)

NorgesGruppen

Kontantstrømoppstilling – konsern, forts.

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	2019	2018
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:			
Innbetaling ved opptak av langsiktig gjeld	15	7 588 583	4 341 783
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld	15	(7 297 840)	(4 280 363)
Innbetaling av fremleieinntekt	8	164 389	
Utbetaling av leieforpliktelser	8	(2 399 480)	
Endring i kortsiktig gjeld	16	551 689	681 341
Utbetaling ved kjøp av egne aksjer	20	(18 837)	(11 454)
Utbetaling av utbytte	20	(652 776)	(652 998)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(2 064 272)	78 309
Netto endring i bankinnskudd og kontanter		(147 268)	688 546
Beholdning av bankinnskudd og kontanter pr. 01.01.		1 778 162	1 089 616
Beholdning av bankinnskudd og kontanter pr. 31.12.		1 630 894	1 778 162

NorgesGruppen

Noter til årsregnskapet

NOTE 1 • REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

NorgesGruppen er en av landets største handelsvirksomheter. Konsernets kjernevirksomhet er detalj- og engrosvirksomhet innenfor daglige forbruksvarer.

NorgesGruppen ASA er et allmennaksjeselskap hjemmehørende i Norge. Selskapet har obligasjons- og sertifikatlån notert på Oslo Børs. Selskapets hovedkontor er i Karenslyst Allé, Oslo, Norge.

Årsregnskapet er godkjent av selskapets styre 25. mars 2020 for vedtak på generalforsamlingen 7. mai 2020.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlag for utarbeidelse av årsregnskapet

Konsernregnskapet er utarbeidet i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger publisert av International Accounting Standards Board (IASB) og fastsatt av EU. IFRS-standarder og fortolkninger (IFRIC) som er tatt i bruk i 2019 eller som er offentliggjort, men som konsernet har valgt å ikke ta i bruk, er omtalt avslutningsvis i denne noten.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kostprinsippet med unntak av finansielle instrumenter som er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet inkluderer NorgesGruppen ASA og dets datterselskaper. Note 4 redegjør nærmere for konsernets sammensetning.

Datterselskaper

Datterselskaper er selskaper der NorgesGruppen ASA har direkte eller indirekte kontroll. Kontroll oppnås normalt

i de tilfellene hvor konsernet eier mer enn 50 % av stemmeberettiget kapital. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll oppnås til det tidspunkt hvor kontroll opphører.

Datterselskaper regnskapsføres i samsvar med oppkjøpsmetoden. Anskaffelseskost måles til virkelig verdi av vederlaget. Eventuelle transaksjonskostnader kostnadsføres. Konsernets anskaffelseskost blir fordelt på identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser basert på virkelig verdi på kjøpstidspunktet. Den del av konsernets anskaffelseskost som ikke kan henføres til identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser klassifiseres som goodwill. I de tilfeller hvor konsernets andel av virkelig verdi på overtatte eiendeler og forpliktelser overstiger konsernets anskaffelseskost blir det overskytende innregnet i resultatregnskapet på oppkjøpstidspunktet. Gevinst eller tap ved salg av datterselskaper er presentert som en del av driftsresultatet.

Minoritetenes andel av resultatet etter skatt og andel av egenkapitalen (ikke-kontrollerende interesser) er presentert på egne linjer. Konserninterne mellomværende, transaksjoner og urealisert internfortjeneste er eliminert i konsernregnskapet. Urealiserte tap elimineres i utgangspunktet, men vurderes som en indikator på verdifall i forhold til nedskrivning for den overførte eiendel.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper hvor man har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen. Betydelig innflytelse foreligger normalt ved eierandel mellom 20 og 50 %. Tilknyttede selskaper er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Etter egenkapitalmetoden balanseføres

investering i tilknyttede selskaper til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet. Konsernets andel av resultatet i tilknyttede selskaper inkluderes i konsernets driftsresultat fra det tidspunkt betydelig innflytelse oppnås, til det tidspunkt betydelig innflytelse opphører.

Urealiserte gevinster knyttet til transaksjoner med tilknyttede selskaper elimineres i henhold til konsernets eierandel. I utgangspunktet elimineres urealiserte tap, men det foretas en vurdering av hvorvidt nedskrivning av overført eiendel skal gjennomføres.

Valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

NorgesGruppen har ikke datterselskaper med vesentlig virksomhet i andre land enn Norge. NorgesGruppen presenterer konsernregnskapet i norske kroner, som også er morselskapets funksjonelle valuta og presentasjonsvaluta.

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen på balansedagen. Transaksjoner i utenlandsk valuta innregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.

Inntekter

Ny standard for inntektsføring, IFRS 15, er implementert fra 1. januar 2018. Hovedprinsippet i IFRS 15 er å bokføre inntekter til et beløp som reflekterer beløpet som enheten forventer å ha en rettighet til i bytte mot overføring av varer eller tjenester til en kunde. Dette gjøres basert på en femstegs modell for vurdering av tidspunkt for inntektsføring og måling av inntekter. Konsernets virksomhet består hovedsakelig av salg av dagligvarer gjennom konsernets engrosvirksomhet og butikker.

Salg av varer

Konsernets hovedinntektskilde er salg av varer. Salg av varer består i hovedsak av daglige forbruksvarer fra engros- og detaljvirksomheten. Konsernet har oppfylt sin leveranseforpliktelse ved leveranse til kunde på det tidspunkt kunden har oppnådd kontroll over varen. Salg av varer resultatføres til transaksjonspris redusert med merverdiavgift og rabatter, jf avsnitt under om lojalitetsprogram. Salg av varer i detaljvirksomheten gjøres i hovedsak opp med kontanter som vederlag eller ved betaling med bank- eller kredittkort. I konsernets engrosvirksomhet er det mest vesentlige kredittsalg. Salg av varer inngår i salgsinntekt i resultatregnskapet. Omfanget av returer er ubetydelig.

Lojalitetsprogram

Konsernet har etablert lojalitetsprogrammet Trumf. Gjennom dette programmet opptjener kunden rett til bonus basert på kjøp i butikk. Bonusen gjøres umiddelbart tilgjengelig for kunden og regnskapsføres løpende, i takt med varesalg, som en reduksjon i salgsinntekter og balanseføres som annen kortsiktig gjeld inntil kunden tar ut bonusen.

Salg av tjenester

Konsernet selger tjenester i form av kjedemedlemsskap, markedsføringstjenester, regnskapstjenester og tilsvarende til i hovedsak kjøpmannseid virksomhet. Konsernet oppfylder disse leveranseforpliktelsene primært over tid da kunden mottar og forbruker samtidig fordelene av leveransene. Videre mottar konsernet godtgjørelse fra leverandøren for tjenester levert knyttet til varepåfyll i butikkene. Tjenester inntektsføres i den perioden hvor tjenesten utføres eller over avtaleperioden. Tjenester inngår i andre driftsinntekter i resultatregnskapet og fordeles seg i hovedsak på virksomhetsområdet detalj, engros og andre aktiviteter.

Leieinntekter

Leieinntekter består i hovedsak av utleie av fast eiendom til kjøpmannseid butikkvirksomhet. Leieinntekter som ikke er fremleie inntektsføres lineært over leieperioden og inngår i andre driftsinntekter i resultatregnskapet.

Renteinntekter

Renteinntekter inntektsføres etter effektiv rentes metode etter hvert som de opptjenes.

Utbytte

Utbytte inntektsføres først når konsernet har en ubetinget rett til å motta utbytte, det vil si når det er vedtatt på avgivende selskaps generalforsamling.

Varige driftsmidler og investeringseiendom

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelt tap ved verdifall. Etterfølgende utgifter balanseføres når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet og når utgiften kan måles pålitelig. Balanseført verdi av komponenter som skiftes ut resultatføres på tidspunkt for utskifting. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader resultatføres i den perioden utgiften pådras.

Investeringseiendom er eiendom som ikke benyttes av konsernet, men som eies for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning. Investeringseiendom vises på egen linje i konsernets balanse. På samme måte som for varige driftsmidler føres investeringseiendom i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelt tap ved verdifall.

Varige driftsmidler og investeringseiendom avskrives lineært ved at eiendelens anskaffelseskost, fratrukket en eventuell utrangeringsverdi, fordeles over eiendelens brukstid. Tomter avskrives ikke. Driftsmiddelets eller investeringseiendommens avskrivningsmetode, brukstid og utrangeringsverdi vurderes på hver balansedag, og endres hvis det er behov for det. Endringer behandles som estimatendring. Hvis utrangeringsverdi er høyere enn balanseført verdi, vil eiendelen ikke avskrives. Når betydelige deler av et driftsmiddel eller en investerings-eiendom har forskjellig brukstid, avskrives de ulike komponentene hver for seg. Dette vil i hovedsak gjelde fast eiendom.

Gevinster og tap ved avgang av driftsmidler resultatføres

under andre driftsinntekter/andre driftskostnader. Gevinster og tap beregnes som differansen mellom salgspris, fratrukket salgskostnader, og balanseført verdi på salgstidspunktet.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler. Ved investeringer i tilknyttede selskaper er goodwill klassifisert sammen med investering i tilknyttede selskaper.

Goodwill balanseføres til anskaffelseskost fratrukket eventuelle akkumulerte nedskrivninger. Negativ goodwill ved oppkjøp balanseføres ikke, men resultatføres direkte. Det foretas ikke avskrivninger av goodwill. Goodwill fordeles på tilhørende kontantstrømgenererende enhet og blir testet minst årlig for verdifall.

Andre immaterielle eiendeler

Andre immaterielle eiendeler består blant annet av kjøpte varemerker, leveringsrettigheter og husleierettigheter. Egenutviklede varemerker og lignende balanseføres ikke, men resultatføres når utgiften påløper.

Balanseført verdi av andre immaterielle eiendeler er anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger ved verdifall. Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar brukstid avskrives lineært over forventet levetid. Varemerker som har ubestemt brukstid avskrives ikke, men testes minst årlig for verdifall. Andre identifiserte varemerker vil normalt bli avskrevet over 5 - 10 år. Balanseførte husleierettigheter avskrives over kontraktsfestet leieperiode. Avskrivningsmetode og gjenværende brukstid vurderes på hver balansedag. Endringer behandles som estimatendring.

Verdifall på ikke-finansielle anleggsmidler

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men testes for verdifall årlig eller ved indikasjoner på verdifall. Andre ikke-finansielle anleggsmidler vurderes for verdifall når det foreligger

indikatorer på dette. Testing av verdifall gjennomføres ved at gjenvinnbart beløp av kontantstrømgenererende enhet beregnes og sammenlignes med bokført verdi av enhetens netto eiendeler. Gjenvinnbart beløp er høyeste av bruksverdi og netto salgsverdi. I de tilfeller gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning som resultatføres. Når grunnlaget for en nedskrivning ikke lenger er til stede foretas reversering av nedskrivningen. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke.

Kontantstrømgenererende enhet defineres som det laveste nivå hvor uavhengige kontantstrømmer kan måles. For NorgesGruppen vil kontantstrømgenererende enhet normalt være på selskapsnivå, da de underliggende enheter i selskapene styres samlet og anses ikke å ha uavhengige kontantstrømmer.

Note 10 redegjør nærmere for metode og forutsetninger som er benyttet i nedskrivningsvurderingene.

Varer

Konsernets varebeholdning består i all vesentlighet av innkjøpte ferdigvarer for videresalg. Varer regnskapsføres til laveste verdi av anskaffelseskost og netto salgsverdi. Anskaffelseskost beregnes etter FIFO-metoden. Anskaffelseskost inkluderer utgifter ved anskaffelsen av varene, fratrukket bonuser og rabatter. Felles markedsføringsavtaler innregnes som reduksjon av varekost med unntak av tjenesteelementer som er separate og distinkte fra de kjøpte varene. Disse innregnes som reduksjon av andre driftskostnader. Netto salgsverdi er estimert salgsvederlag fratrukket salgskostnader. Konsernets varebeholdning består hovedsakelig av dagligvarer med høy omløpshastighet. Eventuelle ukurante eller utgåtte varer fjernes og resultatføres løpende. Det vil derfor normalt ikke være ukurans i beholdningen.

Kundefordringer

Kundefordringer balanseføres til amortisert kost fratrukket forventede kredittap. Forventet kredittap er estimerte forventede tap over kundefordringenes levetid. Forventet kredittap innregnes når kredittsalgstransaksjonen gjennomføres. Se note 14.

Inntektsskatt

Skattekostnaden i konsernets resultatregnskap består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Skattekostnad knyttet til egenkapitaltransaksjoner er ført direkte mot egenkapitalen.

Utsatt skatt beregnes med utgangspunkt i forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi av eiendeler og forpliktelser, samt fremførbare underskudd. Utsatt skatt er beregnet med skattesatsen som gjelder fra og med neste regnskapsår. Det beregnes ikke utsatt skatt på ikke skattemessig fradragsberettiget goodwill. Utsatt skattefordel balanseføres kun i den grad det forventes at denne kan utnyttes ved fratrekk i annen skattemessig inntekt.

Ytelser til ansatte

Ytelserbaserte pensjonsordninger

Pensjonsforpliktelser knyttet til ytelsesplaner er vurdert til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som er opptjent på balansedagen. Fremtidige pensjonsytelser er beregnet med utgangspunkt i forventet lønn på pensjonstidspunktet. Pensjonsforpliktelsen balanseføres som langsiktige forpliktelser. Aktuarielle gevinster eller tap (estimataavvik) føres over totalresultatet. Periodens netto pensjonskostnad inngår i lønnskostnader.

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

Innskuddsbaserte pensjonsordninger periodiseres i henhold til sammenstillingsprinsippet ved at pensjonspremien resultatføres når den påløper.

Avtalefestet pensjon

Avtalefestet pensjon (AFP) er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Da denne ikke er målbar, regnskapsføres denne som en innskuddsordning med full resultatføring av pensjonspremien når den påløper.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter regnskapsføres når konsernet blir part i kontraktsmessige betingelser knyttet til instrumentet. Finansielle eiendeler og finansiell gjeld klassifiseres på grunnlag av art og formål med instrumentene til kategoriene «finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over

resultatet», «finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat» og «finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost». Førstegangsinnregning er til virkelig verdi for alle kategorier.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over resultat

Konsernets finansielle derivater føres til virkelig verdi med verdiendring over resultat så sant instrumentene ikke er anskaffet for sikringsformål (regnskapsmessig sikring). Foruten derivater har NorgesGruppen ikke andre finansielle instrumenter hvor denne kategorien er relevant.

Finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat

Eiendeler som er klassifisert som eiendeler med verdiendring midlertidig ført mot egenkapitalen, regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat frem til eiendelen avhendes eller nedskrives. Nedskrivninger og gevinster eller tap ved avhendelse resultatføres. Kategorien inneholder utelukkende aksjer i selskaper hvor NorgesGruppen hverken har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse. NorgesGruppen har ikke aksjer holdt for spekulasjonsformål. Nedskrivninger foretas ved verdifall som vurderes som vesentlig eller varig. Verdifall utover 20 % vurderes alltid som vesentlig.

Finansielle instrumenter til amortisert kost

Eiendeler og gjeld klassifiseres i denne kategorien dersom kontantstrømmene fra instrumentet i hovedsak gjelder renter og hovedstol, samt at konsernets intensjon er å holde instrumentet til forfall. Forpliktelser klassifiseres i denne kategorien med mindre instrumentet er holdt for handelsformål. For både eiendeler og forpliktelser måles instrumentene i etterfølgende perioder til amortisert kost ved å bruke effektiv rentes metode. Effektiv rente blir lik over hele instrumentets levetid.

Avdrag på langsiktige fordringer og gjeld som forfaller innen 12 måneder er klassifisert som henholdsvis omløpsmidler og kortsiktig gjeld. På transaksjonstidspunktet innregnes forventet kredittap for de neste 12 månedene på utlån eller langsiktige fordringer. Deretter foretar konsernet kvartalsvis vurdering av utlåns og garantiporteføljen. Dersom det ved

etterfølgende vurderinger foreligger indikatorer på økt risiko for at mislighold skal inntreffe, innregnes forventet tap over levetiden. Indikatorer kan være endring i motpartens kredittverdighet, betalingsstatus, forretningsmessige, finansielle eller økonomiske betingelser. Tapsavsetningen reduseres ved etterfølgende vurderinger, dersom risikoen for mislighold reduseres.

Sikring

Sikringsforhold som sikringsbokføres dokumenteres ved begynnelsen av sikringsforholdet. Sammenhengen mellom sikringsinstrument og objekt, formål og strategi med sikringsforholdet, samt forventet effektivitet dokumenteres. Sikringseffektivitet måles og dokumenteres løpende i sikringsforholdet.

Kontantstrømsikring

NorgesGruppen benytter kontantstrømsikring i forbindelse med sikring av rente og en andel av konsernets valutaeksponering. Målsettingen for NorgesGruppens finansiering og bruk av renteinstrumenter er primært for å dekke konsernets lånebehov til så forutsigbare og lave lånekostnader over tid som mulig. Sikringsinstrumentene føres i balansen til virkelig verdi. Verdiendring som vurderes å være effektiv sikring føres over totalresultatet, og resirkuleres fortløpende over resultat på tidspunkt for rentebetalinger. Verdiendring som vurderes å ikke være effektiv sikring, resultatføres i perioden den oppstår.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk foretak

Konsernet benytter også sikringsinstrumenter for å sikre valutaeksponering på nettoinvestering i utenlandsk virksomhet. Verdiendringer på sikringsinstrumentene som vurderes å være effektiv sikring føres over totalresultatet, og resirkuleres over resultatet ved avhendelse. Verdiendringer som vurderes å ikke være effektiv sikring resultatføres i perioden de oppstår.

Virkelig verdi sikring

Når konsernet foretar virkelig verdi sikring resultatføres løpende verdiendringer på sikringsinstrument og sikringsobjekt.

Operasjonelle sikringsforhold

NorgesGruppen har også operasjonelle sikringsforhold i hovedsak vedrørende valuta. Det foretas ikke regnskapsmessig sikringsbokføring for disse forholdene. Verdiendringer på instrumentene resultatføres løpende.

Egne aksjer

Ved tilbakekjøp av egne aksjer føres anskaffelseskost inkludert kjøpsomkostninger som reduksjon i konsernets egenkapital. Gevinster eller tap ved salg av egne aksjer føres direkte mot egenkapitalen.

Utbytte

Utbytte til morselskapets aksjonærer balanseføres som en forpliktelse fra det tidspunkt generalforsamlingen har besluttet utbytteutdelingen. Foreslått utbytte for regnskapsåret fremkommer av note 20.

Leieavtaler

IASB vedtok i 2016 ny standard for leasing, med implementering fra 1. januar 2019, IFRS 16. Hovedregelen i den nye standarden er at leietaker skal innarbeide alle leieavtaler i balansen. Leietaker skal innarbeide forpliktelse til å betale leie samt tilhørende «rett til bruk av eiendel» for bruk av underliggende eiendel over leieperioden. I prosessen for å identifisere om en kontrakt inneholder en leieavtale, er det vurdert om kontrakten overfører alle økonomiske fordeler ved bruken i leieperioden, rett til å kontrollere bruken og om det er en identifisert eiendel som leverandøren ikke har noen reell rett til å erstatte. NorgesGruppen har et betydelig omfang av husleieavtaler i tillegg til leiekontrakter knyttet til biler og produksjonsanlegg. Ved førstegangsinnregning av IFRS 16 har konsernet benyttet modifisert retrospektiv metode, hvilket innebærer at sammenligningstall ikke er omarbeidet. «Rett til bruk» eiendelen er innregnet til et beløp tilsvarende leieforpliktelsen, men som følge av forskuddsbetaling vil forpliktelsen på innregningstidspunktet være noe lavere enn eiendelen. Resultatoppstillingen er påvirket i form av at leiekostnadene flyttes fra andre driftskostnader til avskrivninger og finanskostnader i resultatoppstillingen. EBITDA er økt betydelig som følge av at leiekostnadene tas bort og er blitt erstattet av avskrivninger på «rett til bruk»

eiendelen og rentekostnader som treffer resultatlinjene lenger ned i resultatoppstillingen. Driftsresultatet har dermed også økt, mens resultat før skatt er det mindre endring på. I de første årene blir resultat før skatt noe lavere enn hva det ville vært uten IFRS 16 effektene. Årsaken til dette er at renteelementet på leieforpliktelsen er høy i starten av leieperioden. I senere leieperioder faller rentekostnadene i takt med at leieforpliktelsen reduseres. IFRS 16 påvirker i tillegg kontantstrømoppstillingen da leiebetalinger som representerer tilbakebetaling av hovedstolen klassifiseres som kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter.

NorgesGruppen har valgt å ikke foreta nye vurderinger av om en eksisterende avtale inneholder en leieavtale. Det betyr at gammel vurdering etter reglene i IAS 17 og IFRIC 4 opprettholdes, men at regnskapsføringen av disse avtalene omarbeides etter IFRS 16.

Konsernet har videre valgt å ikke innregne kortsiktige leieavtaler (under 12 mnd.) eller eiendeler med lav verdi etter hovedregelen i IFRS 16 for leieavtaler. Eiendeler med lav verdi knytter seg i all hovedsak til diverse kontorutstyr. Leiebetalinger for slike leieavtaler resultatføres lineært over leieperioden.

I vurderingene av leieperioden inkluderes alltid den uoppsigelige perioden av leieavtalen. Det gjøres i tillegg en vurdering av om det er rimelig sikkert at eventuelle opsjoner blir benyttet. NorgesGruppen vurderer om opsjonen(e) skal innregnes basert på en helhetsvurdering, veiledningen i standarden og tidligere erfaring med hensyn på utnyttelse av tilsvarende opsjoner. Opsjonene, som er fremtidige rettigheter og ikke en plikt, gir gode forretningsmuligheter på lengre sikt.

Diskonteringsrenten som er benyttet i beregningen av leieforpliktelsen skal være leieavtalens implisitte rente eller, dersom denne ikke lett kan fastsettes, leietakers marginale lånerente for lån med tilsvarende risiko. Den implisitte renten i leieavtalene er lite tilgjengelig. NorgesGruppen har i tillegg valgt å bruke modifisert retrospektiv metode, som medfører at konsernet må bruke en marginal lånerente ved førstegangsinnregning av eiendelen og forpliktelsen.

Det er besluttet at det vil være tilstrekkelig å benytte intervaller på diskonteringsrentene basert på både risiko og vesentlighet. Basert på leieavtalene konsernet innehar vil de mest hensiktsmessige intervallene være en rente som reflekterer en 2-4 års leieperiode, 5-9 års leieperiode og 10-20 års leieperiode. Tilhørende rente er 3, 5 og 10 års diskonteringsrente. Diskonteringsrentene er fastsatt med utgangspunkt i konsernets lånerenter med et tillegg på 1- eller 3 prosentpoeng for å hensynta selskap/leiespesifikk risiko. Tillegget for 3 prosentpoeng gjelder bare leieavtaler på eiendom med usentral beliggenhet basert på SSBs oversikt over kommuner som ikke anses å være vekstkommuner.

NorgesGruppen har også et visst omfang av utleievirksomhet og fremleievirksomhet. Standarden har ingen betydelig effekt på regnskapsføringen av utleievirksomheten. For fremleievirksomheten er det innregnet en fordring istedenfor en «rett til bruk» eiendel, samt at andre driftsinntekter er noe redusert, mens finansinntekter har økt noe.

Balanseføring av leieforpliktelse og bruksrett for overnevnte leieavtaler, er ført til en vesentlig økning i totale eiendeler og forpliktelser på ca 19 mrd ved førstegangsinnregning 1.1.2019.

Se note 21 i konsernregnskapet for 2018 for tidligere regnskapsføring av leieavtaler i henhold til IAS 17. Differansen mellom fremtidig minsteleie opplyst i note 21 og beregnet forpliktelse pr. 1. januar 2019 kan i all hovedsak forklares med innregning av opsjonsperioder:

Avstemming av leieforpliktelser ved førstegangs innregning:

Uoppsigelige operasjonelle husleieforpliktelser pr 31.12.2018	14 296 510
+ Uoppsigelige operasjonelle andre leieforpliktelser pr 31.12.2018	553 243
+ Forlengelsesopsjoner som med rimelig sikkerhet vil bli utøvd	13 644 945
- Diskontering ved bruk av marginal lånerente	9 521 008
Bokførte leieforpliktelser ved førstegangs innregning 1.1.2019	18 973 690
Marginal lånerente benyttet	6,21%
Bokført rett til bruk eiendel ved førstegangs innregning 1.1.2019	17 587 861
Bokført fordring fremleie ved førstegangs innregning 1.1.2019	1 385 829

Segmentinformasjon

Konsernet rapporterer segmentinformasjon iht. IFRS 8. Konsernet har i det vesentlige kun virksomhet i Norge.

Salg av varer eller tjenester mellom segmentene er basert på prinsippet om armlengdes avstand, det vil si at slike transaksjoner prises som transaksjoner med eksterne parter.

Avsetninger

En avsetning regnskapsføres når konsernet har en juridisk bindende eller selvpålagt forpliktelse som følge av en tidligere hendelse. Det er også en forutsetning for regnskapsføring at det er sannsynlig at forpliktelsen vil føre til en utbetaling og at forpliktelsen er målbar. Avsetninger regnskapsføres til beste estimat. Dersom det gir vesentlig effekt er forpliktelsen neddiskontert med en diskonteringsrate før skatt som reflekterer markedssituasjon og risiko spesifikt for den aktuelle forpliktelsen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Rentekostnader, inkludert rentekostnader fra leieforpliktelser, inngår i netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter. Nedbetaling av leieforpliktelse inngår i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter, se note 8. Trekk på kassekreditt er presentert som annen kortsiktig gjeld.

Følgende nye IFRS-standarder, endringer i standarder og fortolkninger er tatt i bruk i perioden:

IFRS 16	Leieavtaler	Standarden er vurdert å ha vesentlig effekt for NorgesGruppens årsregnskap. Se egen omtale under regnskapsprinsippene samt note 2 og note 9.
Endringer i IFRS 9	Førtidig tilbakebetalingsklausul med negativ kompensasjon	Standarden er vurdert å ikke ha vesentlig effekt for NorgesGruppens årsregnskap
IFRIC 23	Usikre skatteposisjoner	Endringene i standarden er vurdert å ikke ha vesentlig effekt for NorgesGruppens årsregnskap
IAS 28 endring	Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	Endringene i standarden er vurdert å ikke ha vesentlig effekt for NorgesGruppens årsregnskap
Forbedringer (diverse standarder og tolkninger)	Årlige forbedringer til IFRS 2015-2017 syklus	Endringene i standarden er vurdert å ikke ha vesentlig effekt for NorgesGruppens årsregnskap
IAS 19 endring	Avkorting, oppgjør eller endring av pensjonsplan	Endringene i standarden er vurdert å ikke ha vesentlig effekt for NorgesGruppens årsregnskap

Nedenfor vises en oversikt over nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger som er offentliggjort, men som konsernet har valgt å ikke ta i bruk i årsregnskapet for 2019. Disse standardene er ikke obligatoriske for regnskapsåret 2019.

Nye standarder		Effektiv dato
IFRS 17 ¹⁾	Forsikringskontrakter	1. januar 2021
Endringer av standarder		
Endringer i IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7 ¹⁾	Endringer som følge av IBOR-reformen	1. januar 2020
Endringer i det konseptuelle rammeverk i IFRS-standarder	Endringer i referanser i det konseptuelle rammeverket i IFRS-standarder	1. januar 2020
IFRS 3 endring ¹⁾	Virksomhetssammenslutninger	1. januar 2020
IAS 1 og IAS 8	Definisjonen av vesentlighetsbegrepet	1. januar 2020

1) På tidspunkt for avleggelse av årsregnskapet var ikke disse standardene eller fortolkningene vedtatt av EU.

Konsernet har foreløpig ikke konkludert på den potensielle effekten av nye standarder, endringer i eksisterende standarder eller fortolkninger. Det forventes ikke at de ikke implementerte standarder vil ha vesentlig innvirkning på konsernregnskapet.

NOTE 2 • EFFEKT AV IMPLEMENTERING AV IFRS 16

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert fra 1. januar 2019. Ved førstegangsinnregning har konsernet benyttet modifisert retrospektiv metode, som innebærer at sammenligningstall ikke er omarbeidet. Effekten på resultatregnskap og balanse for 2019 er vist i den påfølgende resultatregnskap og balanseoppstillingen.

Resultatregnskap

(Alle beløp er i 1000 kroner)	2019 eks. IFRS 16	2018	2019 ink. IFRS 16	IFRS 16 effekt
Salgsinntekter	87 499 055	84 649 792	87 499 055	-
Andre driftsinntekter	3 004 991	3 162 926	2 826 736	(178 256)
Sum driftsinntekter	90 504 047	87 812 718	90 325 791	(178 256)
Varekostnader	(66 798 453)	(65 148 516)	(66 706 578)	91 875
Lønnskostnader	(10 637 730)	(10 301 031)	(10 637 730)	-
Andre driftskostnader	(7 742 540)	(7 371 639)	(5 434 981)	2 307 559
Av- og nedskrivninger	(2 147 427)	(2 151 414)	(3 753 610)	(1 606 183)
Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	472 155	300 218	472 155	-
Sum driftskostnader	(86 853 995)	(84 672 382)	(86 060 743)	793 251
Driftsresultat	3 650 052	3 140 337	4 265 048	614 995
Finansinntekter	152 495	122 067	235 309	82 814
Finanskostnader	(352 419)	(205 496)	(1 460 179)	(1 107 760)
Netto finansresultat	(199 923)	(83 429)	(1 224 870)	(1 024 946)
Resultat før skattekostnad	3 450 129	3 056 908	3 040 178	(409 951)
Skattekostnad	(703 755)	(646 605)	(613 566)	90 189
ÅRSRESULTAT	2 746 374	2 410 303	2 426 612	(319 762)
Minoritetenes andel av årsresultatet	36 592	19 646	36 592	-
Majoritetenes andel av årsresultatet	2 709 781	2 390 656	2 390 020	(319 762)

Balanse

(Alle beløp er i 1000 kroner)	2019 eks. IFRS 16	2018	2019 ink. IFRS 16	IFRS 16 effekt
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	5 338 101	4 873 070	5 338 101	-
Utsatt skattefordel	220 707	376 482	220 707	-
Varige driftsmidler	17 953 578	16 249 146	17 953 578	-
Investeringseiendom	688 588	622 670	688 588	-
Rett til bruk eiendel	-	-	17 443 275	17 443 275
Investeringer i tilknyttede selskaper	3 592 885	3 435 617	3 592 885	-
Andre langsiktige fordringer	517 546	1 105 455	517 546	-
Andre finansielle eiendeler	106 180	96 525	1 201 698	1 095 517
Sum anleggsmidler	28 417 585	26 758 964	46 956 377	18 538 793
Omløpsmidler				
Varebeholdning	6 292 072	5 895 922	6 292 072	-
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	4 901 615	4 717 653	4 901 615	-
Andre finansielle eiendeler	5 916	20 701	179 586	173 670
Bankinnskudd og kontanter	1 630 894	1 778 162	1 630 894	-
Sum omløpsmidler	12 830 497	12 412 437	13 004 167	173 670
SUM EIENDELER	41 248 082	39 171 402	59 960 544	18 712 462

Balanse

(Alle beløp i 1000 kroner)	2019 eks. IFRS 16	2018	2019 ink. IFRS 16	IFRS 16 effekt
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital	1 824 862	1 825 209	1 824 862	-
Opptjent egenkapital	19 829 696	17 757 787	19 509 934	(319 762)
Minoritetsinteresser	274 946	259 586	274 946	-
Sum egenkapital	21 929 503	19 842 581	21 609 741	(319 762)
Langsiktig gjeld				
Utsatt skatt	803 832	921 450	713 643	(90 189)
Pensjonsforpliktelser	600 812	560 462	600 812	-
Langsiktig gjeld	5 129 483	4 333 225	5 129 483	-
Langsiktig gjeld IFRS 16			16 668 508	16 668 508
Andre finansielle forpliktelser	8 428	43 604	8 428	-
Sum langsiktig gjeld	6 542 554	5 858 740	23 120 873	16 578 319
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld	4 918 646	5 438 069	4 918 646	-
Annen kortsiktig gjeld	7 172 591	7 384 508	9 626 496	2 453 905
Betalbar skatt	682 438	647 497	682 438	-
Andre finansielle forpliktelser	2 350	6	2 350	-
Sum kortsiktig gjeld	12 776 025	13 470 080	15 229 930	2 453 905
Sum gjeld	19 318 579	19 328 820	38 350 803	19 032 224
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	41 248 082	39 171 402	59 960 544	18 712 462

NOTE 3 • ESTIMATUSIKKERHET

Utarbeidelsen av konsernregnskapet medfører at ledelsen må foreta estimater og skjønnsmessige vurderinger. Estimatenes er foretatt basert på de opplysningene som foreligger samt erfaringer og andre forventninger. Estimatenes blir løpende gjennomgått og vurdert. Endringer i estimater og vurderinger i senere perioder kan påvirke konsernets regnskap. Konsernets mest vesentlige estimater og skjønnsmessige vurderinger er knyttet til følgende poster:

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsforpliktelser er beregnet av aktuar og bygger på aktuarielle og økonomiske forutsetninger som for eksempel forutsetning om diskonteringsrente, fremtidig årlig lønnsvekst, turnover og sannsynlig dødelighet. Forutsetningene har vesentlig betydning for pensjonskostnad og balanseførte pensjonsforpliktelser. Se note 13 for ytterligere opplysninger. Følgende tabell viser sensitiviteten ved endring i forutsetningene ved beregning av pensjonsforpliktelser:

(Alle beløp i 1000 kroner)	Diskonterings- rente		Årlig lønns- og G-vekst		Pensjons- regulering		Frivillig avgang	
Økning (+)/reduksjon (-) i	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Periodens pensjonskostnad	1 377	(1 433)	515	(473)	1 948	(1 558)	70	(60)
Pensjonsforpliktelser 31.12.2019	(47 775)	55 647	8 300	(7 693)	57 087	(39 596)	1 579	(1 619)

Leieavtaler

Det er benyttet skjønn ved vurdering av leieperiode og diskonteringsrente for balanseførte rett til bruk eiendeler og leieforpliktelse. Disse vurderingene er basert på estimater gjort av ledelsen rundt rentenivå samt sannsynligheten for at selskapene med rimelig grad av sikkerhet vil/vil ikke nyttiggjøre seg av opsjonene. Av den bokførte leieforpliktelsen pr 31.12.2019 er rundt 40 % av verdien knyttet til innregnede opsjoner. Dersom den benyttede diskonteringsrenten hadde vært redusert med 1 prosentpoeng ville leieforpliktelsen økt med rundt 5,6 %. Ved en økning av diskonteringsrenten på 1 prosentpoeng ville leieforpliktelsen blitt redusert med rundt 5,0 %. Se note 8 for ytterligere opplysninger.

Varige driftsmidler, investeringseiendom og immaterielle eiendeler, herunder goodwill

Det er benyttet skjønn ved vurdering av balanseførte verdier og avskrivningsperiode for driftsmidler, investeringseiendom og immaterielle eiendeler. Konsernet gjennomfører årlig test for å vurdere verdifall på goodwill og eiendom. For øvrige driftsmidler og immaterielle eiendeler gjøres det en årlig vurdering om det foreligger indikasjoner på varig verdifall. Den årlige nedskrivningstesten av goodwill er basert på estimater av fremtidige kontantstrømmer for de tilhørende kontantstrømgenererende enhetene. Estimatenes baserer seg på ledelsens vurderinger av fremtidig utvikling i lokale konkurranseforhold og lignende. NorgesGruppen har i 2019 nedskrevet goodwill med totalt MNOK 29,6. Ved en økning i WACC på 1 % ville totale

goodwillnedskrivninger i 2019 økt med MNOK 23,9. En reduksjon i WACC på 1 % ville medført en reduksjon av goodwillnedskrivningene på MNOK 10 i 2019. En økning i EBIT på 0,5 % ville ikke påvirket goodwillnedskrivningene. En reduksjon i EBIT på 0,5 % ville medført en økning i goodwillnedskrivninger på MNOK 18,6.

Avsetninger og periodiseringer i regnskapet

Det er liten bruk av avsetninger for kostnader og inntekter og periodiseringer av regnskapsposter i NorgesGruppens konsernregnskap. Innkjøpskostnadene til NorgesGruppen er i stor grad påvirket av fremforhandlede rabatter, bonuser og markedsstøtte. Avtalene med leverandørene er kortsiktige og rabatter, bonuser og markedsstøtte gjøres hovedsakelig opp månedlig og kvartalsvis. Tilsvarende inngår NorgesGruppen kortsiktige bonus- og rabattavtaler med kundegrupper. Avtalte rabatter, bonuser og markedsstøtte er i hovedsak gjort opp før avleggelsen av årsregnskapet. Det er derfor begrenset gjenværende estimatusikkerhet knyttet til disse ytelsene når årsregnskapet avlegges. Det er utviklet gode IT-løsninger for å sikre riktig behandling av rabatter og bonuser, se omtale av risikoforhold og risikostyring i årsberetningen.

Klassifisering av bonuser og rabattavtaler med leverandører

Det er benyttet skjønn ved klassifisering av ulike type leverandørbonus og -rabatter. Bonuser og rabatter som er relatert til varekjøpet er presentert som en reduksjon av varekost. Felles markedsføringsavtaler og andre avtaler som er separate og distinkte fra de kjøpte varene er dels innregnet som en reduksjon av varekost, dels innregnet som annen driftsinntekt og dels innregnet som reduksjon av andre driftskostnader. Det er benyttet skjønn i fordelingen mellom regnskapslinjene.

Følgende regnskapsposter er i størst grad avhengig av estimater (alle beløp i 1000 kroner):

Regnskapspost	Note	Forutsetninger	Balansført verdi
Netto pensjonsforpliktelser	13	Aktuarielle og økonomiske forutsetninger	600 812
Leieforpliktelser	8	Estimert leieperiode og diskonteringsrente	19 122 413
Varige driftsmidler og investeringseiendom	7	Estimert levetid og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer	18 642 166
Goodwill	9	Nåverdi av fremtidige kontantstrømmer	5 176 412
Andre immaterielle eiendeler	9	Estimert levetid og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer	161 690

NOTE 4 • KONSERNETS SAMMENSETNING

NorgesGruppen består av morselskapet NorgesGruppen ASA og i alt 321 datterselskaper. All vesentlig virksomhet er basert i Norge. De fleste datterselskapene er 100 % eid. I noen selskaper er det minoritetsinteresser, men disse anses ikke å være vesentlige.

De mest vesentlige enhetene innenfor hvert virksomhetsområde i konsernet er listet opp under. Eierandelen som er oppgitt er konsernets direkte eller indirekte eierandel. Eierandel og stemmeandel er lik. Se note 5 for økonomisk informasjon om virksomhetsområdene.

Virksomhetsområdet Detalj:

Virksomhetsområdet består av totalt 70 selskaper.

Datterselskap	Eiendeler	Kontor
KIWI Norge AS	100 %	Lier
KIWI Minidrift AS	100 %	Lier
NG KIWI Agder AS	100 %	Lier
NG KIWI Buskerud AS	100 %	Lier
NG KIWI Innland AS	100 %	Lillehammer
NG KIWI Midt-Norge AS	100 %	Lier
NG KIWI Nord AS	100 %	Lier
NG KIWI Oslo Akershus AS	100 %	Lier
NG KIWI Rogaland AS	100 %	Lier
NG KIWI Romsdal og Nordmøre AS	100 %	Lier
NG KIWI Vest AS	100 %	Lier
NG KIWI Vestfold Telemark AS	100 %	Lier
NG Kiwi Øst AS	100 %	Lier
NG KIWI Møre AS	50 %	Lier
Oslofjordmat AS	51 %	Lier
Kjøpmannshuset Norge AS	100 %	Oslo
NG Joker Drift AS	100 %	Oslo
NG SPAR Buskerud AS	100 %	Oslo
NG SPAR Innland AS	100 %	Oslo
NG SPAR Nord AS	100 %	Oslo
NG SPAR Rogaland AS	100 %	Oslo
NG SPAR Romsdal og Nordmøre AS	100 %	Oslo
NG SPAR Sør AS	100 %	Oslo
NG SPAR Vest AS	100 %	Oslo
NG SPAR Vestfold Telemark AS	100 %	Oslo
NG SPAR Øst AS	100 %	Oslo
NG SPAR Møre AS	50 %	Herøy
Kjøpmannspartner AS	100 %	Oslo
NorgesGruppen SPAR Midt-Norge AS	100 %	Oslo

Dagligvare Gruppen Tromsø AS	100 %	Tromsø
MENY AS	100 %	Oslo
NG MENY Buskerud AS	100 %	Oslo
NG MENY Midt-Norge AS	100 %	Oslo
NG MENY Sør AS	100 %	Oslo
NG MENY Vest AS	100 %	Oslo
NG MENY Vestfold Telemark AS	100 %	Oslo
NG Meny Øst AS	100 %	Oslo
NG Meny Østfold AS	100 %	Oslo
NG Meny Østlandet AS	100 %	Oslo
Helgø Meny Rogaland AS	60 %	Stavanger
NG Meny Møre AS	50 %	Oslo

Virksomhetsområdet Engros:

Virksomhetsområdet består av totalt 23 selskaper.

Datterselskap	Eiendeler	
ASKO Norge AS	100 %	Oslo
ASKO Agder AS	100 %	Lillesand
ASKO Drammen AS	100 %	Lier
ASKO Hedmark AS	100 %	Ringsaker
ASKO Midt-Norge AS	100 %	Trondheim
ASKO Molde AS	100 %	Molde
ASKO Nord AS	100 %	Tromsø
ASKO Oppland AS	100 %	Nord-Aurdal
ASKO Rogaland AS	100 %	Gjesdal
ASKO Sentrallager AS	100 %	Vestby
ASKO Sentrallager Kjøp AS	100 %	Vestby
ASKO Vest AS	100 %	Bergen
ASKO Vestfold Telemark AS	100 %	Larvik
ASKO Øst AS	100 %	Vestby
STORCASH NORGE AS	100 %	Oslo

Virksomhetsområdet Eiendom:

Virksomhetsområdet består av totalt 167 selskaper. Virksomhetsområdet eier i hovedsak eiendom for utleie til dagligvarevirksomhet.

Virksomhetsområdet Merkevarer:

Virksomhetsområdet består av totalt 16 selskaper.

Datterselskap	Eierandel	
Bakehuset AS	100 %	Oslo
Joh. Johannson Kaffe AS	100 %	Oslo
Solberg & Hansen AS	100 %	Oslo
Matbørsen AS	100 %	Stokke
Unil AS	100 %	Oslo

Øvrige selskaper:

Datterselskap	Eierandel	
Tiger AS	100 %	Oslo
Kaffebrenneriet AS	50 %	Oslo

NOTE 5 • SEGMENTINFORMASJON

Pr. 31. desember 2019 har konsernet virksomhetsområdene engros, detalj, merkevarer, eiendom og annet. Virksomhetsområdene inkluderer datterselskaper og tilknyttede selskaper. Segmentinformasjonen er rapportert etter IFRS eks. IFRS 16.

Virksomhetsområdet engros innbefatter engrosselskapene og storcash. Engrosvirksomheten omsetter varer til egeneid og kjøpmannseid butikkvirksomhet, kiosk- og servicehandel, servering og storhusholdning.

Virksomhetsområdet detalj består av egeneid butikkvirksomhet innen dagligvare gjennom konseptene MENY, Jacobs, EUROSPAR, SPAR, Joker, CC Dagligvare og KIWI, samt profilhusene som drifter konseptene for både egeneide og kjøpmannseide butikker.

Virksomhetsområdet merkevarer er definert å omfatte i hovedsak Unil (egne merkevarer), samt Bakehuset, Matbørsen og Joh. Johannson Kaffe.

Eiendomsområdet består av detalj- og produksjonseiendom, i den grad disse er skilt ut i egne selskaper.

Andre aktiviteter består av blant annet servicehandel, utenlandske tilknyttede selskaper og administrative selskaper. Omfanget av andre aktiviteter er vist samlet. IFRS 16 effekter er ikke allokert til de ulike virksomhetsområdene og tilhørende resultatposter er derfor inkludert under andre aktiviteter, fra og med implementeringsåret 2019.

(Alle beløp i 1000 kroner)

Segmentresultat 2019	Engros	Detalj	Merkevare	Eiendom	Andre aktiviteter/ eliminering	Konsern
Totale segmentinntekter	69 925 406	54 438 101	11 498 566	498 293	2 779 462	139 139 828
Inntekter mellom segmentene	(36 750 663)	-	(10 522 512)	(327 275)	(1 213 587)	(48 814 037)
Sum driftsinntekter	33 174 743	54 438 101	976 054	171 019	1 565 875	90 325 791
Av- og nedskrivninger	(479 628)	(1 054 326)	(141 194)	(163 820)	(1 914 643)	(3 753 610)
Driftsresultat	949 864	1 865 689	580 325	294 841	574 329	4 265 048
Netto finansresultat	(51 076)	42 856	(9 538)	(68 842)	(1 138 270)	(1 224 870)
Resultat før skatt	898 788	1 908 545	570 786	225 999	(563 941)	3 040 178
Segmentresultat 2018	Engros	Detalj	Merkevare	Eiendom	Andre aktiviteter/ eliminering	Konsern
Totale segmentinntekter	66 955 287	51 325 593	11 147 981	419 047	3 213 117	133 061 025
Inntekter mellom segmentene	(33 879 694)	-	(10 129 460)	(303 474)	(935 679)	(45 248 307)
Sum driftsinntekter	33 075 593	51 325 593	1 018 521	115 573	2 277 438	87 812 718
Av- og nedskrivninger	(460 484)	(1 103 431)	(114 501)	(171 865)	(301 134)	(2 151 414)
Driftsresultat	930 164	1 485 411	520 842	183 484	20 437	3 140 337
Netto finansresultat	(54 790)	6 485	(217)	(34 324)	(583)	(83 429)
Resultat før skatt	875 374	1 491 895	520 625	149 160	19 854	3 056 908

NOTE 6 • LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER, LÅN TIL ANSATTE M.M.

(Alle beløp i tabellen er i 1000 kroner)

	2019	2018
Lønninger	8 551 818	8 267 993
Folketrygdavgift	1 228 196	1 197 551
Pensjonskostnad (note 13)	391 132	364 216
Andre ytelser	466 584	471 271
Sum	10 637 730	10 301 031
Antall årsverk sysselsatt	15 059	14 846

Lån til ansatte

Lån til ansatte utgjør TNOK 20 579 i konsernet (TNOK 18 981 pr. 31.12.2018).

(Alle tall i hele kroner)

Ytelser til konsernsjef		Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Utbetalt andre ytelser	Opptjent pensjon (ikke utbetalt)
Runar Hollevik	2019	7 383 159	3 300 000	449 582	3 146 464
	2018	7 031 799	3 218 000	339 839	2 948 495

Runar Hollevik er tilknyttet selskapets innskuddsbaserte pensjonsordning for lønn over 12 G og har rett til pensjon fra fylte 62 år. Konsernsjefen er berettiget et sluttvederlag på 24 måneder dersom selskapet bringer ansettelsesforholdet til opphør før fylte 62 år.

Ytelser til ledende personer 2019	Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Utbetalt andre ytelser	Opptjent pensjon (ikke utbetalt)
Øyvind Andersen	5 030 991	2 282 342	347 026	2 268 854
Mette Lier ¹⁾	3 614 920	1 632 000	324 819	934 119
Per Roskifte	3 426 865	1 525 227	313 420	85 287
Johan Johannson	3 961 341	934 575	311 834	1 056 267

Ytelser til ledende personer 2018	Utbetalt lønn	Utbetalt bonus	Utbetalt andre ytelser	Opptjent pensjon (ikke utbetalt)
Øyvind Andersen	4 895 675	2 225 576	273 325	2 461 829
Mette Lier ¹⁾	3 485 137	972 500	222 021	860 372
Per Roskifte	3 341 876	1 495 320	276 431	89 209
Johan Johannson	3 854 017	910 892	201 754	1 082 611

1) NorgesGruppen har gitt lån til Mette Lier. Lånesaldo er 101 978 kr. pr. 31.12.2019. (165 578 kr pr. 31.12.2018).

Det er etablert retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i NorgesGruppen ASA. Godtgjørelsene omfatter i det vesentlige fast lønn som normalt reguleres en gang pr. år etter individuell vurdering. Ledende ansatte har bilordning etter konsernets retningslinjer. Bonus til konsernsjefen og ledende personer består av en langsiktig bonusordning. Bonusordningen har til hensikt å ivareta fokuset mot den langsiktige verdiskapningen i konsernet. Ordningen er knyttet opp til oppnåelse av nøkkeltallet avkastning på anvendt kapital. Den er ikke tidsbestemt og har en maksimal uttelling på 6 månedslønner pr. år. Bonusordningen er besluttet av styret og løper inntil styret beslutter å endre ordningen. Det er i regnskapet for 2019 avsatt maksimal bonusinnskudd for de ledende ansatte i den langsiktige bonusordningen. Spesifisert bonus i oppstillingen overfor er utbetalingen i det enkelte regnskapsår, opptjent året før. Det foreligger ikke programmer for opsjoner eller utdeling av aksjer til ansatte i NorgesGruppen ASA.

NorgesGruppen har innskuddsbasert tjenestepensjon. Enkelte ledende personer har rett til pensjon fra fylte 62 år hvorav noen med avtale for pensjon over drift tilsvarende 60 % av lønn.

Erklæring som omhandler ytelser til ledende ansatte vil bli behandlet på ordinær generalforsamling 7. mai 2020. For 2019 har fastsettelsen av lønn og godtgjørelser for ledende ansatte blitt gjennomført i tråd med den avgitte erklæringen for det året.

Utbetalt honorar til medlemmer i styret, valgkomité, revisjonsutvalg, kompensasjonsutvalg og observatører i styret i 2019.

	Ordinært styrehonorar	Valgkomité	Kompensasjonsutvalg	Revisjonsutvalg	Totalt
Knut Hartvig Johannson1)	570 000	45 000	40 000		655 000
Hilde Vatne	285 000		30 000	80 000	395 000
Sverre Lorentzen	285 000				285 000
Jan Magne Borgen	285 000			80 000	365 000
Lise Hanne Midtgaard	285 000				285 000
Guri Størvold	285 000				285 000
Gisele Marchand 2)	285 000			130 000	415 000
Ørjan Svanevik	285 000		30 000		315 000
Hanne Beathe Halvorsen	71 250				71 250
Mats Gunnar Knudsen	285 000				285 000
Stian Kvalvaag	142 500				142 500
Cecilie Blindern Myhre	249 375				249 375
Trine Dahlstrøm	106 875				106 875
Morten Corneliusen		35 000			35 000
Knut Hage		35 000			35 000
Odd Sverre Larsen		35 000			35 000
Tone Solum Lund	20 000				20 000
Bente Andersen	10 000				10 000
	3 450 000	150 000	100 000	290 000	3 990 000

1) Styreleder og leder for kompensasjonsutvalget.

2) Leder for revisjonsutvalget.

Godtgjørelser til revisor

(Alle beløp i 1000 kroner)	2019	2018
Lovpålagt revisjon Deloitte AS	11 525	11 039
Andre attestasjonstjenester	1 446	980
Andre tjenester utenfor revisjonen	1 302	1 105

Deloitte Advokater DA, et samarbeidende selskap med Deloitte AS, har i tillegg levert tjenester for TNOK 857 i 2019 (TNOK 273 i 2018).

NOTE 7 • VARIGE DRIFTSMIDLER OG INVESTERINGSEIENDOM

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Tomter og bygninger	Driftsløsøre og inventar	Sum varige driftsmidler	Investeringseiendom
Regnskapsåret 2019				
Anskaffelseskost 01.01.19	11 851 466	20 650 614	32 502 079	1 077 672
Tilgang nye konsernselskaper	442 228	176 076	618 304	18 317
Tilgang	1 749 006	1 916 907	3 665 913	34 277
Avgang	(283 640)	(920 472)	(1 204 112)	(13 282)
Reklassifiseringer	(135 772)	56 801	(78 971)	79 971
Anskaffelseskost 31.12.19	13 623 287	21 879 926	35 503 213	1 196 955
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.19	2 827 563	13 425 370	16 252 933	455 002
Akkumulerte av- og nedskrivninger i nye konsernselskaper	65 162	114 339	179 501	7 596
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	(18 278)	(886 150)	(904 428)	(11 404)
Reklassifiseringer akkumulerte av- og nedskrivninger	(152)	-	(152)	152
Årets avskrivninger	330 696	1 636 540	1 967 236	42 627
Årets nedskrivninger	16 113	38 433	54 546	14 394
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.19	3 221 103	14 328 532	17 549 636	508 367
Balansført verdi 31.12.19	10 402 184	7 551 394	17 953 578	688 588

	Tomter og bygninger	Driftsløse og inventar	Sum varige driftsmidler	Investerings-eiendom
Regnskapsåret 2018				
Anskaffelseskost 01.01.18	10 668 661	19 923 402	30 592 063	1 156 440
Tilgang nye konsernselskaper	39 936	39 194	79 130	29 334
Tilgang	1 282 695	1 686 199	2 968 895	13 225
Avgang	(131 908)	(1 028 768)	(1 160 676)	(98 658)
Reklassifiseringer	(7 919)	30 587	22 668	(22 668)
Anskaffelseskost 31.12.18	11 851 466	20 650 614	32 502 079	1 077 672
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.18	2 539 962	12 647 589	15 187 551	458 738
Akkumulerte av- og nedskrivninger i nye konsernselskaper	-	32 296	32 296	4 937
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	(70 103)	(971 549)	(1 041 652)	(36 846)
Reklassifiseringer akkumulerte av- og nedskrivninger	10 911	1 774	12 685	(12 685)
Årets avskrivninger	307 422	1 642 150	1 949 572	40 858
Årets nedskrivninger	39 371	73 110	112 482	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.18	2 827 563	13 425 370	16 252 933	455 002
Balansført verdi 31.12.18	9 023 903	7 225 243	16 249 146	622 670
Økonomisk levetid	50–100 år	3–20 år		50–100 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		Lineær
	Tomter avskrives ikke			

Leieavtaler er omtalt i note 8.

Balansført verdi av tomter og bygninger som er pantsatt som sikkerhet for lån fra finansinstitusjoner (note 15) er TNOK 112 811 pr. 31.12.2019 (TNOK 107 577 pr. 31.12.2018).

Virkelig verdi av konsernets investeringseiendom er estimert til MNOK 1 447 pr. 31.12.2019 (MNOK 1 600 pr. 31.12.2018). Det er ikke benyttet uavhengig taksmann ved verdsettelsen av investeringseiendom. Verdsettelsen er basert på ikke observerbare markedsdata (Nivå 3). Virkelig verdi er beregnet ved hjelp av fremtidig forventede kontantstrømmer for hver enkelt eiendom, fratrukket direkte eierkostnader, neddiskontert med individuelle risikjusterte avkastningskrav. Avkastningskravene som er benyttet ligger mellom 5,5 % og 13,2 %. Inntektsførte leieinntekter fra investeringseiendom i 2019 er MNOK 98,7 (MNOK 97,0 i 2018). Direkte kostnader knyttet til investeringseiendommene har i 2019 vært MNOK 14,8 (MNOK 14,5 i 2018).

NOTE 8 • LEIEAVTALER

KONSERNET SOM LEIETAKER

Leieforhold består av minimumsleie og/eller en prosent av den årlige salgsinntekt eksklusive merverdiavgift som leietaker oppnår i leieobjektet. Minimumsleien er knyttet til konsumprisindeksen og reguleres en gang pr. år.

Variable leiebetalinger

I tillegg til de bokførte leieforpliktelsene har konsernet variable leiebetalinger. Eksempler på slike er omsetningsbasert husleie og kilometergodtgjørelse ved leasing av biler. Slike variable betalinger er ikke inkludert i leieforpliktelsene og resultatføres på tidspunktet de oppstår.

Opsjoner

Normal kontraktperiode er 5-10 år med mulighet for utøvelse av opsjon for forlengelse av leieforholdet. Opsjonene gir mulighet for å forlenge kontraktperioden med en eller flere perioder med en varslingsfrist på normalt 6 - 12 måneder før utløpet av inneværende kontraktperiode. Opsjonene er basert på ordinær justering av konsumprisindeksen eller forhandling etter markedsvilkår.

Unntaksregler benyttet

NorgesGruppen har valgt å benytte å ikke innregne kortsiktige leieavtaler (under 12 mnd) eller eiendeler med lav verdi (under 5 000 USD). Eiendeler med lav verdi knytter seg i all hovedsak til diverse kontorutstyr. Leiebetalinger for slike leieavtaler resultatføres lineært over leieperioden

(Alle beløp er i 1000 kroner)

Retten til bruk eiendeler

Ved førstegangsinnregning 01.01.19	17 587 861
Tilgang	1 754 166
Avgang	(292 569)
Årets avskrivninger	(1 606 183)
Balansført verdi 31.12.19	17 443 275
Økonomisk levetid	1 - 30 år
Avskrivningstid	Lineær

Leieforpliktelser

Udiskonterte leieforpliktelser og forfall på leiebetalingene	Uoppsigelig forpliktelse	Opsjon	Sum
Forfall innen ett år	2 505 521	22 133	2 527 654
Forfall i løpet av ett til fem år	10 118 897	2 852 814	12 971 711
Forfall senere enn fem år	3 702 337	10 278 471	13 980 808
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.19	16 326 756	13 153 419	29 480 174

Oppsummering av leieforpliktelsene i konsernregnskapet

Ved førstegangsinnregning 01.01.19	18 973 690
Tilgang nye leieforpliktelser	1 773 328
Avgang leieforpliktelser	(332 885)
Betaling av leieforpliktelser (innregnet i kontantstrømoppstillingen)	(2 399 480)
Rentekostnad på leieforpliktelsen (innregnet i resultatregnskapet)	1 107 760
Totale balanseførte leieforpliktelser 31.12.19	19 122 413
Kortsiktige leieforpliktelser med forfall innen 12 måneder	2 453 905
Langsiktige leieforpliktelser med forfall senere enn 12 måneder	16 668 508

Av den balanseførte leieforpliktelsen er ca. 40 % relatert til innregnede opsjoner.

Oppsummering av resultatførte leiekostnader:

	2019
Kostnadsført variabel leie	198 564
Leiekostnader relatert til kortsiktige leieavtaler og eiendeler med lav verdi	203 925
Totale resultatførte leiekostnader	402 489

KONSERNET SOM UTLEIER

NorgesGruppen inngår leieavtaler som fremleies videre til kjøpsmannseide selskaper. Fremleieavtalene speiler normalt sett vilkårene i innleiekontrakten og disse anses dermed å være finansielle leieavtaler. I og med at bruksrettigheten overføres i sin helhet til fremleietaker innregner ikke konsernet en rett til bruk eiendel, men en fordring mot fremleietaker i stedet. Fordringen reduseres med leieinnbetalingene i leieperioden og med tilhørende renteinntekt som resultatføres. Pr 31.12.2019 var den balanseførte fordringen relatert til fremleieavtalene MNOK 1 269. Leieforpliktelsen som NorgesGruppen har mot gårdeier innregnes på vanlig måte.

Innleieavtaler til andre eksterne gjelder som oftest lokaler der NorgesGruppen leier store deler av lokalet og fremleier deler av lokalet til en eller flere eksterne fremleietakere. Fremleien til eksterne vil som oftest ikke gjelde mer enn 20-30 % av det innleide lokalet. Ut ifra vesentlighetsbetraktninger og omfanget av slike kontrakter er slike fremleiekontrakter ansett å være operasjonelle leieavtaler. Innleieavtalen er i sin helhet innregnet som en bruksretteiendel.

Fordring fremleie

Ved førstegangsinnregning 01.01.19	1 378 217
Tilgang	14 351
Avgang	(34 711)
Innbetaling av fremleieinntekt (innregnet i kontantstrømoppstillingen)	(164 389)
Renteinntekt på fordring fremleie (innregnet i resultatregnskapet)	75 719
Balanseført verdi 31.12.19	1 269 187
Kortsiktige fordring fremleie med forfall innen 12 måneder	173 670
Langsiktige fordring fremleie med forfall senere enn 12 måneder	1 095 517

Fordring fremleie er i balansen presentert som en del av andre finansielle eiendeler.

Konsernets ikke-neddiskonterte leiebetalingar som mottas etter dato for rapportering er presentert under:

Udiskonterte fordringer fremleie og forfall på leieinnbetalingene eks. opsjoner

Forfall innen ett år	173 670
Forfall i løpet av ett til fem år	712 423
Forfall senere enn fem år	109 046
Totale udiskonterte fordringer fremleie 31.12.19	995 138

Konsernets leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler er presentert i tabellen under:

Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler	2019
Leieinntekter fra maskiner og utstyr	12 805
Leieinntekter knyttet til variable leiebetalingar	196 871
Annen leieinntekt	59 512
Totale inntekter fra operasjonelle leieavtaler	269 188

Inntekter fra operasjonelle leietaker er inkludert i andre driftsinntekter.

NOTE 9 • IMMATERIELLE EIENDELER

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Sum immaterielle eiendeler
Regnskapsåret 2019			
Anskaffelseskost 01.01.19	7 186 054	543 448	7 729 502
Tilgang	513 204	32 672	545 877
Avgang	(37 013)	(25 375)	(62 388)
Reklassifiseringer	-	(1 000)	(1 000)
Anskaffelseskost 31.12.19	7 662 245	549 746	8 211 991
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.19	2 482 168	374 264	2 856 432
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	(25 966)	(25 200)	(51 166)
Årets avskrivninger	-	28 739	28 739
Årets nedskrivninger	29 632	10 253	39 885
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.19	2 485 833	388 056	2 873 890
Balanseført verdi 31.12.19	5 176 412	161 690	5 338 101
Regnskapsåret 2018			
Anskaffelseskost 01.01.18	7 223 128	566 139	7 789 267
Tilgang nye konsernselskaper	-	50	50
Tilgang	85 574	15 087	100 661
Avgang	(122 648)	(37 828)	(160 476)
Anskaffelseskost 31.12.18	7 186 054	543 448	7 729 502
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.18	2 590 837	366 566	2 957 403
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	(123 865)	(25 608)	(149 472)
Årets avskrivninger	-	33 306	33 306
Årets nedskrivninger	15 196	-	15 196
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.18	2 482 168	374 264	2 856 432
Balanseført verdi 31.12.18	4 703 886	169 184	4 873 070
Økonomisk levetid		5–20 år	
Avskrivningsplan	Ingen	Lineær	

Goodwill spesifisert på virksomhetsområder:	Balanseført 31.12.2019	Balanseført 31.12.2018
Engrosvirksomhet	337 307	338 181
Detaljvirksomhet	4 084 548	3 617 723
Merkevare	661 086	666 086
Eiendom	2 377	2 377
Annet	91 095	79 519
Sum	5 176 412	4 703 886

Se note 10 for informasjon om nedskrivningsvurderinger og goodwill pr. kontantstrøm-genererende enhet.

NOTE 10 • NEDSKRIVNINGSVURDERINGER

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men skal årlig testes for mulig verdifall, og ved indikasjoner på verdifall. NorgesGruppen gjennomfører sine årlige tester for verdifall i fjerde kvartal. NorgesGruppen har per 31.12.2019 ingen immaterielle eiendeler med ubestemt levetid. Goodwill ervervet ved virksomhetssammenslutninger er allokert til individuelle kontantgenererende enheter (CGUer).

Testingen av verdifall gjennomføres ved at gjennvinnbart beløp per CGU estimeres og sammenlignes med bokført verdi av enhetens netto eiendeler. Gjennvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdi og, hvor relevant, netto salgsverdi.

Bruksverdi er beregnet ut fra diskonterte kontantstrømmodeller. De estimerte kontantstrømmene reflekterer NorgesGruppens økonomiske prognoser, budsjetter og strategiplaner over en periode på fem år.

Nøkkelforutsetningene som NorgesGruppen benytter i sine beregninger av bruksverdier er EBITDA, vekstrater, driftsmessige investeringer og diskonteringsrenter.

EBITDA representerer driftsmarginene før avskrivninger og amortiseringer, og fastsettes ut i fra historiske og nåværende marginer, prognoser og budsjetter, samt forventet fremtidig markedsutvikling per CGU.

De benyttede vekstratene reflekterer en normalisering av de kontantgenererende enhetenes virksomhet ved at disse gjennom prognoseperioden konvergerer fra dagens og budsjetterte vekstrater mot det langsiktige vekstnivået i markedet virksomhetene drives i. Vekstratene i prognoseperioden baserer seg på fastsatte prognoser og budsjetter, ledelsens erfaringer,

samt forventninger til markedsutviklingen der virksomheten drives. Etter den eksplisitte prognoseperioden på fem år, er kontantstrømmen for terminalverdien ekstrapolert med en konstant nominell vekstrate på 2,0 %, tilsvarende estimatet på forventet langsiktig inflasjon i Norge.

Kontantstrømmene skal fastsettes med utgangspunkt i den tilstand CGUene er i og bruken av disse. Følgelig er ikke investeringer som vesentlig forbedrer CGUenes ytelse hensyntatt i de estimerte kontantstrømmene. I en normal driftssituasjon forutsettes det at reinvesteringsbehovet tilsvarer gjennomsnittlig vedlikeholdsinvesteringer for CGUene, og dermed et normalisert forhold mellom investeringer og driftsinntekter på lang sikt. For CGUer som er i en vekstfase er investeringsnivået individuelt fastsatt frem til normaliseringsperioden, hvilket påvirker det fremtidige forholdet mellom investeringer og inntekter.

Diskonteringsssatsene som benyttes er basert på en vektet kapitalkostnadsmodell (WACC), som reflekterer kapitalkostnadene til egenkapital og gjeld. Kapitalkostnadene til egenkapitalen er utledet ved bruk av kapitalverdimodellen (CAPM). Diskonteringsrenter estimeres for de forskjellige virksomhetsområdene, og ligger i intervallet 7,0 til 11,4 prosent (2018: 7,1 til 13,4 prosent) før skatt.

NorgesGruppen har benyttet forventede kontantstrømmer og diskonteringsrenter etter skatt i sine vurderinger. Konklusjonene ville ikke ha endret seg om kontantstrømmer og diskonteringsrenter før skatt var benyttet. Diskonteringsrenter før skatt er beregnet ved hjelp av en iterativ metode.

Vi viser til note 3 for opplysninger om sensitivitetsanalysen knyttet til endringer i forutsetningene for nedskrivningsvurderingen.

I 2019 er det foretatt nedskrivninger med totalt MNOK 108,8 (MNOK 127,7 i 2018). Dette er fordelt på goodwill med MNOK 29,6 (MNOK 15,2 i 2018), andre immaterielle eiendeler med MNOK 10,3 (MNOK 0,0 i 2018) og driftsmidler med MNOK 68,9 (MNOK 112,5 i 2018). Nedskrivningene fordeler seg på flere CGUer og er i hovedsak innenfor virksomhetsområdet detalj med MNOK 53,5 (MNOK 74,5 i 2018) og eiendom med MNOK 30,5 (MNOK 37,2 i 2018).

Det er ingen spesielle enkelthendelser som er årsak til nedskrivningene.

De største goodwillpostene er knyttet til følgende kontantstrømgenererende enheter:

	2019	2018
NG Meny Øst AS	585 084	585 084
NG Meny Østlandet AS	465 415	465 415
Dagligvare Gruppen Tromsø konsernet	429 368	-
Joh. Johannson Kaffe AS	403 774	403 774
NG Kiwi Oslo Akershus AS	351 339	351 339
Helgø Meny Rogaland AS	244 769	244 769
NorgesGruppen Vest AS	189 997	197 497
Matbørsen AS	190 962	190 962
NG Meny Vest AS	178 679	178 679
NG Kiwi Rogaland AS	172 856	172 856
NG Kiwi Innland AS	175 888	171 972
NG Kiwi Vest AS	168 668	168 668
NG Meny Vestfold Telemark AS	186 657	151 057
ASKO Norge AS	145 641	145 641
Kiwi Minidrift AS	117 653	117 653
Øvrige	1 169 660	1 158 519
Sum	5 176 412	4 703 886

NOTE 11 • KJØP AV VIRKSOMHET

(Alle beløp i 1000 kroner)

	2019			2018
	Dagligvaregruppen Tromsø AS	Andre oppkjøp	Sum oppkjøp	Sum oppkjøp
Kjøpstidspunkt	01.01.2019			
Andel kjøpt	60,8 %			
Eierandel etter kjøp	100 %			
Anskaffelseskost				
Vederlag (100 %)	575 382	132 553	707 935	121 928
Sum anskaffelseskost	575 382	132 553	707 935	121 928
Balansført verdi på kjøpstidspunktet				
Immaterielle eiendeler	-	-	-	79
Varige driftsmidler	51 993	16 254	68 247	8 911
Andre anleggsmidler	9 572	1 162	10 734	246
Varelager	32 865	12 923	45 788	17 178
Andre omløpsmidler	173 376	25 785	199 161	38 282
Egenkapital	146 014	23 836	169 850	36 354
Langsiktig gjeld	2 363	7 587	9 950	4 364
Kortsiktig gjeld	119 429	24 700	144 129	24 546
Mer-/mindreverdi ved oppkjøp				
Andre immaterielle eiendeler	-	31 898	31 898	-
Utsatt skatt	-	(7 017)	(7 017)	-
Goodwill	429 368	83 836	513 204	85 574
Sum mer-/mindreverdi	429 368	108 717	538 085	85 574
	2019			
	Dagligvaregruppen Tromsø AS			
Driftsinntekter etter overtakelse	1 186 827			
Driftsresultat etter overtakelse	40 948			

2019:

NG Spar Nord AS ervervet 60,8 % av aksjene i Dagligvaregruppen Tromsø AS fra Kræmer Invest AS (39,2 %), Siben Invest AS (19,6 %) og Insi AS (2 %) med regnskapsmessig virkning fra 01.01.2019. Ervervet av aksjene i Dagligvaregruppen Tromsø AS var et trinnvis oppkjøp i henhold til IFRS 3. Det innebærer at tidligere eierandel på 39,2 % verdsettes til virkelig verdi, og det oppstår derfor en gevinst knyttet til den tidligere eierandelen under «Inntekt på investering i tilknyttede selskaper». Se note 12 Investering i tilknyttede selskaper.

Dagligvaregruppen Tromsø AS består, i tillegg til morselskapet, av åtte butikkelskaper som driver med salg av dagligvarer i Nord-Norge. Oppkjøpet innebærer at NorgesGruppen vil utvikle et enda tettere samarbeid med lokale leverandører og nordnorsk næringsliv.

Andre oppkjøp i 2019 er i hovedsak knyttet til detaljvirksomheten. Oppkjøpene er hver for seg ansett som så uvesentlige at de er presentert samlet. I noten spesifiseres kjøp av virksomhet i henhold til IFRS 3.

Allokering av merverdier til goodwill er begrunnet med forventning om fremtidig inntjening i oppkjøpt virksomhet.

2018:

I 2018 er det gjennomført en rekke mindre oppkjøp, i hovedsak knyttet til detaljvirksomheten. Oppkjøpene er hver for seg ansett som så uvesentlige at de er presentert samlet. I noten spesifiseres kjøp av virksomhet i henhold til IFRS 3.

Allokering av merverdier til goodwill er begrunnet med forventning om fremtidig inntjening i oppkjøpt virksomhet.

NOTE 12 • INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

(Alle beløp i 1000 kroner)

NorgesGruppen har investeringer i en rekke tilknyttede selskap. Basert på en vurdering av virksomhetens størrelse og strategisk viktighet for NorgesGruppen, er BAMA Gruppen AS og Mahia 17 ApS (tidligere Dagrofa ApS) spesifisert nærmere nedenfor. Alle de tilknyttede selskapene har sin virksomhet i Norge, med unntak av Mahia 17 ApS, Pisiffik A/S og NAX AB som har sin virksomhet i henholdsvis Danmark, Grønland og Sverige. Ingen av NorgesGruppens tilknyttede selskaper er børsnoterte eller omsettes i et annet likvid marked.

2019	BAMA Gruppen AS	Mahia 17 ApS	Andre	Sum
Balansført verdi 1.1	931 063	-	2 504 555	3 435 617
Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	228 577	(66 802)	310 380	472 155
Tilgang/avgang tilknyttede selskaper	-	66 815	(125 398)	(58 583)
Mottatt utbytte	(96 554)	-	(194 680)	(291 234)
Omregningsdifferanser	1 244	-	41 336	42 580
Andre endringer i det tilknyttede selskapets egenkapital	-	(13)	(7 636)	(7 649)
Balansført verdi 31.12	1 064 329	-	2 528 557	3 592 885

Investeringer i tilknyttede selskaper pr. 31.12.2019 inkluderer goodwill og andre merverdier med TNOK 68 644 (TNOK 69 729 pr. 31.12.2018).

Ikke innregnet tap på tilknyttede selskaper pr. 31.12.2019 er TNOK 206 171 (TNOK 204 603 pr. 31.12.2018).

Som følge av konkursen i Cosmetic Group AS er balansført verdi av investeringen nedskrevet i sin helhet. Tapet inngår i «Inntekt på investering i tilknyttede selskaper». I tillegg er utlån til Cosmetic Group nedskrevet og inngår som en del av «Andre finanskostnader», se note 17 Finansinntekter og finanskostnader.

	BAMA Gruppen AS	Mahia 17 ApS
Sted	Oslo	Ringsted, DK
Eierandel	45,5 %	49,9 %
Anleggsmidler	2 900 000	2 000 754
Omløpsmidler	3 400 000	3 079 673
Langsiktig gjeld	1 300 000	1 297 347
Kortsiktig gjeld	3 100 000	3 724 870
Driftsinntekter	19 100 000	23 021 156
Resultat etter skatt	411 000	(154 118)
Andre inntekter og kostnader	100 000	2 421
Totalresultat	511 000	(151 697)

Enkeltstående større investeringer i andre tilknyttede selskaper omfatter Scala Eiendom AS, H I Giørtz Sønner AS, H I Giørtz Holding AS, NAX AB og Pisiffik A/S.

2018	BAMA Gruppen AS	Mahia 17 ApS	Andre	Sum
Balansført verdi 1.1	911 725	-	2 130 580	3 042 305
Andel av resultat	162 617	(32 968)	170 569	300 218
Tilgang/avgang tilknyttede selskaper	-	32 968	352 726	385 694
Mottatt utbytte	(109 307)	-	(146 504)	(255 811)
Omregningsdifferanser	-	-	(3 678)	(3 678)
Andre endringer i det tilknyttede selskapets egenkapital	(33 972)	-	861	(33 111)
Balansført verdi 31.12	931 064	-	2 504 555	3 435 617

	BAMA Gruppen AS	Mahia 17 ApS
Sted	Oslo	Ringsted, DK
Eierandel	45,5 %	48,9 %
Anleggsmidler	2 600 000	2 069 077
Omløpsmidler	2 500 000	3 389 818
Langsiktig gjeld	800 000	1 406 041
Kortsiktig gjeld	2 600 000	3 978 086
Driftsinntekter	17 600 000	23 089 110
Resultat etter skatt	337 000	(310 748)
Andre inntekter og kostnader	-	(238 273)
Totalresultat	337 000	(549 021)

I konsernregnskapet til NorgesGruppen er tallene for BAMA Gruppen og Mahia 17 ApS omarbeidet etter IFRS. I tabellen for avstemming av endringene fra inngående balanse til utgående balanse er tallene for de to selskapene i henhold til IFRS. I tabellen som viser eiendeler, forpliktelser og resultatposter for BAMA Gruppen og Mahia 17 ApS er tallene på 100 % basis og er i henhold til lokale regnskapsprinsipper, henholdsvis norske regnskapsprinsipper og danske regnskapsprinsipper. Forskjellen mellom IFRS og de lokale regnskapsprinsippene knytter seg i hovedsak til avskrivning av goodwill og leieavtaler i henhold til IFRS 16 for begge selskapene, i tillegg til ikke innregnet estimatavvik i pensjonsforpliktelsen i BAMA. Goodwillavskrivninger i 2019 utgjør 121,8 MNOK for BAMA Gruppen og 10,7 MNOK for Mahia 17 ApS. Ikke innregnet estimatavvik (tap) i BAMA Gruppen er pr. 31.12.19 på 191 MNOK. Oppstillingene er basert på foreløpige regnskaper fra de to selskapene, da endelige regnskaper ikke er ferdigstilt ved avleggelse av NorgesGruppens konsernregnskap. Regnskapstall for Mahia 17 ApS er omregnet til norske kroner.

BAMA Gruppen AS er det ledende selskapet i Norge innen fersk frukt, grønnsaker, bær og poteter og er NorgesGruppens leverandør av frukt og grønt. I tillegg har selskapet en voksende

posisjon innen omsetning av blomster. Selskapet er en av landets eldste private handelsbedrifter. Hovedkontoret ligger i Oslo. BAMA Gruppen AS er eiet av AS Banan (33,66 %), Rema Industrier AS (19,80 %) og Macase AS (0,99 %) i tillegg til NorgesGruppen (45,54 %). Selskapet har levert stabilt gode resultater de siste årene.

Mahia 17 ApS eier 100 % av Dagrofa ApS, som er et dansk konsern innen dagligvare og storhusholdning. Dagligvarevirksomheten består av Dagrofa Logistikk AS og butikkdrift gjennom profilene MENY, Min Kjøbmand, SPAR og Let-Køb i en kombinasjon av egneide og kjøpmannseide butikker. Storhusholdningsvirksomheten utøves gjennom Dagrofa Foodservice AS. Mahia ApS eies med 48,9 % av NorgesGruppen, 41,5 % av KFI Erhvervsdrivende Fond og 9,3 % av kjøpmenn.

NOTE 13 • PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Selskapene i konsernet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Konsernets selskaper har i all hovedsak en innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Selskapene betaler faste bidrag til et forsikrings-selskap. Selskapene har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddet utgjør fra 3 til 8 % av den ansattes lønn. 21 171 ansatte (21 516 pr. 2018) omfattes av ordningene. Kostnadsført tilskudd inngår i lønnskostnaden og utgjør TNOK 263 119 i 2019 (TNOK 252 481 i 2018).

Morselskapet og noen datterselskaper har ytelsesbaserte driftspensjonsordninger for enkelte ansatte og pensjonister. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Pensjonsforpliktelsene er som hovedregel ikke sikret gjennom innbetaling av premie til livselskap. Antall medlemmer i ordningene pr. 2019 er 4 aktive og 143 pensjonister (3 og 142 i 2018).

Konsernet har en usikret ordning over drift som inkluderer alle ansatte med lønn over 12 G. Ordningen gir årlig opptjening på 15 % av overskytende lønn over 12 G. I tillegg kommer enkelte individuelt avtalte satser. Regnskapsmessig virkning av dette fremkommer nedenfor. Antall medlemmer i ordningene pr. 2019 er 136 aktive og 5 pensjonister (128 og 3 i 2018). Balanseførte forpliktelser og årets kostnad er inkludert i oppstillingen nedenfor.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Flere av selskapene i konsernet har en avtalefestet pensjonsordning for sine ansatte. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon for å muliggjøre innregning av forpliktelse knyttet til ny AFP-ordning. Balanseførte forpliktelser og årets kostnad for AFP-pensjon er inkludert i oppstillingen nedenfor.

(Alle beløp i 1000 kroner)

	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	119 844	104 205
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	8 617	7 530
Avkastning på pensjonsmidler	(448)	-
Netto pensjonskostnad ytelsesbaserte ordninger	128 013	111 735
Pensjonskostnad innskuddsbasert pensjonsordning	263 119	252 481
Netto pensjonskostnad totalt (inngår i lønnskostnaden)	391 132	364 216
Endring i pensjonsforpliktelse	2019	2018
Pensjonsforpliktelse 1.1	560 462	521 221
Årets pensjonsopptjening	119 844	104 205
Kjøp/salg av virksomhet	53	-
Rentekostnader på pensjonsforpliktelsen	8 617	7 530
Estimatavvik:		
Estimatavvik knyttet til endring i finansielle forutsetninger	13 218	32 251
Estimatavvik knyttet til erfaringsavvik	15 646	(5 543)
Sum estimatavvik	28 864	26 707
Utbetalte pensjoner sikrede og usikrede ordninger	(113 971)	(18 808)
Annet	1 155	(80 393)
Pensjonsforpliktelse 31.12	605 022	560 462
Pensjonsmidler	4 210	-
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	600 812	560 462
Estimatavvik ført over totalresultatet	(28 864)	(26 707)
Forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelser	2019	2018
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Årlig lønnsvekst	2,25%	2,75%
Årlig G-regulering	2,00%	2,50%
Årlig reg. av pensjoner under utbetaling	0,50%	0,00%
Frivillig avgang/turnover	2,29%	2,29%
Benyttet uføretariff	KU	KU
Benyttet demografisk tariff	K2013BE	K2013BE

Se note 3 for informasjon om estimatusikkerhet knyttet til pensjonsforutsetningene.

NOTE 14 • FINANSIELL RISIKOSTYRING

(Alle beløp i 1000 kroner)

NorgesGruppens risiko knyttet til finansielle instrumenter er relativt begrenset. Selskapet benytter seg ikke av finansielle instrumenter, herunder finansielle derivater, for spekulasjonsformål. De viktigste finansielle risikoene selskapet er utsatt for er knyttet til renterisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko. Selskapets ledelse har en løpende vurdering og oppfølging av disse risikoene og fastsetter retningslinjer for hvordan disse skal håndteres. Finansiell policy følges opp av den sentrale finansavdelingen i samarbeid med de enkelte driftsenhetene.

Kapitalstyring

NorgesGruppen har kontinuerlig fokus på at egenkapitalen skal tilpasses virksomhetens målsetting og risikoprofil. Finansiell policy omhandler krav til finansieringsstrategi og egenkapitalandel for konsernet, morselskapet og datterselskapene. Konsernets egenkapitalandel pr. 31.12.2019 utgjør 36,0 % (50,7 % pr. 31.12.2018). Nedgangen skyldes i stor grad implementeringen av IFRS 16. Styret vurderer at egenkapitalen er tilstrekkelig. Konsernets finansiering består i hovedsak av obligasjonslån, trekkfasiliteter i ulike banker og sertifikatlån tatt opp av morselskapet. I henhold til avtaler med eksterne långivere har NorgesGruppen avgitt erklæring om negativ pant med definerte unntak. I henhold til noen av avtalene med eksterne långivere er NorgesGruppen pålagt ulike kapitalkrav knyttet til egenkapital-, gjelds- og rentedekningsgrad. De strengeste kravene er egenkapitalgrad på minimum 24 %, netto rentebærende gjeld / EBITDA på maksimum 3,5 og rentedekningsgrad på minimum 3. Kravene følges opp løpende av konsernets finansavdeling basert på regnskapsmessige tall og rapporteres kvartalsvis. Kapitalkravene er overholdt i perioden.

Likviditetsrisiko

For å sikre en sterk finansiell handlefrihet er det nødvendig å holde en solid likviditetsreserve. NorgesGruppen har som målsetting til enhver tid å opprettholde en sterk finansiell handlefrihet, gjennom en høy reell og bokført egenkapitalandel samt solid likviditetsreserve. Konsernets virksomhet gir løpende innbetalinger hver dag kombinert med en høy omsetning, slik at behovet for å tilfredsstille kravet til finansiell handlefrihet begrenser behovet for en prosentmessig høy likviditetsreserve. Konsernet har et minimumsmål på likviditetsreserve i forhold til driftsinntekter. Likviditetsreserven består av bankinnskudd og ubenyttede kommitterte bankfasiliteter, fratrukket sertifikatlån, kortsiktige rentebærende trekk og trekk på kassekreditter.

Plassering av overskuddslikviditet skal, utover plassering hos konsernets relasjonsbanker, kun gjøres hos institusjoner og bedrifter hvor styret i NorgesGruppen har godkjent beløps- og tidsrammen.

Den sentrale finansavdelingen følger daglig opp konsernets likviditet og tilpasser bruken av de forskjellige finansieringskildene til svingninger i konsernets likviditetsbehov på kort og lang sikt i samarbeid med de forskjellige forretningsområdene.

Oppstillingene nedenfor viser konsernets kontraktsfestede forpliktelser ved første mulige forfallstidspunkt. Beløpene er udiskonterte. Renter er beregnet i henhold til forward-kurven på balansedagen. Konsernet kan trekke opp ubenyttede trekkrammer ved behov. I tabellen er disse fordelt på forfallstidspunkt. Kortsiktige ukommitterte trekkrammer og valutaterminer kommer i tillegg.

(Alle beløp i 1000 kroner)

Finansiering 31.12.2019						
Forfall	< 3 mnd	3–12 mnd	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Sum
Langsiktig gjeld (se note 15)	-	-	1 504 483	2 971 857	653 143	5 129 483
Sertifikatlån (se note 16)	1 060 000	-	-	-	-	1 060 000
1. års avdrag av langsiktig gjeld (se note 16)	250	772 023	-	-	-	772 273
Trekk på kassekreditt* (se note 16)	104 065	-	-	-	-	104 065
Annen kortsiktig gjeld (se note 16)	2 360 789	889 256	-	-	-	3 250 045
Beregnete renter	47 689	124 615	129 881	224 169	4 649	531 003
Leverandørgjeld	4 918 646	-	-	-	-	4 918 646
Nettoppgjorte derivater	605	2 118	9 542	14 139	-	26 404
Sum	8 492 044	1 788 012	1 643 906	3 210 165	657 792	15 791 919

*Trekk på kassekreditt er klassifisert som kortsiktig da den brukes som kortsiktig finansiering.

Ubenyttede langsiktige trekkrammer	-	900 000	800 000	2 362 809	-	4 062 809
------------------------------------	---	---------	---------	-----------	---	-----------

Finansiering 31.12.2018						
Forfall	< 3 mnd	3–12 mnd	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Sum
Langsiktig gjeld (se note 15)	-	-	1 237 169	2 650 709	445 347	4 333 225
Sertifikatlån (se note 16)	700 000	-	-	-	-	700 000
1. års avdrag av langsiktig gjeld (se note 16)	250	1 281 114	-	-	-	1 281 364
Annen kortsiktig gjeld (se note 16)	2 487 376	871 456	-	-	-	3 358 832
Beregnete renter	38 979	113 296	116 919	168 622	17 591	455 407
Leverandørgjeld	5 438 069	-	-	-	-	5 438 069
Nettoppgjorte derivater	-	-	6 008	45 456	6 141	57 605
Sum	8 664 674	2 265 866	1 360 096	2 864 787	469 079	15 624 502

Ubenyttede langsiktige trekkrammer	500 000	800 000	436 865	1 791 816	-	3 528 681
------------------------------------	---------	---------	---------	-----------	---	-----------

Derivater er vist for nettooppgjorte derivater. Nettooppgjorte derivater inneholder forpliktelser knyttet til renteinstrumenter og de presenteres som netto kontantstrømmer. Derivater med positiv verdi på rapporteringsdato (finansielle eiendeler) er ikke tatt med i analysen over.

Markedsrisiko

Valuta

NorgesGruppen er i hovedsak eksponert for valuta på varestrøm, investeringer og tjenester. Konsernet har følgende bokført verdi på eiendeler (bankinnskudd og kundefordringer) og forpliktelser (leverandørgjeld og annen gjeld) i utenlandsk valuta, oppgitt i norske kroner:

	31.12.2019		31.12.2018	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Euro	4 597	387 881	21	322 174
Dollar	2 164	7 039	2 245	29 238
SEK	1	8 171	-	8 237
DKK	238 476	432 770	304 424	503 823
Annet	462	3 576	52	3 036

Konsernet benytter valutainstrumenter for å begrense effekten som følge av svingninger i valutakurser. Pr 31.12.2019 er det benyttet terminer. Instrumentene er balanseført til virkelig verdi. Verdien på instrumentene påvirkes av endringer i valutakursene. Basert på historiske standardavvik for gjennomsnittlige valutakurser, hentet fra daglige midtkurser fra Norges Bank de siste 7 årene, vil en økning eller reduksjon på 10 % i valutakursen være et hensiktsmessig mål for et rimelig mulighetsområde for sensitivitetsanalyse av konsernets valutainstrumenter og pengeposter i utenlandsk valuta. Følgende oppstilling viser hvordan en økning eller en reduksjon i valutakursen for relevante valutaer i markedet ville øke eller redusere konsernets valutainstrumenter og pengeposter i utenlandsk valuta 31.12 og tilsvarende endre konsernets egenkapital og resultat eller totalresultat:

	2019		2018	
	10 % økning	10 % reduksjon	10 % økning	10 % reduksjon
Euro	(2 838)	2 838	21 150	(21 294)
Dollar	(380)	380	(2 050)	2 050
SEK	(637)	637	(634)	634
DKK	(15 675)	15 675	(15 341)	15 341

Deler av forpliktelsene i DKK sikrer deler av egenkapitalen i DKK slik at netto eksponering i DKK er lavere enn hva tabellen tilsier.

Rente

Konsernet er utsatt for svingninger i rentemarkedene. Rentebetingelser på langsiktig gjeld er i stor grad flytende rente basert på NIBOR med tillegg av margin. NorgesGruppen har en relativt lav rentebindingsportefølje. Dette sees i forhold til den operative virksomheten som ikke anses å være spesielt renteutsatt. Lønnsomheten i virksomheten påvirkes i begrenset grad ved en endring i rentenivået.

NorgesGruppen skal ha en moderat risikoprofil tilpasset den operasjonelle risiko. Dette gir en viss fleksibilitet til å utnytte markedsmuligheter. Hovedfokus skal være å identifisere i hvilken grad renteendringer vil påvirke selskapets inntjening og finansielle stilling, samt eventuelt redusere påvirkningen. NorgesGruppen har som målsetning å ligge på den generelle utviklingen i pengemarkedsrentene. Samtidig foretas det disponeringer for å dempe effektene av kortsiktige svingninger i rentemarkedene. Gjeldsporteføljens rentebindingsprofil dannes gjennom valg av rentestruktur på selskapets lån og gjennom å benytte rentederivater som rentebytteavtaler og FRAer, samt ved opptak av fastrentelån. Det blir løpende målt durasjon på renteinstrumentene sammen med de langsiktige lånene. Renteinstrumenter i konsernet inngås av morselskapet.

Retningslinjer for bruk av finansielle renteinstrumenter er vedtatt av styret og følges opp av en sentral finansavdeling i samarbeid med de enkelte driftsenhetene.

Oppstillingen nedenfor viser konsernets netto rentebærende gjeld og lånerente som følge av finansiering samt balanseførte leieforpliktelser på balansedagen:

Netto rentebærende gjeld	31.12.2019	31.12.2018
Rentebærende gjeld (se note 15 og 16)	7 052 274	6 605 263
Rentebærende fordringer (se note 24)	(962 822)	(1 079 295)
Rentebærende gjeld IFRS 16 (se note 8)	19 122 413	-
Rentebærende fordringer IFRS 16 (se note 8)	(1 269 187)	-
Bankinnskudd og kontanter	(1 630 894)	(1 778 162)
Netto kursverdi rentesikringsinstrumenter, rentebærende (se note 18)	8 428	43 604
Netto rentebærende gjeld	22 320 212	3 791 410
Gjennomsnittlig lånerente finansiering 31.12 - konsern	2,96 %	3,07 %

Obligasjons- og sertifikatlån:

Alle obligasjons- og sertifikatlån i konsernet er tatt opp av morselskapet og er inkludert i rentebærende gjeld i oppstillingen ovenfor.

	ISIN	Rente	Løpetid	Beløp
Børsnoterte obligasjonslån pr. 31.12.2019	NO 001 0695109	3,80 %	2013/2020	650 000
	NO 001 0709512	Flytende	2014/2021	700 000
	NO 001 0758477	Flytende	2016/2022	500 000
	NO 001 0787823	Flytende	2017/2023	300 000
	NO 001 0720683	3,25 %	2014/2024	300 000
	NO 001 0843121*	Flytende	2019/2024	400 000
	NO 001 0869670*	Flytende	2019/2025	500 000
Sum utstedte obligasjoner				3 350 000
*Grønne obligasjoner				
Obligasjoner eid av NorgesGruppen				(10 000)
Sum balanseført				3 340 000

Av de bokførte obligasjonene er NOK 900 000 000 grønne og øremerket prosjekter innenfor miljøvennlig transport, miljøbygg og fornybar energi. Eksempler på prosjekter som er finansiert gjennom de grønne lånene er vindmøller som er etablert av ASKO Fornybar, samt hydrogenanlegg med tilhørende hydrogenlastebiler i ASKO Norge. Den grønne finansieringen skal være øremerket på egen konto og det vil rapporteres årlig i en separat rapport at NorgesGruppen er i henhold til det grønne rammeverket.

Børsnoterte sertifikatlån pr. 31.12.2019				
NO 001 0868490	2,10%	11.11.2019-10.02.2020	300 000	
NO 001 0870934	2,12%	05.12.2019-09.03.2020	300 000	
NO 001 0871254	2,16%	10.12.2019-31.01.2020	300 000	
NO 001 0840234	2,12%	19.12.2019-09.03.2020	160 000	
Sum			1 060 000	

Flytende rente på deler av låneporteføljen er kontantstrømsikret ved hjelp av renteswapper. Den løpende effekten av sikringsforholdene er ført mot finanskostnad i den enkelte periode.

Oppstillingen nedenfor viser nominelle beløp for renteinstrumentene fordelt på forfallstidspunkt. Instrumentene løper og renteeffekten av forholdet kan påvirke konsernets finanskostnader frem til forfall.

Forfallsår for renteinstrumentene	< 3 mnd	3–12 mnd	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Sum
Nominelt beløp 31.12.2019	100 000	200 000	300 000	400 000	700 000	1 700 000
Nominelt beløp 31.12.2018	-	300 000	300 000	700 000	400 000	1 700 000

	2019	2018
Netto kursverdi rentesikringsinstrumenter	(8 428)	(43 604)
Beløp etter skatt innregnet i egenkapitalen i perioden	27 437	34 649
Effekten av sikringsforhold har økt (redusert) finanskostnaden i perioden	25 233	38 008

Kursverdi renteinstrumenter viser den verdien ved under-/ overkurs som ville oppstå om fastrenteposisjonene ble realisert ved årsskiftet.

Sensitivitet ved endring av rente

Basert på en analyse av endring av 3 måneders NIBOR, vil en økning eller reduksjon i 3 måneders NIBOR på 1 % og 3 % være et hensiktsmessig mål for et rimelig mulighetsområde for sensitivitetsanalyse av verdien av konsernets renteinstrumenter og av rentekostnader knyttet til langsiktige lån. Følgende oppstillinger viser hvordan en økning eller reduksjon i renten i markedet ville øke eller redusere verdien av konsernets renteinstrumenter og rentekostnaden knyttet til rentebærende lån pr. 31.12 etter skatt:

Renteinstrumenter pr. 31.12	2019	2018
Endring i egenkapital ved 1 % endring av renten	50 036	113 806
Endring i egenkapital ved 3 % endring av renten	132 478	341 418

Endring i verdi på renteinstrumenter føres over totalresultatet.

Rentebærende gjeld pr. 31.12	2019	2018
Endring i rentekostnad ved 1 % endring av renten	34 029	34 921
Endring i rentekostnad ved 3 % endring av renten	102 086	104 762

Effekten av sikring for sikret langsiktig gjeld er medtatt i tabellen ovenfor.

Leieforpliktelser er ikke inkludert i tabellen ovenfor. Sensitivitet ved endring av diskonteringsrenten er beskrevet i note 3.

Kraft

Konsernet benytter ikke kraftinstrumenter for å redusere svingningene i kostnadene som følge av endringer i kraftpriser. En økning eller reduksjon i kraftprisen i markedet vil påvirke konsernets kraftkostnader.

Kredittrisiko

Konsernets potensielle kredittrisiko på balansedagen er knyttet til utlån, kundefordringer og derivatkontrakter. Maksimal kredittrisikoeksponering tilsvarer bokført verdi.

Utlån

Konsernet har utlån til tilknyttede selskap og engroskunder. Lånene administreres av konsernets sentrale finansavdeling i samarbeid med driftsenhetene. Det gjøres en vurdering av låntakeres finansielle stilling, historikk og andre relevante faktorer. For tilknyttede selskaper gjøres vurdering, beslutning og oppfølging i samsvar med den øvrige investeringen i de enkelte tilknyttede selskap. For utlån til engroskunder gjøres kredittvurdering og løpende vurdering av de enkelte engrosselskap. Det blir gjort avsetning på transaksjonstidspunktet for eventuelle forventede tap for de neste 12 månedene på utlån til tilknyttede selskap og kunder, i de enkelte forretningsområdene. Etter førstegangsinnregning vurderes utlånene kvartalsvis. Dersom det foreligger indikatorer på økt risiko for at mislighold skal inntreffe innregnes forventet tap over levetiden. Tapsavsetningen reduseres ved etterfølgende vurderinger, dersom risikoen for mislighold reduseres. Indikatorer kan være endring i motpartens kredittverdighet, betalingsstatus, forretningsmessige, finansielle eller økonomiske betingelser.

Kundefordringer

Salg til detaljkunder foregår i hovedsak mot kontant betaling. Kundefordringer er i hovedsak knyttet til konsernets engrosvirksomhet. Det gjennomføres en vurdering av nye kunder med hensyn på kredittverdigheten. Det benyttes ofte kontantsalg eller bankgaranti ved første ordre. Forfalte poster purres og følges tett opp. NorgesGruppen har historisk meget lave realiserte tap på kundefordringer. Det innregnes forventet kreditttap på tidspunktet for når kredittsalgstransaksjonen gjennomføres. Forventet kreditttap er estimerte forventede tap over kundefordringenes levetid. Estimerte forventede tap beregnes ut fra statistikk på tap for ulike tidsintervaller i aldersfordelt kundereskontro. Overgangen til IFRS 9 har ikke medført vesentlige endringer i tapsavsetningen.

Konsernet har følgende aldersfordeling på forfalte kundefordringer pr. 31.12:

	Kundefordringer til pålydende	herav ikke forfalt	0–30 dager	30–90 dager	over 90 dager
31.12.2019	2 262 689	1 815 316	372 660	27 988	46 724
31.12.2018	2 087 807	1 595 844	416 638	29 110	46 215

Kundefordringer fordeler seg på pålydende og med nedskrivninger for tap på fordringer som følger:

	2019	2018
Kundefordringer til pålydende	2 262 689	2 087 807
Nedskrivninger for tap på fordringer	(25 956)	(36 286)
Balansført verdi kundefordringer	2 236 733	2 051 521

	2019	2018
Nedskrivninger for tap på kundefordringer 1.1	(36 286)	(33 101)
Avsetning for nedskrivning av fordringer i året	(4 311)	(10 062)
Realiserte tap, tidligere avsatt	697	4 351
Tilbakeførte tidligere nedskrivninger i løpet av året	13 944	2 526
Nedskrivninger for tap på kundefordringer 31.12	(25 956)	(36 286)

Netto nedskrivninger for tap på kundefordringer er inkludert i andre driftskostnader.

Derivatkontrakter

NorgesGruppen bruker finansinstitusjoner som regnes å ha høy kredittverdighet som motparter ved derivatkontrakter og finansieringsplasseringer. Motpartens kredittverdighet vurderes løpende. Rammer for finansplasseringene er vedtatt av styret. Kredittrisiko knyttet til disse kontraktene vurderes som lav.

NOTE 15 • LANGSIKTIGE LÅN, PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR

(Alle beløp i 1000 kroner)

Langsiktig gjeld	2019	2018
Obligasjonslån	2 700 000	2 440 000
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 415 390	1 882 277
Annen langsiktig gjeld	14 093	10 948
Sum	5 129 483	4 333 225
Langsiktig gjeld IFRS 16 (se note 8)	16 668 508	-
Sum inkl langsiktig gjeld IFRS 16	21 797 991	4 333 225
Herav rentebærende	21 783 898	4 322 277
Herav rentebærende eks IFRS 16	5 115 390	4 322 277

1. års avdrag på langsiktige gjeld klassifisert som kortsiktig gjeld	2019	2018
Obligasjonslån	640 000	500 000
Gjeld til kredittinstitusjoner	132 273	781 364
Sum	772 273	1 281 364
Pantesikret gjeld og forpliktelser		
Annen langsiktig gjeld	1 012	2 356
Øvrige forpliktelser (inkl.finansiell leasing)	30 000	30 000
Sum	31 012	32 356
Balansført verdi av pantsatte eiendeler		
Tomter og bygninger	112 811	107 577
Driftsløsøre og inventar	6 486	7 016
Sum balansførte verdier	119 297	114 593
Garantiansvar		
Lån/gjeldsbrev/kassekreditter	213 320	201 816
Annet	38 969	32 498
Sum	252 289	234 314

Langsiktige finansiering og kreditter i konsernkontosystemene er avgitt mot erklæring om negativ pant med definerte unntak. Det er stillet bankgaranti for skyldig skattetrekk i konsernet.

NOTE 16 • ANNEN KORTSIKTIG GJELD

(Alle beløp er i 1000 kroner)

	2019	2018
Sertifikatlån (se note 14)	1 060 000	700 000
1. års avdrag av langsiktig gjeld (se note 15)	772 273	1 281 364
Trekk på kassekreditt	104 065	-
Skyldige offentlige avgifter	889 697	892 914
Periodiserte kostnader	1 135 475	1 151 403
Annen kortsiktig gjeld	3 211 081	3 358 832
Kortsiktig gjeld IFRS 16 (se note 8)	2 453 905	-
Sum annen kortsiktig gjeld	9 626 496	7 384 513
Herav rentebærende	4 390 789	2 282 986
Herav rentebærende eks IFRS 16	1 936 884	2 282 986

Annen kortsiktig gjeld inkluderer en rekke ulike poster herunder feriepenger, skattetrekk og Trumf-bonus.

NOTE 17 • FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

(Alle beløp i 1000 kroner)

Finansinntekter	2019	2018
Aksjeutbytte	2 557	18 181
Renteinntekter	74 948	51 869
Positiv verdiutvikling med verdiendring over resultat (se note 18)	-	338
Renteinntekter fordring fremleie (se note 8)	82 814	
Andre finansinntekter	74 990	51 679
Sum finansinntekter	235 309	122 067
Finanskostnader	2019	2018
Rentekostnader	118 464	141 039
Negativ verdiutvikling med verdiendring over resultat (se note 18)	146	1 202
Rentekostnader leieforpliktelse (se note 8)	1 107 760	
Andre finanskostnader	233 809	63 255
Sum finanskostnader	1 460 179	205 496

NOTE 18 • FINANSIELLE INVESTERINGER

(Alle beløp i 1000 kroner)

Balansført verdi av konsernets finansielle poster:

2019	Virkelig verdi over resultat	Sikrings-instrumenter	Lån og fordringer til amortisert kost	Over utvidet resultat	Forpliktelser til amortisert kost	Ikke-finansielle poster	Sum balansført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler								
Anleggsmidler								
Investeringer i aksjer og andeler	-	-	-	106 180	-	-	106 180	106 180
Andre langsiktige fordringer	-	-	517 546	-	-	-	517 546	517 546
Omløpsmidler								
Kundefordringer og andre fordringer	-	-	3 751 547	-	-	1 150 068	4 901 615	4 901 615
Andre finansielle eiendeler	-	5 916	-	-	-	-	5 916	5 916
Bankinnskudd og kontanter	-	-	1 630 894	-	-	-	1 630 894	1 630 894
Sum eiendeler	-	5 916	5 899 987	106 180	-	1 150 068	7 162 151	7 162 151
Forpliktelser								
Langsiktig gjeld								
Langsiktig gjeld	-	-	-	-	5 129 483	-	5 129 483	5 174 963
Andre finansielle forpliktelser	-	8 428	-	-	-	-	8 428	8 428
Kortsiktig gjeld								
Leverandørgjeld	-	-	-	-	4 918 646	-	4 918 646	4 918 646
Annen kortsiktig gjeld	-	-	-	-	7 172 591	-	7 172 591	7 172 697
Andre finansielle forpliktelser	-	2 340	-	-	10	-	2 350	2 350
Sum forpliktelser	-	10 768	-	-	17 220 730	-	17 231 498	17 277 084

2018	Virkelig verdi over resultat	Sikrings-instrumenter	Lån og fordringer til amortisert kost	Over utvidet resultat	Forpliktelser til amortisert kost	Ikke-finansielle poster	Sum balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler								
Anleggsmidler								
Investeringer i aksjer og andeler	-	-	-	96 525	-	-	96 525	96 525
Andre langsiktige fordringer	-	-	1 105 455	-	-	-	1 105 455	1 105 455
Omløpsmidler								
Kundefordringer og andre fordringer	-	-	3 584 879	-	-	1 132 774	4 717 653	4 717 653
Andre finansielle eiendeler	144	20 557	-	-	-	-	20 701	20 701
Bankinnskudd og kontanter	-	-	1 778 162	-	-	-	1 778 162	1 778 162
Sum eiendeler	144	20 557	6 468 496	96 525	-	1 132 774	7 718 496	7 718 496
Forpliktelser								
Langsiktig gjeld								
Langsiktig gjeld	-	-	-	-	4 333 225	-	4 333 225	4 394 990
Andre finansielle forpliktelser	-	43 604	-	-	-	-	43 604	43 604
Kortsiktig gjeld								
Leverandørgjeld	-	-	-	-	5 438 069	-	5 438 069	5 438 069
Annen kortsiktig gjeld	-	-	-	-	7 384 513	-	7 384 513	7 383 553
Sum forpliktelser	-	43 604	-	-	17 155 807	-	17 199 412	17 260 216

Verdivurderingsmetoder:

Aksjer med verdiendring over utvidet resultat:

Gruppen inneholder utelukkende aksjer som ikke er notert på børs eller i annet aktivt marked. Virkelig verdi er fastsatt basert på verdivurderingsmodeller og er verdsatt av uavhengige verdsetterne (Nivå 3 i verdsettelseshierarkiet). Verdsettelse er basert på tilgjengelig informasjon om investeringsobjektene og forventet fremtidig inntjening. På grunn av investeringenes størrelse vil endringer i verdsettelsesforutsetningene ha liten konsekvens for NorgesGruppens samlede resultater og finansielle stilling.

Rente- og valutainstrumenter:

Verdsettes av eksterne parter utelukkende basert på objektiv markedsinformasjon i aktive markeder (Nivå 2 i verdsettelseshierarkiet).

Langsiktig gjeld:

Langsiktige lån er fast- og flytende-rentelån inngått på markedsmessige vilkår. Virkelig verdi på lån som omsettes i aktive markeder er basert på objektiv markedsinformasjon. Første års avdrag av langsiktig gjeld er klassifisert i gruppen annen kortsiktig gjeld.

Leverandørgjeld, kundefordringer, andre fordringer og annen kortsiktig gjeld:

Balanseført verdi anses som et godt estimat på virkelig verdi.

Netto gevinst og tap innregnet i perioden før skatt:

2019	Virkelig verdi over resultat	Sikrings-instrumenter	Lån og fordringer til amortisert kost	Over utvidet resultat	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Resultatført						
Finansiell inntekt	-	299	74 948	2 557	-	77 804
Finansiell kostnad	(146)	(25 233)	-	-	(93 231)	(118 610)
Sum resultatført	(146)	(24 934)	74 948	2 557	(93 231)	(40 806)
Gevinst/tap ført over totalresultat	-	(30 825)	-	-	-	(30 825)
2018						
2018	Virkelig verdi over resultat	Sikrings-instrumenter	Lån og fordringer til amortisert kost	Over utvidet resultat	Andre finansielle forpliktelser	Sum
Resultatført						
Finansiell inntekt	338	-	51 869	18 181	-	70 388
Finansiell kostnad	(1 202)	(38 008)	-	-	(103 031)	(142 241)
Sum resultatført	(864)	(38 008)	51 869	18 181	(103 031)	(71 853)
Gevinst/tap ført over totalresultat	-	26 247	-	-	-	26 247

Instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over resultat er klassifisert som kortsiktige eiendeler eller forpliktelser. Instrumenter som er en del av et sikringsforhold balanseføres i sin helhet som langsiktig dersom gjenværende løpetid for sikringsobjektet er mer enn 12 måneder fra balansedagen, og som kortsiktig dersom gjenværende løpetid for instrumentet er kortere enn 12 måneder fra balansedagen.

Den maksimale kredittrisiko knyttet til NorgesGruppens derivater er virkelig verdi av de instrumenter som er klassifisert som eiendel på balansedagen.

Sikringsforholdene er i hovedsak 100 % effektive i perioden. Finansiell kostnad for sikringsinstrumenter er den effekten sikringsforholdet har hatt for konsernets finanskostnad i perioden.

Valutainstrumenter og kaffeinstrumenter som ikke er bokført som sikringsforhold er definert til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Finansiell inntekt for instrumenter ført midlertidig mot egenkapitalen er mottatt utbytte i perioden.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi fordelt på verdsettelsesnivå	Virkelig verdi	Priser i aktive markeder (Nivå 1)	Basert på observerbare markedsdata (Nivå 2)	Ikke basert på observerbare markedsdata (Nivå 3)
Finansielle eiendeler med verdiendring over utvidet resultat	106 180	-	-	106 180
Sikringsinstrumenter til virkelig verdi	5 916	5 916	-	-
Sum	112 096	5 916	-	106 180

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi fordelt på verdsettelsesnivå	Virkelig verdi	Priser i aktive markeder (Nivå 1)	Basert på observerbare markedsdata (Nivå 2)	Ikke basert på observerbare markedsdata (Nivå 3)
Sikringsinstrumenter til virkelig verdi	10 768	-	10 768	-
Sum	10 768	-	10 768	-

Instrumenter basert på observerbare markedsdata er valutainstrumenter (til virkelig verdi over resultat), samt rente- og valutasikringsinstrumenter. Instrumenter basert på ikke observerbare markedsdata er opsjoner på unoterte aksjer og aksjer midlertidig ført mot egenkapitalen (unoterte aksjer). Det har ikke vært noen overføringer mellom kategoriene i løpet av året.

I all vesentlighet er verdien som knytter seg til eiendeler basert på ikke observerbare markedsdata (Nivå 3) relatert til aksjer midlertidig ført mot egenkapitalen (unoterte aksjer). Følgende tabell viser bevegelsen i perioden for eiendelene som er definert i nivå 3:

	2019
Balansført verdi 1.1	96 525
Tilgang	11 167
Totale gevinster/tap:	
Ført mot resultat	-
Ført mot totalresultat	-
Årets nedskrivninger	(1 511)
Overførsel ut av/inn til nivå 3	-
Balansført verdi 31.12	106 180

NOTE 19 • SKATT

(Alle beløp i 1000 kroner)

Spesifikasjon av skattekostnad i resultatregnskapet	2019	2018
Betalbar skatt	682 438	647 497
Endring i utsatt skatt	-44 726	3 010
Virkning av endring av skattesats	-	(24 487)
Andre poster	-24 146	20 584
Skattekostnad årets resultat	613 566	646 605
	2019	2018
Resultat før skattekostnad	3 040 178	3 056 908
Beregnet skattekostnad etter nominell skattesats	668 839	703 089
Ikke skattepliktige inntekter/ikke fradragsberettigede kostnader	(25 896)	36 570
Virkning av endring av skattesats	-	(24 487)
Andre poster	(29 377)	(68 567)
Sum skattekostnad	613 566	646 605

Gjennomsnittlig skattesats for 2019 er 20,2 % (21,2 % i 2018).

Endringen skyldes i hovedsak endring i permanente forskjeller og virkningen av endret skattesats fra 2018 til 2019.

Ikke skattepliktige inntekter/ikke fradragsberettigede kostnader er i hovedsak mottatt utbytte og ikke skattepliktige-/fradragsberettigede aksjegevinster eller -tap.

Alle NorgesGruppens vesentlige datterselskaper er hjemmehørende i Norge. Det er derfor benyttet en nominell skattesats på 22 % for 2019 (23 % for 2018).

Midlertidige forskjeller	2019	2018
Anleggsmidler	3 704 970	3 515 535
Omløpsmidler	(29 210)	(33 003)
Gevinst- og tapskonto	33 293	41 522
Netto pensjonsforpliktelse	(600 812)	(560 462)
Rett til bruk eiendel/forpliktelse	(409 951)	-
Andre midlertidige forskjeller	(433 161)	(449 894)
Fremførbart underskudd og rentefradrag	(216 023)	(199 835)
Netto midlertidige forskjeller	2 049 106	2 313 863
Netto utsatt skatteforpliktelse	450 803	509 050
Ikke balanseført utsatt skattefordel	42 133	35 918
Netto utsatt skatteforpliktelse i balansen	492 936	544 968
Balanseført utsatt skattefordel	220 707	376 482
Balanseført utsatt skatteforpliktelse	713 643	921 450
	2019	2018
Netto utsatt skatt		
Balanseført verdi 1.1	544 968	564 722
Innregnet mot egenkapitalen	(7 306)	1 722
Innregnet mot resultatet	(44 726)	(21 476)
Balanseført verdi 31.12	492 936	544 968

Konsernet balansefører bare utsatt skattefordel i den grad det forventes at denne kan utnyttes ved fratrukk i annen skattemessig inntekt. Fremførbare underskudd er kun i norske selskaper og kan fremføres i ubegrenset tid. Fremført rentefradrag er ikke balanseført.

Spesifikasjon av skatteeffekter til hver komponent av utvidet resultat i totalresultatoppstillingen:

	2019	2018
Aktuarmessige gevinster og tap på pensjonsordninger	(6 350)	(6 143)
Kontantstrømssikring	(5 874)	7 840
Andre totalresultatposter	4 918	25
Sum skatteeffekt av utvidet resultat	(7 306)	1 722

NOTE 20 • AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen består av 40 000 000 aksjer à kr. 10 pr. 31.12.2019 (40 000 000 pr. 31.12.2018).

Pr. 31.12.2019 eide morselskapet 937 727 egne aksjer, 2,3 % av aksjekapitalen (903 001 pr. 31.12.2018).

Eierstruktur pr. 31.12.2019	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Joh. Johannson Handel AS	29 760 242	74,40 %	74,40 %
Brødrene Lorentzen AS	3 600 000	9,00 %	9,00 %
PETT Kjede og Servicekontor AS	2 529 965	6,32 %	6,32 %
Butikkdrift AS	722 133	1,81 %	1,81 %
Drageset AS	451 663	1,13 %	1,13 %
Kråtun AS	421 306	1,05 %	1,05 %
Sum > 1% eierandel	37 485 309	93,71 %	93,71 %
Sum øvrige aksjonærer og egne aksjer	2 514 691	6,29 %	6,29 %
Totalt antall aksjer	40 000 000	100,00 %	100,00 %

Aksjer kontrollert direkte og indirekte av styrets medlemmer og konsernsjef	Verv	Antall aksjer
Knut Hartvig Johannson	Styrets leder	29 760 242
Sverre Lorentzen	Styremedlem	3 600 000
Jan Magne Borgen	Styremedlem	983
Runar Hollevik	Konsernsjef	0

Styret har frem til generalforsamlingen i 2020 en fullmakt datert 7. mai 2019 til å forhøye aksjekapitalen gjennom nyttegning av aksjer med samlet pålydende inntil kr. 20 000 000 fordelt på inntil 2 000 000 aksjer, hver pålydende kroner 10, uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer.

Generalforsamlingen besluttet 7. mai 2019 å fornye styrets fullmakt til å erverve egne aksjer i NorgesGruppen ASA begrenset til 4 000 000 aksjer, som løper til 7. mai 2022.

NorgesGruppen ASA har forkjøpsrett til aksjer som omsettes. Se erklæring om eierstyring og selskapsledelse i årsrapporten for nærmere beskrivelse.

NorgesGruppen ASA har i perioden ervervet egne aksjer med det formål å benytte disse etter vedtektenes § 11, 7. ledd: «Aksjer som selskapet erverver etter denne bestemmelsen skal

alene kunne disponeres som vederlag ved fusjoner, oppkjøp, kapitalnedsettelse eller andre forretningsmessige disposisjoner i selskapets interesse».

Foreslått utbytte for 2019 for utbetaling til morselskapets aksjonærer er NOK 18,00 pr. aksje (NOK 16,00 for 2018), til sammen TNOK 703 121 (TNOK 625 552 for 2018). Det er i 2019 utbetalt utbytte for 2018 til morselskapets aksjonærer og minoritetsaksjonærer i datterselskaper i konsernet på til sammen TNOK 652 998.

Se oppstilling over endring i egenkapitalen for spesifikasjon av bokført egenkapital.

NOTE 21 • RESULTAT PR. AKSJE

	Aksjer	Egne aksjer	Utestående
Antall aksjer 01.01.	40 000 000	(903 001)	39 096 999
Kjøp/salg av egne aksjer	-	(34 726)	-34 726
Antall aksjer 31.12.	40 000 000	(937 727)	39 062 273

	2019	2018
Majoritetens andel av årsresultat (TNOK)	2 390 020	2 390 656
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer	39 079 636	39 104 137
Resultat pr. utestående aksje (NOK)	61,16	61,14

NorgesGruppen har ingen utestående opsjoner eller lignende som gir utvanning av resultat pr. aksje.

NOTE 22 • NÆRSTÅENDE PARTER

NorgesGruppen ASA og datterselskaper har, direkte og indirekte, mange forretningsmessige relasjoner til flere av personene som anses å være nærstående parter. Med nærstående parter legges til grunn styremedlemmer og ledende ansatte, slik dette er definert i IAS 24.

Alle forhold som gjelder nærstående parter blir behandlet basert på prinsippet om armlengdes avstand. Selskapet har rutiner for oppdatering av nærstående parters forretningsmessige relasjoner til konsernet.

De forhold som dette i stor grad gjelder er kjøp av varer og tjenester, leie av eiendommer, felleseide selskaper og transaksjoner hvor nærstående parter er involvert.

Nærstående part	Posisjon	Involvert selskap	Tjeneste/forbindelse	Omfang
Sverre Lorentzen	Styremedlem i NorgesGruppen ASA	Oluf Lorentzen AS	Leveranser	>200 MNOK
Knut Hartvig Johannson	Styreleder i NorgesGruppen ASA	Joh. Johannson AS	Utleie av eiendommer	10-200 MNOK
		Joh. Johannson Eiendom AS		
Torbjørn Johannson	Styreleder i ASKO Norge AS	Joh. Johannson AS	Utleie av eiendommer	10-200 MNOK
		Joh. Johannson Eiendom AS		
Johan Johannson	Konserndirektør i NorgesGruppen ASA	Joh. Johannson AS	Utleie av eiendommer	10-200 MNOK
Egil Giørtz	Regionsdirektør i NG Møre AS	H.I. Giørtz Sønner AS	Felleseid selskap	10-200 MNOK
Terje Navjord	Økonomidirektør i Kiwi Norge AS	Pett Kjede og Servicekontor AS	Utleie av eiendom	10-200 MNOK
		TNA Holding AS		
Tor Kirkeng	Etableringsdirektør i Kiwi Norge AS	Pett Kjede og Servicekontor AS	Utleie av eiendom	10-200 MNOK
		Kirkeng Eiendom AS		
Knut Hage	Medlem av valgkomiteen i NorgesGruppen ASA og styremedlem i Kiwi Norge AS	CC Gruppen AS	Felleseid selskap	10-200 MNOK
Roald Helgø	Daglig leder i Helgø Meny	Helgø Investering AS	Utleie av eiendom	10-200 MNOK
Guri Størvold	Styremedlem i NorgesGruppen ASA	Zync Communication AS	Konsulenttjenester	<10 MNOK
Jan Magne Borgen	Styremedlem i NorgesGruppen ASA	Borgano AS	Utleie av eiendom	<10 MNOK
Herleif Bergh Nilsen	Regionsdirektør i NG Vestfold/Telemark AS	Kvelde Eiendom AS	Utleie av eiendom	<10 MNOK
Leif Petter Tunold	Kategoridirektør i NorgesGruppen ASA	Tunold Eiendom AS	Utleie av eiendom	<10 MNOK
Dag Freddy Henriksen	Adm. dir. i Matbørsen AS	Bro Reklame AS	Utleie av eiendom	<10 MNOK
Ivar Jørgen Bjøner	Styremedlem i Meny AS	Magnolia System AS	Felleseid selskap	<10 MNOK
Steinar Paulsrud	Styremedlem i Kaffebrenneriet	Kaffebrenneriet AS	Felleseid selskap	<10 MNOK
Thomas Frank Pulpan	Daglig leder i Kaffebrenneriet	Kaffebrenneriet AS	Felleseid selskap	<10 MNOK

I tillegg til de forhold som er nevnt har NorgesGruppen forretningsmessige forhold til selskaper som konsernet eier andeler i, bl.a. BAMA Gruppen AS, som ikke inngår i konsernet.

Ytelser til ledende ansatte og styret er omtalt i note 6.

NOTE 23 • ANDRE DRIFTSINNTEKTER

(Alle beløp i 1000 kroner)

	2019	2018
Leieinntekter (se note 8)	269 188	456 442
Provisjonsinntekter	315 720	314 412
Gevinst ved realisasjon av anleggsmidler	88 203	55 249
Andre inntekter	2 153 625	2 336 823
Sum andre driftsinntekter	2 826 736	3 162 926

Andre inntekter består i hovedsak av tjenesteinntekter i form av kjedemedlemsskap, markedsføringstjenester og regnskapstjenester fra kjøpmannseid virksomhet.

NOTE 24 • LANGSIKTIGE FORDRINGER, KUNDEFORDRINGER OG ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

(Alle beløp i 1000 kroner)

Langsiktige fordringer	2019	2018
Lån til tilknyttede selskaper	235 978	720 335
Langsiktige kundelån	130 633	210 533
Andre langsiktige fordringer	150 936	174 587
Sum langsiktige fordringer	517 546	1 105 455
Herav rentebærende	387 860	996 227
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	2019	2018
Kundefordringer (se note 14)	2 236 733	2 051 521
Kundelån	5 491	9 135
Forskuddsbetalt kostnad	1 150 068	1 132 774
Andre kortsiktige fordringer	1 509 322	1 524 223
Sum kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	4 901 615	4 717 653
Herav rentebærende	575 142	83 068

NOTE 25 • SPESIFIKASJON AV UTVIDET RESULTAT

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Note	Opptjent egenkapital			Minoritetsinteresser	Sum
		Annen egenkapital	Valutaomregningsdifferanser	Verdijusteringer og sikring		
Aktuarmessige gevinster og tap på pensjon	13	(22 514)	-	-	-	(22 514)
Sikring	14	-	-	(20 825)	-	(20 825)
Omregningsdifferanser valuta		-	(7 415)	-	-	(7 415)
Egenkapitaleffekt tilknyttede selskaper		42 580	-	-	-	42 580
Andre utvidede resultatposter		15 273	-	-	2 164	17 437
Sum utvidet resultat 31.12.2019		35 338	(7 415)	(20 825)	2 164	9 263
Aktuarmessige gevinster og tap på pensjon	13	(20 564)	-	-	-	(20 564)
Sikring	14	-	-	26 247	-	26 247
Omregningsdifferanser valuta		-	(3 391)	-	-	(3 391)
Egenkapitaleffekt tilknyttede selskaper		(33 111)	-	-	-	(33 111)
Andre utvidede resultatposter		(14 772)	-	-	14 855	83
Sum utvidet resultat 31.12.2018		(68 448)	(3 391)	26 247	14 855	(30 737)

NOTE 26 • HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har etter balansedagen ikke inntruffet hendelser av vesentlig betydning for det avlagte regnskapet. Tiltakene som er iverksatt av myndighetene for å redusere spredning av koronaviruset vil påvirke hele næringslivet. 2020 vil bli et krevende år også for matbransjen, både på grunn av økte kostnader og økt fravær. Dette til tross for økt omsetning av varer i enkelte butikker. En rekke av våre engroskunder vil oppleve en krevende periode fremover på grunn av tapt salg.

Alternative resultatmål

I henhold til ESMA's retningslinjer vedrørende alternative resultatmål (APM eller «alternative performance measures»), er APM ment som et finansielt måltall for historiske eller framtidige økonomiske resultater, balanse, eller kontantstrøm, til forskjell fra et økonomisk måltall som er definert eller spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering. NorgesGruppen benytter nøkkeltall og resultatmål i sin markedskommunikasjon som er utledet direkte fra det rapporterte årsregnskapet etter IFRS. Det er ikke vurdert hensiktsmessig å foreta justeringer av regnskapsmessig rapporterte tall i beregningen av nøkkeltall eller resultatstørrelser (APM'er). Dette fordi regnskapsmessig rapporterte størrelser for NorgesGruppen etter selskapets oppfatning fremstiller den underliggende driften på en god og balansert måte for regnskapsbrukerne. Det er ingen avstemmingsposter mellom regnskapsmessige størrelser og APM'er. Oversikten under viser de APM'er NorgesGruppen har benyttet og definisjonene av disse. APM'ene er definert og beregnet basert på regnskapsmessige størrelser slik de kan leses direkte ut fra årsregnskapet med tilhørende noter. De benyttede APM'er er brukt konsistent over tid.

NorgesGruppen benytter følgende APM'er:

- EBITDA – Driftsresultat før Av- og nedskrivninger og Inntekt på investering i tilknyttede selskaper
- Driftsresultat EBIT – resultat før finansposter. Inkluderer inntekt på investering i tilknyttede selskaper
- Driftsmargin EBIT – EBIT / Sum driftsinntekter
- Driftsmargin EBITDA – EBITDA / Sum driftsinntekter
- Resultatmargin – Resultat før skatt / Sum driftsinntekter
- Avkastning på anvendt kapital – EBIT / gjennomsnittlig egenkapital og netto rentebærende gjeld
- Netto rentebærende gjeld - Rentebærende gjeld fratrukket rentebærende fordringer og bankinnskudd/kontantbeholdning, se note 14.

De benyttede nøkkeltallene og resultatmålene NorgesGruppen benytter i markedskommunikasjonen gir et godt bilde av den løpende driften og finansielle måloppnåelsen for konsernet. De benyttede måltallene representerer viktigste finansielle nøkkeltall som ledelsen styrer etter.

Finansielle nøkkeltall for konsernet

Resultat		2019 eks IFRS 16	2018	2017	2016	2015
Driftsinntekter	NOK mill.	90 504	87 813	85 632	80 162	76 224
EBITDA ¹⁾	NOK mill.	5 325	4 992	5 238	4 846	4 729
Driftsresultat (EBIT)	NOK mill.	3 650	3 140	3 052	3 266	3 170
Resultat før skatt	NOK mill.	3 450	3 057	2 778	3 164	3 001
Årsresultat	NOK mill.	2 746	2 410	2 090	2 465	2 361
Aksjer						
Fortjeneste pr aksje ²⁾	NOK	69,34	61,14	52,33	62,3	59,58
Totalt antall aksjer pr. 31.12.	1000 aksjer	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Utbytte pr. aksje	NOK	18,00	16,00	16,00	16,00	15,00
Kapital						
Totalkapital	NOK mill.	41 248	39 171	37 678	36 382	35 104
Egenkapital	NOK mill.	21 930	19 843	18 135	16 728	14 820
Egenkapitalandel	%	53,2	50,7	48,1	46,0	42,2
Netto rentebærende gjeld	NOK mill.	4 467	3 791	4 177	5 578	7 100
Lønnsomhet						
Driftsmargin EBITDA ³⁾	%	5,9	5,7	6,1	6,0	6,2
Driftsmargin ⁴⁾	%	4,0	3,6	3,6	4,1	4,2
Resultatmargin ⁵⁾	%	3,8	3,5	3,2	3,9	3,9
Avkastning på anvendt kapital ⁶⁾	%	14,6	13,7	13,7	14,8	15,0

¹⁾ Driftsresultat før av- og nedskrivninger og inntekt på investering i tilknyttede selskaper

²⁾ Årsresultat til majoritets interesser / gjennomsnittlig antall utestående aksjer

³⁾ EBITDA / Driftsinntekter

⁴⁾ Driftsresultat / Driftsinntekter

⁵⁾ Resultat før skatt / Driftsinntekter

⁶⁾ EBIT /Gjennomsnittlig (egenkapital + netto rentebærende gjeld)

NorgesGruppen ASA

Resultatregnskap - morselskap

(Alle beløp i 1000 kroner)	Note	2019	2018
Andre driftsinntekter	13	478 932	280 432
Sum driftsinntekter		478 932	280 432
Lønnskostnader	3	(209 938)	(213 000)
Andre driftskostnader		(331 562)	(223 694)
Av- og nedskrivninger	5	(18 294)	(8 218)
Sum driftskostnader		(559 794)	(444 912)
Driftsresultat		(80 863)	(164 480)
Inntekt på investering i datterselskap	2	1 422 297	1 400 000
Inntekt på investering i tilknyttede selskap	6	111 388	112 974
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	13	576 456	423 439
Finansinntekter		30 358	75 634
Finanskostnader		(672 223)	(519 851)
Netto finansresultat		1 468 276	1 492 196
Resultat før skattekostnad		1 387 414	1 327 715
Skattekostnad	11	3 804	(242 931)
ÅRSRESULTAT		1 391 217	1 084 784
Avsatt utbytte		703 121	625 552
Avsatt til annen egenkapital		688 097	459 233
Sum overføringer		1 391 217	1 084 784

NorgesGruppen ASA

Balanse 31. desember – morselskap

(Alle beløp i 1000 kroner)	Note	2019	2018
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	11	84 938	75 223
Goodwill	5	954	3 408
Andre immaterielle eiendeler	5	29 736	45 225
Sum immaterielle eiendeler		115 628	123 855
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre og inventar	5	1 378	1 730
Sum varige driftsmidler		1 378	1 730
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	2	20 184 868	20 184 868
Lån til foretak i samme konsern	4	8 039 501	6 855 257
Investeringer i tilknyttede selskaper	6	117 074	117 074
Investeringer i aksjer og andeler		1 726	1 726
Andre fordringer		35	14 057
Sum finansielle anleggsmidler		28 343 205	27 172 982
Sum anleggsmidler		28 460 211	27 298 567
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	4	20 429	7 009
Andre fordringer	4	1 889 216	1 878 156
Sum fordringer		1 909 645	1 885 165
Bankinnskudd og kontanter		6 526	22 988
Sum omløpsmidler		1 916 170	1 908 153
SUM EIENDELER		30 376 381	29 206 720

NorgesGruppen ASA

Balanse 31. desember – morselskap

(Alle beløp i 1000 kroner)	Note	2019	2018
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	12	400 000	400 000
Egne aksjer	12	(9 377)	(9 030)
Overkurs	12	1 434 239	1 434 239
Sum innskutt egenkapital		1 824 862	1 825 209
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	12	10 797 794	10 148 708
Sum opptjent egenkapital		10 797 794	10 148 708
Sum egenkapital		12 622 655	11 973 917
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	7	379 514	351 619
Sum avsetning for forpliktelser		379 514	351 619
Annen langsiktig gjeld			
Obligasjonslån	8	2 700 000	2 440 000
Gjeld til kredittinstitusjoner	8/10	2 415 373	1 880 916
Sum annen langsiktig gjeld		5 115 373	4 320 916
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	8/10	771 273	1 280 364
Sertifikatlån	8/10	1 060 000	700 000
Leverandørgjeld	4	44 334	37 828
Betalbar skatt	11	-	242 132
Skyldige offentlige avgifter		18 474	32 382
Avsatt utbytte	12	703 121	625 552
Annen kortsiktig gjeld	4/8	9 661 637	9 642 009
Sum kortsiktig gjeld		12 258 839	12 560 268
Sum gjeld		17 753 726	17 232 804
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		30 376 381	29 206 720

Oslo 25. mars 2020
I styret for NorgesGruppen ASA

Knut Hartvig Johannson
Styrets leder

Sverre Lorentzen

Hilde Vatne

Guri Størvold

Ørjan Svanevik

Gisele Marchand

Jan Magne Borgen

Lise Hanne Midtgaard

Mats Gunnar Knudsen

Cecilie Blindern Myhre

Runar Hollevik
Konsernsjef

NorgesGruppen ASA

Kontantstrømoppstilling - morselskap

(Alle beløp i 1000 kroner)

	2019	2018
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:		
Resultat før skattekostnad	1 387 414	1 327 715
Periodens betalte skatt	(242 132)	(156 091)
Avskrivninger	8 042	8 218
Nedskrivninger	10 253	-
Pensjonskostnad uten kontanteffekt	1 023	4 018
Utbytte uten kontanteffekt	(1 422 297)	(1 400 000)
Endring i kundefordringer	(13 420)	297 206
Endring i leverandørgjeld	6 506	(78 851)
Endring i andre tidsavgrensningsposter	66 688	270 214
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	(197 923)	272 429
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:		
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-	(1 759)
Utbetaling ved kjøp av finansielle anleggsmidler/kapitalutvidelser		(2 578 100)
Endring i lån til tilknyttede selskaper		328 059
Endring i andre langsiktige fordringer	14 022	(2 098 018)
Endring i langsiktige utlån til konsernselskap	(1 184 244)	247 531
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(1 170 222)	(4 102 287)
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:		
Netto innbetaling/utbetaling ved opptak/nedbetaling av langsiktig gjeld	204 255	758 812
Endring i kortsiktig gjeld	391 377	1 572 963
Endring av egne aksjer	(18 487)	(11 454)
Utbetaling av utbytte	(625 462)	(625 774)
Inn- og utbetalinger av konsernbidrag	1 400 000	1 500 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 351 683	3 194 547
Netto endring i bankinnskudd og kontanter	(16 462)	(635 310)
Beholdning av bankinnskudd og kontanter pr. 01.01	22 988	658 299
Beholdning av bankinnskudd og kontanter pr. 31.12.	6 526	22 988

NorgesGruppen ASA

Noter til årsregnskapet – morselskap

NOTE 1 • REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge.

Inntekter

Inntekter resultatføres når de er opptjent, det vil si når både risiko og kontroll hovedsakelig er overført til kunden. Inntektsføring skjer normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer eller tjenester.

Kostnader

Kostnader sammenstilles med og resultatføres samtidig med tilhørende inntekt.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp og består av avsatte skyldig bonuser, periodiserte kostnader og annen kortsiktig gjeld hvor av en mindre andel er rentebærende.

Anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk for virksomheten. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler føres opp i balansen til anskaffelseskost og avskrives lineært over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Nedskrivning på anleggsmidler er vurdert i henhold til Foreløpig Norsk Regnskapsstandard om nedskrivning av anleggsmidler. Dette innebærer at det ved indikasjon på verdifall foretas en vurdering av gjenvinnbart beløp av anleggsmidlene. Dersom gjenvinnbart beløp er mindre enn regnskapsført

verdi foretas nedskrivning. Reversering (ikke goodwill) foretas dersom forutsetningene for nedskrivning ikke lenger er til stede. Gjeld som forfaller til betaling senere enn ett år etter balansedagen er klassifisert som langsiktig gjeld. 1. års avdrag av langsiktig gjeld er klassifisert som kortsiktig gjeld. Langsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Immaterielle eiendeler

Goodwill er oppført i balansen til historisk anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger. Goodwill avskrives over antatt levetid som er sannsynliggjort ved kalkyler i forbindelse med oppkjøpet. Nedskrivning på anleggsmidler er vurdert i henhold til Foreløpig Norsk Regnskapsstandard for nedskrivning av anleggsmidler. Dette innebærer at det ved indikasjon på verdifall foretas en vurdering av gjenvinnbart beløp av anleggsmidlene. Dersom gjenvinnbart beløp er mindre enn balanseført verdi foretas nedskrivning.

Finansielle derivater

Rentederivater som rentebytteavtaler og FRAer er inngått for å sikre fremtidig rentekostnader og er regnskapsmessig behandlet som sikring. Urealisert gevinst/tap på fastrenteposisjoner som er knyttet til rentebærende balanseposter regnskapsføres ikke.

Aksjer i datterselskaper

Datterselskaper er selskaper hvor man har bestemmende innflytelse. Datterselskaper er behandlet etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Nedskrivninger foretas dersom antatt virkelig verdi er lavere enn kostpris og dette ikke er av forbigående art.

Andre aksjer og aksjer i tilknyttede selskaper

Investeringer tilknyttede selskaper og i andre selskaper er klassifisert som anleggsmidler og er bokført til opprinnelig kostpris. Nedskrivninger foretas enkeltvis dersom antatt

virkelig verdi er lavere enn kostpris og dette ikke er av forbigående art. Mottatte utbytter inntektsføres som finansinntekt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Ytelsesbaserte pensjonsordninger regnskapsføres i henhold til IAS 19, i tråd med NRS 6. Forpliktelsen knyttet til selskapets usikrede driftspensjonsordning avsettes på grunnlag av avtalte beløpsmessige opptjente rettigheter. Avsatte forpliktelser er et mål på nåverdien av fremtidige pensjonsytelser. Pensjonsforpliktelsen balanseføres som langsiktig forpliktelse. Periodens pensjonskostnad inngår i lønnskostnader.

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

Innskuddsbaserte pensjonsordninger periodiseres i henhold til sammenstillingsprinsippet ved at pensjonspremien resultatføres når den påløper.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner er ført direkte mot egenkapitalen.

Leieavtaler

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og avkastning av eiendelen til selskapet (finansiell leasing), balanseføres under varige driftsmidler og avskrives planmessig. Ved andre leieavtaler (operasjonell leasing) resultatføres leien lineært over leieperioden som andre driftskostnader. NorgesGruppen ASA har pr. 31. desember 2019 kun operasjonelle leieavtaler.

NOTE 2 • DATTERSELSKAP

(Alle beløp er i 1000 kroner)

Datterselskap av NorgesGruppen ASA	Forretnings-kontor	Eier-/stemmeandel	Resultat	Egenkapital
ASKO Norge AS	Oslo	100 %	289 761	1 647 176
Kiwi Butikkdrift AS	Lier	100 %	(51)	4 943 398
Meny Butikkdrift AS	Oslo	100 %	1	2 570 639
NorgesGruppen Merkevarer AS	Oslo	100 %	(236)	1 587 489
NorgesGruppen Eiendom Holding AS	Oslo	100 %	38	4 059 841
Kiwi Norge AS	Lier	100 %	66 041	591 576
Kjøpmannshuset Norge AS	Oslo	100 %	(659)	117 555
Meny AS	Oslo	100 %	(2 353)	36 369
Kjøpmannshuset Butikkdrift AS	Oslo	100 %	(1 617)	246 433
NorgesGruppen Detalj AS	Oslo	100 %	(2 289)	1 434 796
Kiwi Minidrift AS	Lier	100 %	170 079	357 213
NorgesGruppen Forbrukerservice AS	Oslo	100 %	46 649	169 380
NorgesGruppen Servicehandel AS	Oslo	100 %	3 005	239 262
NorgesGruppen KonsernAnskaffelser AS	Oslo	100 %	28 400	127 158
NorgesGruppen Retail AS	Oslo	100 %	(153 548)	1 582 171
NorgesGruppen Fellestjenester AS	Oslo	100 %	(2 219)	14 249
NorgesGruppen Finans Holding	Oslo	100 %	(589)	2 578 097

Inntekt på investeringer i datterselskap gjelder konsernbidrag fra døtre.

NOTE 3 • LØNNKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE M.M.

(Alle beløp i 1000 kroner)

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger	145 816	156 146
Folketrygdavgift	22 763	24 117
Pensjonskostnad (note 7)	22 633	23 447
Andre ytelser	18 727	9 291
Sum	209 938	213 000
Antall årsverk sysselsatt	107	104

Lån til ansatte

Lån til ansatte utgjør TNOK 301.

For informasjon om ytelser til ledende ansatte og honorarer til styret, revisjonsutvalg mv. se note 5 til konsernregnskapet.

Godtgjørelser til revisor (eks. MVA)	2019	2018
Lovpålagt revisjon Deloitte AS	1 080	888
Andre attestasjonstjenester	45	20
Andre tjenester utenfor revisjonen	10	103

Deloitte Advokater DA, et samarbeidende selskap med Deloitte AS, har i tillegg levert tjenester for TNOK 857 i 2019.

NOTE 4 • MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Kundefordringer		Andre kortsiktige fordringer		Lån til foretak i samme konsern	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Mellomværende med konsernselskap	20 142	7 009	1 836 337	1 744 400	8 039 501	6 855 257

	Leverandørgjeld		Annen kortsiktig gjeld	
	2019	2018	2019	2018
Mellomværende med konsernselskap	9 776	13 669	840 000	9 226 128

Andre kortsiktige fordringer knytter seg til konsernbidrag og 1. års avdrag langsiktige fordringer. Annen kortsiktig gjeld knytter seg til mellomværende med NorgesGruppen Finans AS.

NOTE 5 • VARIGE DRIFTSMIDLER, GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER

(Alle beløp i 1000 kroner)

Regnskapsåret 2019	Driftsløsøre og inventar	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost 01.01.19	2 265	84 092	90 157
Avgang	-	-	24 369
Anskaffelseskost 31.12.19	2 265	84 092	114 526
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.19	534	80 684	44 932
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-24 369
Årets avskrivninger	352	2 454	5 236
Årets nedskrivninger	-	-	10 253
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.19	887	83 138	36 052
Balanseført verdi 31.12.19	1 378	954	78 474
Økonomisk levetid	3–20 år	10–20 år	10–20 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

Andre immaterielle eiendeler består av varemerker.

Forventet økonomisk levetid for goodwill

Selskapet har gjennom fusjoner og oppkjøp ervervet goodwill som er av strategisk betydning for å bevare og styrke konsernets strategiske markedsposisjon både i engros- og detaljvirksomheten. Den økonomiske levetiden for selskapets goodwill er således vurdert til å overstige 5 år.

NOTE 6 • INVESTERING I TILKNYTTETE SELSKAP

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Forretnings- kontor	Eier/ stemmeandel	Resultat	Egenkapital	Balansført verdi
BAMA Gruppen AS	Oslo	45,5 %	337 000	1 700 000	116 852
Andre					222
Sum					117 074

Inntekt på investering i tilknyttede selskap gjelder mottatt utbytte.

NOTE 7 • PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTELSER

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Selskapet har etablert en innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Selskapet betaler faste bidrag til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Tilskuddet utgjør fra 3 til 8 % av pensjonsgrunnlaget. 114 ansatte omfattes av ordningene. Kostnadsført tilskudd inngår i lønnskostnaden og utgjør kr. 5 300 131 i 2019.

Selskapet har ytelsesbaserte driftspensjonsordning for enkelte ansatte og pensjonister. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Pensjonsforpliktelsene er som hovedregel ikke sikret gjennom innbetaling av premie til livselskap. Antall medlemmer i ordningen pr. 2019 er 3 aktive og 4 pensjonister.

Selskapet har en usikret ordning som dekker pensjonsgrunnlaget over 12 G. Årets kostnad knyttet til usikret driftspensjonsordning for ansatte med lønn over 12 G utgjør kr. 5 755 733. Antall medlemmer i ordningene pr. 2019 er 20 aktive og 1 pensjonist. Balanseførte forpliktelser og årets kostnad er inkludert i oppstillingen nedenfor.

(Alle beløp i 1000 kroner)	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	5 167	5 507
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	6 410	5 467
Kostnadsført tilskudd til innskuddsordningen	5 300	5 236
Årets kostnad usikret driftspensjonsordning	5 756	7 264
Netto pensjonskostnad	22 633	23 474

Brutto pensjonsforpliktelse	2019	2018
Brutto pensjonsforpliktelse	379 514	351 619
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	379 514	351 619

Estimatavvik ført mot egenkapitalen 31.12	(26 872)	(28 023)
--	-----------------	-----------------

Forutsetninger	2019	2018
Diskonteringsrente	2,30%	2,60 %
Årlig lønnsvekst	2,25%	2,75 %
Årlig G-regulering	2,00%	2,50 %
Frivillig avgang/turnover	2,29 %	2,29 %
Benyttet uføretariff	KU	KU
Benyttet demografisk tariff	K2013BE	K2013BE

NOTE 8 • FINANSIERING

(Alle beløp i 1000 kroner)

Noten viser hvorledes selskapets rentebærende gjeld er finansiert. I tabellen er gjelden fordelt på finansieringstyper og forfallsår. I tillegg vises de langsiktige ubenyttede trekkrammer som selskapet kan trekke opp ved behov samt forfallsår for disse.

Finansiering 31.12.2019

Forfall	< 3 mnd	3-12 mnd	1-2 år	2-5 år	> 5 år	Sum
Obligasjonslån	-	640 000	700 000	1 500 000	500 000	3 340 000
Trukne trekkrammer hos kredittinstitusjoner	-	131 273	802 701	1 469 814	142 857	2 546 645
Sum	-	771 273	1 502 701	2 969 814	642 857	5 886 645

Langsiktige ubenyttede trekkrammer	-	900 000	800 000	2 362 809	-	4 062 809
------------------------------------	---	---------	---------	-----------	---	-----------

Kortsiktige ubenyttede trekkrammer kommer i tillegg.

	ISIN	Rente	Løpetid	Beløp
Børsnoterte obligasjonslån pr. 31.12.2019	NO 001 0695109	3,80%	2013/2020	650 000
	NO 001 0709512	Flytende	2014/2021	700 000
	NO 001 0758477	Flytende	2016/2022	500 000
	NO 001 0787823	Flytende	2017/2023	300 000
	NO 001 0720683	3,25 %	2014/2024	300 000
	NO 001 0843121*	Flytende	2019/2024	400 000
	NO 001 0869670*	Flytende	2019/2025	500 000
Sum				3 350 000

*Grønne obligasjoner

Obligasjoner eid av NorgesGruppen (10 000)

Sum balanseført 3 340 000

Herav 1. års avdrag klassifisert som kortsiktig gjeld. 640 000

Av de bokførte obligasjonene er NOK 900 000 000 grønne og øremerket prosjekter innenfor miljøvennlig transport, miljøbygg og fornybar energi. Eksempler på prosjekter som er finansiert gjennom de grønne lånene er vindmøller som er etablert av ASKO Fornybar, samt

hydrogenanlegg med tilhørende hydrogenlastebiler i ASKO Norge. Den grønne finansieringen skal være øremerket på egen konto og det vil rapporteres årlig i en separat rapport at NorgesGruppen er i henhold til det grønne rammeverket.

	ISIN	Rente	Løpetid	Beløp
Børsnoterte sertifikatlån pr. 31.12.2019	NO 001 0868490	2,10 %	11.11.2019-10.02.2020	300 000 000
	NO 001 0870934	2,12 %	05.12.2019-09.03.2020	300 000 000
	NO 001 0871254	2,16 %	10.12.2019-13.01.2020	300 000 000
	NO 001 0840234	2,12 %	19.12.2019-09.03.2020	160 000 000
Sum				1 060 000 000

Finanskostnader består hovedsakelig av rentekostnader knyttet til konsernkontoordningen og rentekostnader på lån.

NOTE 9 • FINANSIELL RISIKO

NorgesGruppen har som målsetning å følge den generelle utviklingen i pengemarkedsrentene. Samtidig foretas det disponeringer for å dempe effektene av kortsiktige svingninger i rentemarkedene. Gjeldsporteføljens rentebindingsprofil dannes gjennom valg av rentestruktur på selskapets lån og gjennom å benytte rentederivater som rentebytteavtaler og FRAer. Det blir løpende målt durasjon på renteinstrumentene sammen med de langsiktige lånene. Renteinstrumentene i konsernet er inngått av morselskapet.

(Alle beløp i 1000 kroner)

Forfallsår for renteinstrumentene	< 3 mnd	3-12 mnd	1-2 år	2-5 år	> 5 år	Sum
Nominelt beløp 31.12.2019	100 000	200 000	300 000	400 000	700 000	1 700 000

	2019	2018
Kursverdi renteinstrumenter	(8 428)	(43 604)

Urealisert gevinst/tap på fastrenteposisjoner viser den verdien ved under-/overkurs som ville oppstått om fastrenteposisjonene ble realisert ved årsskiftet. Urealisert gevinst/tap på fastrenteposisjoner (se tabell) er ikke regnskapsført da de knytter seg til underliggende balanseposter og periodiseres tilsvarende.

NOTE 10 • PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR

(Alle beløp i 1000 kroner)

Langsiktige trekkrammer i bank, obligasjonslån, sertifikatlån og kreditter i konsernkontosystemene er avgitt mot negativ pantsettelseserklæring. Selskapets eiendeler er ikke stillet som sikkerhet for gjeld og forpliktelser.

Garantiansvar	2019	2018
Lån/gjeldsbrev/kassekreditter	-	2 500
Annet	392 799	515 087
Sum	392 799	517 587

Morselskapet står sammen med øvrige deltagende selskaper i konsernet solidarisk ansvarlig for trekk knyttet til konsernkontoavtaler, og gir i noen tilfeller understøttelseserklæringer for de samme selskapene. Langsiktige trekkrammer i bank og kreditter i konsernkontosystemene er avgitt mot negativ pantsettelseserklæring. Det er stillet bankgaranti for skyldig skattetrekk.

NOTE 11 • SKATT

(Alle beløp i 1000 kroner)

Spesifikasjon av skattekostnad i resultatregnskapet	2019	2018
Betalbar skatt	-	242 132
Endring i utsatt skatt	(3 804)	(2 620)
Virkning av endring av skattesats	-	3 419
Skattekostnad årets resultat	(3 804)	242 931
Beregning av årets skattegrunnlag	2019	2018
Regnskapsmessig resultat før skatt	1 387 414	1 327 715
Endring i midlertidige forskjeller	45 661	39 695
Permanente forskjeller	(1 555 372)	(1 535 983)
Mottatt konsernbidrag med skattemessig virkning	122 297	1 221 321
Årets skattegrunnlag	-	1 052 748
Betalbar skatt	-	242 132
Balanseført betalbar skatt	-	242 132

Permanente forskjeller består i 2019 i hovedsak av tilbakeføring av resultatført konsernbidrag, gevinst/tap ved realisasjon av aksjer og mottatt utbytte.

Midlertidige forskjeller	2019	2018
Anleggsmidler	(9 120)	8 010
Gevinst- og tapskonto	2 552	3 189
Netto pensjonsforpliktelse	(379 514)	(351 619)
Andre midlertidige forskjeller	-	(1 500)
Netto midlertidige forskjeller	(386 082)	(341 920)
Netto utsatt skatteforpliktelse i balansen	(84 938)	(75 223)

Endringer i utsatt skatt	2019	2018
Balanseført verdi 1.1.	(75 223)	(69 857)
Innregnet mot egenkapitalen	(5 912)	(6 165)
Innregnet mot resultatet	(3 804)	799
Balanseført verdi 31.12.	(84 938)	(75 223)

NOTE 12 • EGENKAPITAL

(Alle beløp i 1000 kroner)

	Aksje- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.18	400 000	(9 030)	1 434 239	10 148 707	11 973 917
Endring egne aksjer		(347)		(18 140)	(18 487)
Aktuarmessige gevinster og tap				(20 961)	(20 961)
Avsatt utbytte				(703 121)	(703 121)
Årets resultat				1 391 217	1 391 217
Egenkapital 31.12.19	400 000	(9 377)	1 434 239	10 797 702	12 622 566

Styret har frem til generalforsamlingen i 2020 en fullmakt datert 7. mai 2019 til å forhøye aksjekapitalen gjennom nytegning av aksjer med samlet pålydende inntil kr. 20 000 000 fordelt på inntil 2 000 000 aksjer, hver pålydende kroner 10, uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer.

Generalforsamlingen besluttet 7. mai 2019 å fornye styrets fullmakt til å erverve egne aksjer i NorgesGruppen ASA begrenset til 4 000 000 aksjer, som løper til 7. mai 2022.

NorgesGruppen ASA har forkjøpsrett til aksjer som omsettes. Se erklæring om eierstyring og selskapsledelse i årsrapporten for nærmere beskrivelse.

NorgesGruppen ASA har i perioden ervervet egne aksjer med det formål å benytte disse etter vedtektenes § 11, 7. ledd: «Aksjer som selskapet erverver etter denne bestemmelsen skal alene kunne disponeres som vederlag ved fusjoner, oppkjøp, kapitalnedsettelse eller andre forretningsmessige disposisjoner i selskapets interesse».

Foreslått utbytte for 2019 for utbetaling til morselskapets aksjonærer er NOK 18,00 pr. aksje (NOK 16,00 for 2018), til sammen TNOK 703 121 (TNOK 625 552 for 2018). Det er i 2019 utbetalt utbytte for 2018 til morselskapets aksjonærer og minoritetsaksjonærer i datterselskaper i konsernet på til sammen TNOK 649 048.

Se oppstilling over endring i egenkapitalen for spesifikasjon av bokført egenkapital.

NOTE 13 • NÆRSTÅENDE PARTER

Selskapet har i løpet av 2019 hatt transaksjoner med konsernselskaper. Inntektene fordeler seg hovedsakelig på medlemsavgifter og renteinntekter. Medlemsavgiftene relaterer seg til avgifter fra butikkene, samt avgifter til finansiering av konsernfunksjon og detalj- og regionsapparat. Disse beløper seg til TNOK 360 424 for 2019, hvorav TNOK 102 485 knytter seg til etableringsavgift til detalj- og regionselskaper. Renteinntekter på utlån til konsernselskaper var i 2019 på TNOK 261 727.

Kostnader til konsernselskaper fordeler seg på leiekostnader, tjenester fra tjenesteytende virksomhet, andre varekjøp og rentekostnader. Selskapets leiekostnader til konsernselskaper beløper seg til TNOK 17 882. Tjenester fra tjenesteytende virksomhet er på totalt TNOK 220 120 og varekjøp i 2019 er på totalt TNOK 52. Rentekostnader til konsernselskaper utgjør TNOK 11 799.

Erklæring fra styrets medlemmer og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at:

- konsernregnskapet for 2019 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med de krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- årsregnskapet for morselskapet for 2019 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.
- regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Oslo 25. mars 2020
I styret for NorgesGruppen ASA

Knut Hartvig Johannson
Styrets leder

Sverre Lorentzen

Hilde Vatne

Guri Størvold

Ørjan Svanevik

Gisele Marchand

Jan Magne Borgen

Lise Hanne Midtgaard

Mats Gunnar Knudsen

Cecilie Blindern Myhre

Runar Hollevik
Konsernsjef

Revisjonsberetning

Deloitte.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway
Tel: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i NorgesGruppen ASA

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert NorgesGruppen ASAs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, totalresultatoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til NorgesGruppen ASA per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet NorgesGruppen ASA per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2019. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. De sentrale forholdene vi har identifisert i revisjonen er:

- IT-systemer i varekretsløpet
- Bonuser, rabatter og markedsstøtte fra leverandører
- Verdsettelse av goodwill

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NISE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening Organisasjonsnummer: 980 211 282

Deloitte.

side 2
Uavhengig revisors beretning -
NorgesGruppen ASA

IT-systemer i varekretsløpet

Beskrivelse av sentrale forhold

NorgesGruppens IT-systemer er både egenutviklede og standardiserte, med ulik grad av tilpasninger og er sentrale for registrering av transaksjoner og regnskapsføring av disse. Det vises til nærmere omtale av utvikling, forvaltning og drift av IT-systemene i styrets årsberetning.

God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.

Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold

Vi opparbeidet forståelse for IT-kontrollmiljøet i konsernet og testet på utvalgsbasis:

- Endringshåndtering og tilgangsstyring for de sentrale systemene som genererer finansiell informasjon, herunder NorgesGruppens prosesser og kontroller for oppfølging av serviceleverandør. Våre revisjons handlinger på dette området involverte bruk av egne IT-spesialister.
- At relevante applikasjonskontroller har virket etter intensjonen gjennom året, gjennom direkte testing og analyser av fulle populasjoner.
- Manuelle kontroller og avstemminger som NorgesGruppen gjennomfører for å påse at overføringene mellom ulike systemer er skjedd på en fullstendig, nøyaktig og pålitelig måte.

Videre vurderte vi om enkeltstående og isolert sett ubetydelige feil i den finansielle rapporteringen kunne skyldes systematiske feil eller mangler i konsernets IT-systemer.

Bonuser, rabatter og markedsstøtte fra leverandører

Beskrivelse av sentrale forhold

NorgesGruppen inngår avtaler med en rekke leverandører på vegne av alle enhetene i konsernet og de eksterne medlemmene av NorgesGruppens butikkjeder. Avtalene inneholder blant annet betingelser om priser og rabatter. I tillegg gjøres det avtaler om markedsstøtte med leverandørene. NorgesGruppen fordeler mottatte bonuser, rabatter og markedsstøtte til butikkene som inngår i butikkjedene (egeneide og kjøpmanseide) og øvrige kundegrupper, basert på inngåtte avtaler.

Det vises til omtale i årsberetningen og note 3 til konsernregnskapet.

Omfanget av avtaler om bonuser, rabatter og markedsstøtte er betydelig og er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.

Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold

Vi opparbeidet forståelse for konsernets avtalestrukturer og avtaleelementer, samt etablerte prosesser og kontroller knyttet til bonuser, rabatter og markedsstøtte. Vi har også:

- Testet utforming og effektivitet på et utvalg av selskapets relevante kontroller (automatiske og manuelle) som skal sikre at bonuser, rabatter og markedsstøtte blir mottatt og fordelt i henhold til avtaler.
- Innhentet et utvalg av avtaler med leverandørene og testet at bonuser, rabatter og markedsstøtte er mottatt i henhold til avtale.
- Testet at mottatte bonuser, rabatter og markedsstøtte er viderefordelt i henhold til kjedeavtaler og øvrige inngåtte avtaler.

Vi utførte analytiske substanshandlinger omkring marginutvikling i egneide butikker og grossistledd i forhold til forventning.

Verdsettelse av goodwill

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Det vises til omtale av verdsettelse av goodwill i note 3 og 10 til konsernregnskapet.</p> <p>Konsernet har balanseført goodwill på 5,2 milliarder kroner per 31. desember 2019. Goodwill knytter seg til kjøp av virksomheter over mange år. Konsernet har vurdert den enkelte virksomhet som kontantgenererende enhet.</p> <p>Goodwill vurderes minst årlig for varig verdifall per kontantgenererende enhet. Ledelsen estimerer i denne sammenheng gjenvinnbart beløp av den enkelte kontantgenererende enhet. Slike verdiberegninger er basert på ledelsens skjønn om viktige forutsetninger, som fremtidige kontantstrømmer og relevant diskonteringsrente. Verdsettelse av goodwill har derfor vært et sentralt forhold i revisjonen.</p>	<p>Vi opparbeidet forståelse for konsernets prosesser og internkontroll knyttet til verdsettelse av goodwill. Handlingene inkluderte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering av metodisk tilnærming mot kravene i regnskapsstandarden IAS 36 <i>Verdifall på eiendeler</i>. • Bruk av intern verdsettelsesekspert for kontroll av matematisk nøyaktighet i de anvendte verdsettelsesmodellene. • Vi opparbeidet forståelse for og testet de viktigste forutsetningene om forventede fremtidige kontantstrømmer og grunnlaget for disse, herunder forventet marginbilde og vekstrate. • Bruk av intern verdsettelsesekspert for å vurdere anvendt diskonteringsrente, samt sammenligning mot uavhengige kilder. • Vi foretok etterfølgende analyse av tidligere års forventede fremtidige kontantstrømmer mot faktisk oppnådde kontantstrømmer for å vurdere påliteligheten av ledelsens estimat. • Vi vurderte innholdet i note 3 og 10 i konsernregnskapet vedrørende verdsettelse av goodwill.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilberlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er

sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernselskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Deloitte.side 5
Uavhengig revisors beretning -
NorgesGruppen ASA

Av de sakene vi har kommunisert med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 25. mars 2020
Deloitte AS**Reidar Ludvigsen**
statsautorisert revisor

Erklæring om eierstyring og selskapsledelse

NorgesGruppen følger den til enhver tid gjeldende norske anbefaling for eierstyring og selskapsledelse og regnskapslovens § 3-3b. Fullstendig anbefaling er tilgjengelig på www.nues.no. Nedenfor beskrives hovedtrekkene i NorgesGruppens prinsipper i henhold til de 15 punktene i anbefalingen. Erklæringen er avgitt av styret i NorgesGruppen.

PKT 1: REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPsledelse

NorgesGruppen er opptatt av god virksomhetsstyring som skal bidra til å gi tillit til konsernet, godt omdømme og høy verdiskapning over tid. Integritet og etisk standard i alle ledd av konsernets virksomhet er av vesentlig betydning for opprettholdelse av konsernets tillit og omdømme. Styret er ansvarlig for konsernets eierstyring og selskapsledelse.

NorgesGruppen ASAs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse samsvarer i all hovedsak med Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse av 17. oktober 2018. Avvik fra anbefalingen omtales under hvert punkt.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 2: VIRKSOMHET

Vedtektene for NorgesGruppen har følgende formålparagraf:

"Selskapets virksomhet er å drive forretningsvirksomhet med hovedvekt på strømlinjeforming av engros- og detaljfunksjonen, samt relevant produksjonsvirksomhet, med sikte på å bedre konkurransekraften både på innkjøps-, markedsførings- og varestrømssiden, samt alt som står i forbindelse med dette. Herunder investering i fast eiendom, aksjer og andre

selskaper, nasjonale og utenlandske, i den grad dette inngår i realiseringen av ovennevnte formål". Vedtektene finnes i sin helhet på www.norgesgruppen.no.

Styret utarbeider klare mål, strategier og risikoprofil for virksomheten, slik at selskapet skal skape verdier for aksjonærene. Mål, strategier og risikoprofil evalueres årlig.

Konsernets visjon og verdigrunnlag er presentert i årsrapporteringen. Det er også utarbeidet felles etiske retningslinjer for NorgesGruppen, tilgjengelig på www.norgesgruppen.no, samt etiske retningslinjer for leverandører til NorgesGruppen som fast vedlegg til kontrakter for varekjøp. NorgesGruppen krever ærlighet, integritet, lojalitet og redelighet i alle forhold som angår vår forretningsvirksomhet. Alle ansatte og tillitsvalgte i NorgesGruppen skal i sitt virke fremme konsernets grunnleggende verdier og operere innen rammene av de etiske retningslinjene. Opptrøden i strid med de etiske retningslinjene kan få store konsekvenser for NorgesGruppen og overtredelser vil derfor bli fulgt opp.

NorgesGruppen skal være et ansvarlig og bærekraftig konsern. Helse og sunnhet, klima og miljø, mennesker og distrikt er definerte hovedområder. En bærekraftig verdikjede utgjør fundamentet i alt arbeidet vi gjør.

NorgesGruppen jobber systematisk mot målene som er satt innen bærekraft. Vår ambisjon er «bærekraftig og klimanøytral» hvor bærekraft er definert som; «Bærekraft innebærer at vi tar sosiale, etiske og miljømessige hensyn, og at vi har lønnsomhet».

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 3: SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Selskapskapital

Konsernets egenkapital pr. 31.12.2019 var MNOK 21 610, noe som gir en egenkapitalandel på 31,0 %. Selskapet har kontinuerlig fokus på at egenkapitalen, sammen med øvrig finansieringsstruktur, skal tilpasses virksomhetens målsetting, strategi og risikoprofil. Etter styrets vurdering er selskapets egenkapital og øvrig finansieringsstruktur tilstrekkelig til å virkeliggjøre de nåværende mål og strategier, og er tilpasset den ønskede soliditets- og sikkerhetsprofil for driften.

Utbyttepolitikk

NorgesGruppens aksjonærer skal over tid ta del i selskapets verdiskapning ved å oppnå konkurransedyktig avkastning på sine aksjer gjennom utvikling i reell egenkapital og utbytte. Det er et mål at minimum 25 prosent av fortjeneste per aksje utdeles i utbytte, så lenge selskapets fremtidige kapitalbehov er tilfredsstillende dekket.

Kapitalforhøyelser

Generalforsamlingen har gitt styret fullmakt til å kunne øke selskapets aksjekapital med inntil 2 000 000 aksjer, hver pålydende NOK 10. Fullmakten gjelder frem til ordinær generalforsamling i 2020. Fullmakten omfatter i tillegg til innskudd i kontanter også innskudd i form av eierandeler i selskaper, og kontrakter med økonomisk fordel i selskapets favør og andre tingsinnskudd etter styrets nærmere beslutning. Aksjonærenes fortrinnsrett til tegning kan fravikes etter styrets nærmere beslutning. Styrefullmakten er begrenset til definerte formål.

Kjøp av egne aksjer

Generalforsamlingen har også gitt styret fullmakt til å erverve egne aksjer med pålydende verdi av inntil 10 prosent av den

registrerte aksjekapitalen i selskapet. Fullmakten gjelder til 6. mai 2021. Aksjer som selskapet erverver kan etter selskapets vedtekter kun disponeres som vederlag ved fusjoner, oppkjøp, kapitalnedsettelse eller andre forretningsmessige disposisjoner i selskapets interesse. NorgesGruppen ASAs beholdning av egne aksjer per 31. desember 2019 var 937 727 aksjer og utgjorde 2,34 prosent av aksjekapitalen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 4: LIKEBEHANDLING AV AKSJEIERE OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Likebehandling av aksjeeiere

Selskapet har kun én aksjeklasse. Hver aksje har én stemme på selskapets generalforsamling. Emisjoner skal som hovedregel gjennomføres som fortrinnsrettsemisjoner. Som det fremgår av styrets fullmakt, som er omtalt ovenfor, har generalforsamlingen gitt adgang til å fravike eksisterende aksjeeieres fortrinnsrett ved tegning av nye aksjer. Dette skal sikre fleksibilitet i eventuelle transaksjoner med andre selskaper eller personer som styret mener kan bidra til å skape konkurransedyktig avkastning for aksjonærene i NorgesGruppen.

Selskapets handel i egne aksjer skal ivareta likebehandlingsprinsippet. NorgesGruppen er ikke børsnotert. Kravet til likebehandling ved kjøp av egne aksjer ivaretas ved at verdien på NorgesGruppen-aksjen fastsettes av styret basert på grunnlaget fra eksternt verdsettelse to ganger pr. år. Denne verdien benyttes som utgangspunkt for minimumsverdi ved kjøp av egne aksjer.

Transaksjoner med nærstående

Transaksjoner med nærstående skal gjennomføres til markedsverdi. Vesentlige transaksjoner med nærstående parter behandles av revisjonsutvalget. Vesentlige transaksjoner med nærstående omtales i note til konsernregnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 5: AKSJER OG OMSETTELIGHET

Selskapets vedtekter inneholder bestemmelser som begrenser aksjens omsettelighet. NorgesGruppen ASA har forkjøpsrett til aksjer som omsettes. NorgesGruppens aksjer er ikke notert på børs. NUES' anbefaling om fri omsettelighet for aksjene anses derfor ikke relevant for NorgesGruppen.

Avvik fra anbefalingen: Anses ikke relevant.

PKT 6: GENERALFORSAMLING

Innkalling

Ordinær generalforsamling avholdes hvert år innen utgangen av juni. Alle aksjonærer med kjent adresse mottar skriftlig innkalling pr. post. Innkalling sendes aksjonærene og er tilgjengelig på selskapets internettside senest 21 dager før generalforsamlingen. I henhold til allmennaksjelovens § 5-11a sender selskapet kun ut selve innkallingen til generalforsamlingen. Øvrige saksdokumenter er å finne på selskapets internettside eller sendes aksjeeierne pr. post etter anmodning. Saksdokumentene skal inneholde all nødvendig informasjon slik at aksjeeierne kan ta stilling til de saker som skal behandles på generalforsamlingen. Frist for påmelding til generalforsamling legges så nærme møtedagen som praktisk mulig.

Deltagelse

Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet. Styret vil legge til rette for at flest mulig aksjeeiere kan delta på selskapets generalforsamling. I innkallingen redegjøres det for prosedyren aksjeeierne må følge for å kunne delta og å kunne stemme på generalforsamlingen, prosedyre for å møte med fullmektig og aksjeeiernes rett til å fremme forslag til saker for generalforsamlingen. Selskapet oppnevner en person som kan stemme for aksjeeierne som fullmektig. Aksjonærene kan binde fullmakten i hver enkelt sak.

Gjennomføring

Generalforsamlingen åpnes av styrets leder. Generalforsamlingen velger møteleder. Selskapet har ikke som krav at hele styret og valgkomiteen er til stede på generalforsamlingen.

Selskapets revisor er til stede på generalforsamlingen. Protokoll fra generalforsamlingen gjøres tilgjengelig på selskapets nettside.

Avvik fra anbefalingen: Det er ikke satt krav om at alle styremedlemmer og valgkomiteen er til stede på selskapets generalforsamling. Innstillingen fra valgkomiteen, samt styrets erklæring om lederlønn legges frem på generalforsamlingen.

PKT 7: VALGKOMITÉ

I henhold til selskapets vedtekter § 8 skal generalforsamlingen velge en valgkomité som skal ha fra to til seks medlemmer. Generalforsamlingen velger lederen i valgkomiteen og fastsetter instruks for valgkomiteen så vel som godtgjørelse til valgkomiteens medlemmer. Medlemmene i valgkomiteen skal være aksjonærer eller representanter for aksjonærer og velges slik at brede aksjonærinteresser blir representert. Styreleder skal være medlem av valgkomiteen. Når styrets leder stiller til gjenvalg er dette et avvik fra anbefalingen om at eventuelle styremedlemmer i valgkomiteen ikke skal stille til gjenvalg til styret. Konsernsjef eller andre ledende ansatte er ikke medlemmer av komiteen. Valgkomiteen skal avgi innstilling om valg av aksjonærvalgte medlemmer og fremme forslag til godtgjørelse for styrets medlemmer til generalforsamlingen. Medlemmene av valgkomiteen er nevnt i egen oppstilling. Frist for å fremme forslag for komiteen er 1. februar hvert år.

Avvik fra anbefalingen: Styrets leder er medlem av valgkomiteen uavhengig om denne stiller til gjenvalg til styret eller ikke.

PKT 8: STYRET – SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Bestemmelser om sammensetningen av styret er inntatt i selskapets vedtekter. Styret har til sammen åtte aksjonærvalgte medlemmer, to ansattevalgte representanter og to ansattevalgte observatører. Styremedlemmer velges for en periode på to år. Styreleder velges av generalforsamlingen for ett år

av gangen. Nærmere opplysninger om de enkelte styremedlemmers erfaringsbakgrunn finnes i årsrapporten.

Noen av styrets medlemmer har forretningsmessige forbindelser til NorgesGruppen utenom styrevervet og hovedaksjonær er ansatt i konsernet. Dette fremkommer i konsernregnskapets note 20. NorgesGruppens etiske retningslinjer inneholder bestemmelser om håndtering av inhabilitet og interessekonflikter. Representanter fra den daglige ledelsen sitter ikke i styret.

Avvik fra anbefalingen: Flere av styrets medlemmer har forretningsmessige forbindelser til NorgesGruppen utenom styrevervet. Det opplyses ikke i årsrapporten om deltagelse på styremøter..

PKT 9: STYRETS ARBEID

Styrets arbeid

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet. Styret skal bl.a.:

- Sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, fastsette planer og budsjetter for virksomheten og påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
- Ansette konsernsjef og fastsette hans/hennes godtgjørelse
- Godkjenne den overordnede organiseringen av selskapet
- Godkjenne selskapets forretningsplan, investeringsrammer og finansieringsplan, herunder resultat og balanseoppstilling
- Avlegge og rapportere perioderegnskap, samt avgjøre årsberetning
- Fastsette kurs for kjøp av egne aksjer

Vedtatt styreinstruks gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling innenfor rammene av allmennaksjeloven og selskapets vedtekter. Styreinstruksen fastsetter også konsernsjefens arbeidsoppgaver og plikter overfor styret.

Styret fastsetter årlig en plan for det kommende års arbeid.

Styret skal årlig foreta evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse.

Styret overvåker og påser at selskapets interne kontroll er betryggende.

Styret fastsetter lønn og annen godtgjørelse til selskapets konsernsjef og har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse til andre ledende ansatte.

Det er i 2019 avholdt totalt 8 styremøter, samt en strategisamling med konsernets ledelse.

Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget består av tre medlemmer valgt av og blant styrets medlemmer, hvorav ett medlem representerer kjøpmenn. Revisjonsutvalget møtes minst tre ganger i året, og har som mandat å:

- Forberede styrets behandling av den finansielle rapportering.
- Gjennomgå selskapets interne kontroll, selskapets risikovurderingssystemer.
- Ha løpende kontakt med selskapets valgte revisor angående revisjonen av selskapets årsregnskap/ konsernregnskap.
- Gjennomgå med revisor og overvåke revisor/revisjonsselskapets uavhengighet, herunder andre tjenester enn revisjon som er levert fra revisor/revisjonsselskapet.
- Forhåndsgodkjenne revisors faste honorar.
- Gjennomgå vesentlige transaksjoner og forpliktelser knyttet til aksjonærer, ledende ansatte og disses nærstående, jfr. allmennaksjeloven § 1-5 (1).
- Gjennomgå forslag til kurs ved kjøp av egne aksjer og fremme anbefaling til vedtak for styret.

Utvalget har ingen selvstendig beslutningsmyndighet med unntak av det som tildeles særskilt av styret.

Revisjonsutvalgets medlemmer er uavhengige av selskapets

daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser, og har ikke aksjeopsjoner eller lån i selskapet.

Kompensasjonsutvalg

Kompensasjonsutvalget består av tre medlemmer valgt av og blant styrets medlemmer. Styreleder leder kompensasjonsutvalgets arbeid. Utvalget har som mandat å:

- Fremsette forslag til styret til lønn og øvrige betingelser for selskapets konsernsjef.
- Anbefale retningslinjer for godtgjørelse til andre ledende ansatte.

Utvalget har ingen selvstendig beslutningsmyndighet med unntak av det som tildeles særskilt av styret.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 10: RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL

Generelt

Risikostyring og gode kontrollsystemer er helt sentralt for NorgesGruppens virksomhet. Risikostyring i NorgesGruppen bygger på COSO Enterprise Risk Management rammeverk. NorgesGruppens intern kontroll-rutiner skal gjøre det mulig å identifisere og håndtere risiko, sikre effektiv og målrettet styring av virksomhet samt sikre god kvalitet på konsernets eksterne og interne finansielle rapportering. Forbedring av intern kontroll-rutinene i NorgesGruppen er en kontinuerlig prosess.

Det er styrets ansvar å påse at virksomheten har tilfredsstillende kontrollrutiner og -systemer for risikostyring i forhold til omfang og art av den virksomhet foretaket driver. I den forbindelse foretar styret årlig en gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og de interne kontrollrutiner, herunder retningslinjer, prosesser og adferd som:

- legger til rette for målrettet og effektiv virksomhet i selskapet og som gjør det mulig å håndtere forretningsrisiko, operasjo-

nell risiko, risiko for overtredelse av lover og forskrifter samt annen risiko som er av betydning for oppnåelse av selskapets forretningsmål

- bidrar til å sikre kvaliteten på intern og ekstern rapportering
- bidrar til å sikre at selskapet opererer i samsvar med relevante lover og forskrifter, og interne retningslinjer for virksomheten, herunder selskapets etiske retningslinjer og verdier

Finansiell rapportering

NorgesGruppen avlegger sitt konsernregnskap i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS), mens morselskapets regnskap er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Konsernet har besluttet felles ensartede regnskapsprinsipper uavhengig av virksomhetsområde. Regnskapsprinsippene er dokumentert. Innenfor virksomhetsområdet Engros er det felles ERP-system tilpasset logistikkvirksomheten, mens de aller fleste andre virksomhetsområdene benytter et annet felles ERP-system. Det er felles kontoplan innenfor systemene. Det er stor grad av integrering mellom ERP-systemene og underliggende forsystemer som for eksempel system for lønn, fakturaflyt, logistikk og eiendom. NorgesGruppen har felles revisor for alle vesentlige konsernheter, noe som er med på å sikre konsistent bruk av konsernets regnskapsprinsipper.

Konsernets finansielle rapportering er organisert med arbeidsdeling mellom konsernøkonomi, regnskapssentre og virksomhetsområdene. Konsernøkonomi beslutter og følger opp felles regnskapsprinsipper, mottar rapportering og foretar konsolidering. Regnskapssentrene fører regnskap og rapporterer regnskapsinformasjon til konsernøkonomi, mens virksomhetsområdene utarbeider skriftlige månedlige rapporter med kommentarer.

Regnskapssentrene arbeider kontinuerlig med kvalitetskontroll, effektiviseringer og utvikling av kompetanse. Det avholdes for eksempel regelmessig interne kurs innenfor

blant annet regnskap, herunder bokføringsreglene, skatt og merverdiavgift.

Rapportering av regnskapsinformasjon for konsolidering skjer pr. enhet. Kontroll av rapportert regnskapsinformasjon og konsolidering foretas av konsernøkonomi. Rapportering skjer via konsernets felles konsolideringsverktøy, i hovedsak basert på innlesning fra enhetenes ERP-systemer. Virksomhetsområdene utarbeider månedlige skriftlige rapporter med kommentarer til konsernøkonomi.

Det utarbeides månedlige konsoliderte regnskaper for konsernet til konsernledelsen, revisjonsutvalget og styret. Hvert kvartal utarbeides det fullstendige balanseoppstillinger for konsernet med kommentarer og analyser, som Revisjonsutvalget får en detaljert gjennomgang av.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 11: GODTGJØRELSE TIL STYRET

Valgkomiteen fremmer forslag til godtgjørelse til styrets medlemmer til generalforsamlingen. Generalforsamlingen fastsetter honoraret til styrets medlemmer. Godtgjørelse til styrets medlemmer er ikke resultatavhengig. Det er ingen aksjeopsjonsordninger for styremedlemmer eller andre i NorgesGruppen.

På generalforsamlingen i 2019, ble det besluttet at godtgjørelsen til medlemmer av styret, valgkomité, kompensasjonsutvalg og revisjonsutvalg skal være som følger:

	Styre- honorar	Valg- komité	Kompensa- sjonsutvalg	Revisjons- utvalg
Leder	570 000	45 000	40 000	130 000
Medlem	285 000	35 000	30 000	80 000

Bortsett fra styrearbeid og komite- og utvalgssarbeid har ikke styret tatt på seg vesentlige særskilte oppgaver for NorgesGruppen. Det er ikke utbetalt honorar for andre oppgaver.

Honorarer for særskilte oppgaver skal godkjennes av styret og spesifiseres i årsrapporten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 12: GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Styret utarbeider retningslinjer for ytelser til ledende ansatte, som fremlegges generalforsamlingen årlig.

Kompensasjon og avlønning av ledende ansatte i NorgesGruppen skal reflektere den enkelte ansattes ansvar og innsats, samtidig som ordningen skal bidra til langsiktig verdiskapning for alle selskapets aksjonærer. Det er videre et mål at NorgesGruppens ledelse har en sammensetning som sikrer kompetanse gjennom erfaring og mangfold, noe som medfører at NorgesGruppen må ha en lønnspolitikk slik at selskapet er attraktivt, tiltrekker seg og beholder kompetent arbeidskraft i et konkurranseutsatt marked.

Godtgjørelse til ledende ansatte i NorgesGruppen omfatter i det vesentligste fast lønn som normalt reguleres en gang pr. år etter individuell vurdering. Bonus til konsernsjefen og ledende personer består av en årlig prestasjonsbonus og/eller en langsiktig bonusordning. Den langsiktige bonusordningen er etablert for å ivareta fokuset mot den langsiktige verdiskapningen i konsernet. Maksimal uttelling er på 6 månedslønner pr. år. Ordningen er knyttet opp til oppnåelse av definerte nøkkeltall i forhold til konsernets avkastning.

Det foreligger ikke programmer for opsjoner eller utdeling av aksjer til ansatte i NorgesGruppen.

Ytelser til konsernledelse er spesifisert og tallfestet i note til konsernregnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT 13: INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Ved kommunikasjon av finansiell- og annen kurssensitiv informasjon følger NorgesGruppen de krav som følger av regnskapsloven, verdipapirhandelsloven og børsregelverket og baserer seg på prinsippet om åpenhet og likebehandling av aksjonærer og obligasjonseiere.

Informasjon publiseres på selskapets internettside www.norgesgruppen.no, samtidig som informasjonen offentliggjøres via Oslo Børs' informasjonstjeneste og/eller sendes aksjeeierne. Det offentliggjøres årlig en oversikt over datoer for avleggelse av års- og delårsregnskaper.

Avvik fra anbefalingen: Selskapet har ikke børsnoterte aksjer. Det er derfor ikke ansett å være behov for å fastsette retningslinjer for selskapets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen.

PKT 14: SELSKAPSOVERTAKELSE

Styret i NorgesGruppen har foreløpig ikke funnet det nødvendig å utarbeide hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud. Styret vil ved et eventuelt

overtakelsestilbud arbeide for likebehandling av aksjonærer og for øvrig følge anbefalingen.

Avvik fra anbefalingen: Styret i NorgesGruppen har foreløpig ikke funnet det nødvendig å utarbeide hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud..

PKT 15: REVISOR

NorgesGruppens revisor presenterer årlig hovedtrekkene i planen for revisjonsarbeidet overfor revisjonsutvalget. Revisor deltar ved behandlingen av årsregnskapet i revisjonsutvalget og styret. Revisor presenterer eventuelle endringer i regnskapsprinsipper, sentrale forhold ved revisjonen, vurdering av vesentlige regnskapsestimer og vesentlige forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen. Revisor gjennomgår minst en gang i året konsernets interne kontroll, hvor eventuelle svakheter blir presentert med forslag til forbedringer.

Revisor har årlig møte med styret uten at daglig leder eller andre fra den daglige ledelsen er til stede.

Revisor gir styret årlig en skriftlig bekreftelse på at revisor oppfyller uavhengighetskravene. Revisor utfører tilleggstjenester, avtalt med lokal ledelse, som årlig blir presentert for revisjonsutvalget. Det opplyses i noter til regnskapet hvordan revisors honorar fordeler seg på ordinær revisjon og forskjellige tilleggstjenester.

Avvik fra anbefalingen: Det er ikke fastsatt retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte andre tjenester fra revisor, men revisor oppsummerer årlig hvilke tjenester som er levert i tillegg til ordinær revisjon.

Aksjonærforhold og ledelse

Eierstruktur pr. 31.12.2019 (representant i styret i parentes)	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Joh. Johannson Handel AS (Knut Hartvig Johannson)	29 760 242	74,40 %	74,40 %
Brødrene Lorentzen AS (Sverre Lorentzen)	3 600 000	9,00 %	9,00 %
PETT Kjede og Servicekontor AS	2 529 965	6,32 %	6,32 %
Butikkdrift AS	722 133	1,81 %	1,81 %
Drageset AS	451 663	1,13 %	1,13 %
Kråtun AS	421 306	1,05 %	1,05 %
Sum > 1 % eierandel	37 485 309	93,71 %	93,71 %
Sum øvrige og egne aksjer	2 514 691	6,29 %	6,29 %
Totalt	40 000 000	100,00 %	100,00 %

Valgkomiteen består av		
	Knut Hartvig Johannson	Morten Corneliusen
	Knut Hage	Odd Sverre Larsen

Organisasjon pr 25. mars 2020

Runar Hollevik (1968)	Konsernsjef
Konsernstab	
Johan Johannson (1967)	Konserndirektør, region, detalj og eiendom
Per Roskifte (1956)	Konserndirektør, kommunikasjon og samfunnskontakt *
Mette Lier (1963)	Konserndirektør, finans og økonomi
Øyvind Andersen (1967)	Konserndirektør, innkjøp og kategoriutvikling
Dina R. Thune (1968)	Konserndirektør, HR
Virksomheter	
Vegard Kjuus (1972)	Adm. direktør, Meny AS
Marianne Ødegaard Ribe (1968)	Adm. direktør, NorgesGruppen Servicehandel AS
Jan Paul Bjørkøy (1955)	Adm. direktør, Kiwi Norge AS
Tore Bekken (1966)	Adm. direktør, ASKO Norge AS
Ole Christian Fjeldheim (1972)	Adm. direktør, Kjøpmannshuset Norge AS
Torbjørn Johannson (1948)	Styreleder i ASKO Norge AS
Øvrig virksomhet	
Espen Kjensberg (1962)	Adm. direktør, NorgesGruppen Data AS

* Stein Rømmerud er ansatt som ny konserndirektør for Kommunikasjon og Samfunnskontakt i NorgesGruppen fra 1. april 2020.

Aksjonærforhold pr. 31.12.2019

Aksjekapital	NOK 400 000 000
Antall aksjer	40 000 000
Aksjens pålydende	NOK 10
Antall aksjonærer	797

Aksjeklasser og stemmerett

Det er én aksjeklasse i NorgesGruppen. Hver aksje har én stemme i selskapets generalforsamling.

Verdipapirnummer

Aksjene er registrert i Verdipapirsentralen (VPS) med DNB som -kontofører/utsteder.

Aksjene har verdipapirnummer ISIN NO 000-4527607.

For nærmere informasjon om NorgesGruppen-aksjen, gå inn på www.norgesgruppen.no/finans/norgesgruppen-aksjen/aksjonaroversikt/

NorgesGruppens årsregnskap

www.norgesgruppen.no

NorgesGruppen ASA

Karenslyst allé 12-14
Postboks 300 Skøyen
NO-0213 OSLO
Telefon: +47 24 11 31 00
Telefaks: +47 24 11 31 01
www.norgesgruppen.no
NO 819 731 322

ASKO NORGE AS

Nedre Kalbakkvei 22
Postboks 130 Sentrum
NO-0102 OSLO
Telefon: +47 22 16 90 00
www.asko.no

KIWI Norge AS

Ringeriksveien 4 b
Postboks 551
NO-3412 Lierstranda
Telefon: +47 32 24 40 00
www.kiwi.no

Meny AS

Karenslyst allé 12-14
Postboks 330 Skøyen
NO-0213 OSLO
Telefon: +47 21 61 20 00
www.meny.no
www.jacobs.no

Kjøpmannshuset

Norge AS

Karenslyst allé 12-14
Postboks 380 Skøyen
NO-0213 OSLO
Telefon: +47 24 11 33 30
www.kjopmannshuset.no
www.spar.no
www.joker.no

NorgesGruppen

Servicehandel AS

Karenslyst allé 12-14
Postboks 300 Skøyen
NO-0213 OSLO
Telefon: +47 24 11 31 00

Unil AS

Karenslyst allé 12-14
Postboks 290 Skøyen
NO-0213 OSLO
Telefon: +47 24 11 35 35
www.unil.no
kundeservice@unil.no